

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ DERGİSİ

ÜCRETSİZDİR Ocak 2023 Yıl 16 / Sayı 63

ISSN 1307 – 6604

100

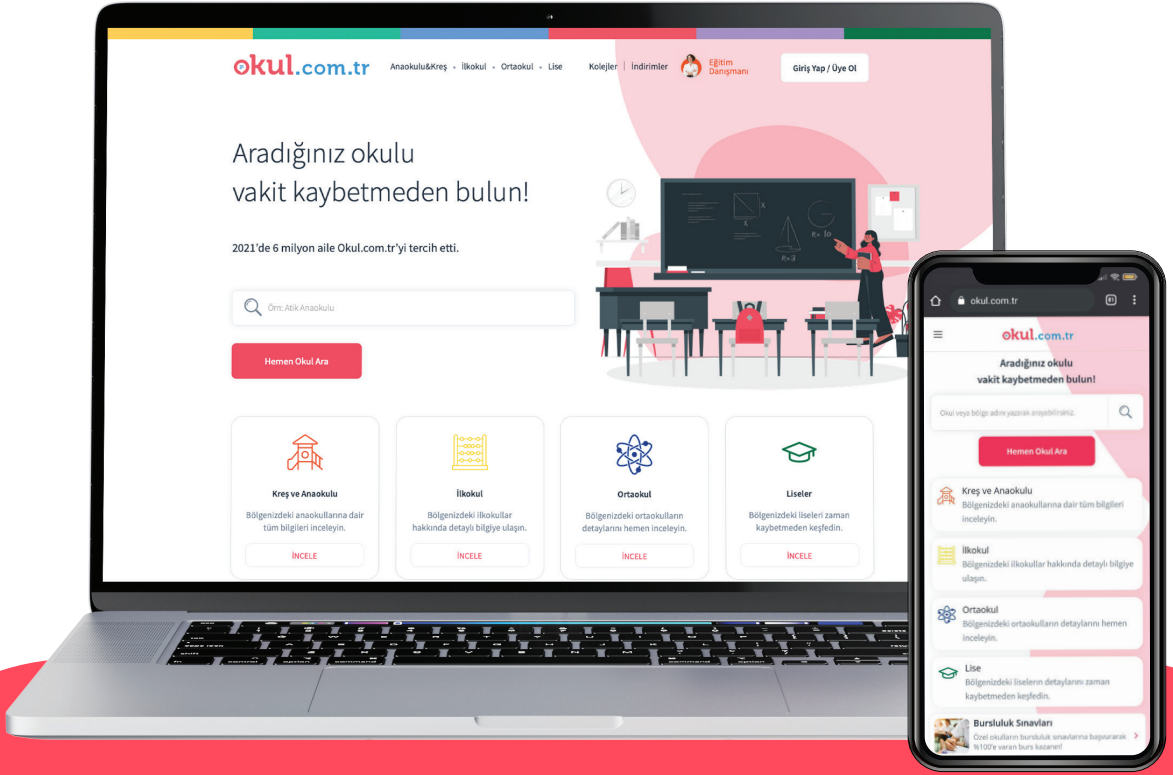
XXI. GELENEKSEL EĞİTİM SEMPOZYUMU

IX. ORTAÖĞRETİM ÇALIŞTAYI

IX. EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ PLATFORMU

TÜRKİYE MÜNAZARA LİĞİ

Aileler, Okullarını Okul.com.tr ile Arıyor.

2022 yılında **6,5 milyon aile**
Okul.com.tr'yi kullandı

Yıllık **22 milyon** sayfa
gösterimiyle Türkiye'nin **en çok**
ziyaret edilen eğitim platformu

Okul.com.tr kurumsal
üyesi olun

Dijitaldeki
görünürlüğünüzü arttırın

Okul araştıran daha
fazla aileye ulaşın

Okul.com.tr ile Dijitaldeki Yerinizi Hemen Alın
merhaba@okul.com.tr | 0 (212) 963 22 05

BAŞKANDAN

Değerli dostlarım,

Yönetim kurulu üyesi arkadaşlarımla birlikte dergimizin 63. sayısını sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyuyorum. 2023 yılının, Türk Milli Eğitimi ve sektörümüz için başarı dolu bir yıl olması dileğiyle, hepinize sağlık, huzur ve mutluluk ve başarılar diliyorum. 2023 yılı için sektör olarak hedefimiz; daha kaliteli, verimli ve etkin eğitim uygulamalarını her geçen gün bir adım daha ileriye taşıyarak hizmetlerimize devam etmektir.

Öğretmenlerimizin mesleki gelişimlerine katkı sağlamak, ülkemiz eğitimini bilimsel ve teknolojik gelişmelerden azami ölçüde yararlandırmak ve sektörümüzün öncü ve başarılı çalışmaları ile Türk Milli Eğitimine yaptığı katkılarla kamuoyunda daha çok tanınmasını sağlamaktır. Başarılarımızın artarak devam etmesinde öğretmenlerimizin büyük emekleri olduğu bilincindeyiz. Bu noktadan hareketle okulların öğretmenlerine hak ettikleri hayat standardı ve maaşları verebilmesi öncelikli hedeflerimizdendir. "...Okullar öğretmenleri kadar iyidir.." düşüncesinin sektörümüzde kabul görmüş ortak payda olduğunu memnuniyetle görmekteyiz. Bu anlayıştan hareketle özel okulların öğretmenlerine hak ettikleri ücretleri verebilmek ve hak ettikleri hayat standardını sağlayabilmek çabası içinde olduğunu da paylaşmak isterim...

Cumhuriyetimizin 100. yılı olan 2023 yılında, hemen her sektör kendi alanında hedefler saptamakta ve bunları gerçekleştirecek projeler tasarlayıp hayata geçirmeye çalışmaktadır. Eğitim alanında hizmet veren özel okulların da son dönemde uğramış oldukları öğrenci kaybı ve şahit oldukları okul kapanışları, öğrencilerimize yüksek bir sosyal bedele mal olan pandemi süreci ve ardından gelen ekonomik dalgalanmaların oluşturduğu mali güçlüklerin, 2023 yılı içinde telafi edilmeye başlanmasını beklemekteyiz.

2023 yılında özel okullara teşvik, yatırım desteği, vergi muafiyeti öğrenci velilerine eğitim desteği....gibi alanlarda imkân sağlanması sektörümüzün ortak beklentisidir. Özel okullarla ilgili vergi iyileştirmelerinin yapılması bunca zorluklar içinde hizmete devam etmeye

çalışan eğitim kurumlarımıza bir can suyu olacaktır. Ayrıca eğitim sektörü içinde güncel olan ve üyelerimizce Derneğimize iletilen;

- 2023 yılında uygulamaya konacak EYT kararlarının okullara ve okullardaki eğitim sürecine etkileri,
- Ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin velilerinden muvafakat alınmadan ve okul yönetiminin onayı olmaksızın, özellikle 11 ve 12.sınıf öğrencilerini, üniversite sınavlarına hazırlama adı altında açık liseye kayıt yaptırmalarının olumsuz etkileri,
- Milli Eğitim Bakanlığından ruhsatı olmayan ve kayıt altına alınamayan, şahıs veya gruplar tarafından, bazı mekânlarda kaçak eğitim faaliyetlerinde bulunulmasının sakıncaları.

konularında yaşanan sıkıntıları yetkililere iletme çalışmalarımız devam etmektedir.

Türkiye Özel Okullar Derneği olarak eğitim adına ülkemizde ve dünyadaki gelişmeleri takip edip öğretmenlerimizle paylaşmak, eğitim planlamalarımızın ve hedeflerimizin önemli ve devamlı bir gündem maddesidir. Bu çerçevede derneğimiz bünyesinde yer alan Ortaokul ve Lise Komisyonumuzun desteğiyle, 10 Aralık 2022 tarihinde " Öğrenen Okul-Güçlenen Öğretmen" temasıyla üyemiz Irmak Okulları'nın ev sahipliğinde 650 katılımla 9. Ortaöğretim Çalıştayı gerçekleştirilmiştir. Etkinliğimize katılımları için (o tarihte görevde olan) MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Ömer İnan'a, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürümüz Sayın Levent YAZICI'ya, konferansımızın başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesinde emeği geçen Ortaokul ve Lise Komisyonumuza, değerli konuşmacılarımıza, basımıza, ev sahibi okulumuza, sponsor firmalarımıza ve tüm katılımcı öğretmenlerimize Yönetim Kurulumuz adına en içten teşekkürlerimizi sunuyorum.

OCAK 2023 Yıl 16 Sayı 63

Türkiye Özel Okullar Derneği Dergisi
ISSN 1307 - 6604

Sahibi

Türkiye Özel Okullar Derneği İktisadi
İşletmesi Adına
Zafer ÖZTÜRK

Yazı İşleri Müdürü

Mina AKCEN

Yayın Kurulu

Zafer ÖZTÜRK
Saim MERAL
Zafer ERASLAN
Hande GÖKSEL
Mina AKCEN
Nigar EVGİN
Mehmet YÜKSEL
A. Can AKYOLLU
Cenk EYÜBOĞLU

Akademik Kurul

Prof.Dr.İrfan ERDOĞAN
*İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel
Eğitim Fakültesi*
Prof. Dr. Ayhan AYDIN
*Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Eğitim Fakültesi*
Prof. Dr. Mustafa ÖZCAN
MEF Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı
Prof. Dr. Ebru Aktan ACAR
*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Eğitim Fakültesi*
Prof. Dr. Soner YILDIRIM
*ODTÜ, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri
Eğitimi Bölümü*
Dr. Jale ONUR
Maltepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Yazı İşleri Sorumlusu

Nalan TUĞ

Tasarım

Baran COŞKUN

Baskı

Everest Basım Rekl. ve Matb. Hizm. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Maltepe Mh. Litros Yolu Sk. 2. Matbaacılar Sit. 5. Kat F Blok
No:3 NF7 Zeytinburnu / İstanbul
0 (212) 434 51 34

Dağıtım

Türkiye Özel Okullar Derneği İktisadi İşletmesi
Tel.: 0212 249 00 00 (pbx) Faks: 0212 249 00 10
Web : www.tozok.org.tr E-Mail: info@tozok.org.tr
Adres: İstiklal Cad. Odakule İş Merkezi
No: 142 Kat:5 Beyoğlu/İstanbul

2023 yılında planlanan ve IT Komisyonumuz desteğiyle 11 Mart 2023 tarihinde "Yüzünü Geleceğe Dönmek" temasıyla gerçekleştireceğimiz 9. Eğitim Teknolojileri Platformu'nun Yıldız Teknik Üniversitesi'nde, Uluslararası Programlar Komisyonumuzun desteği ile 18 Mart 2023 tarihinde gerçekleştireceğimiz 17. IB Günü etkinliğimizi Yeditepe Üniversitesi ev sahipliğinde düzenleyeceğimizi de duyurmak istiyorum.

Derneğimizin önemli bir eğitim etkinliği olan ve eğitim sistemimiz içinde ele alınması gerektiğine inandığımız önemli konuları tartıştığımız gelenekselleşen Antalya Sempozyumu'nda bu yıl "CUMHURİYETİN 100. YILI VE EĞİTİMİN GELECEĞİ" teması ele alınacaktır.

Geniş bir katılımcı kitlesinin desteği ile gerçekleştireceğimiz ve Cumhuriyetimizin 100.yıldönümünde nasıl bir eğitim sistemi beklediğimizin ele alınacağı 21. Geleneksel Eğitim Sempozyumu'nda hep birlikte olmak dileğiyle, 2023 yılının ülkemize, öğrencilerimize ve eğitime gönül vermiş, emek harcamış herkese başarı ve esenlikler getirmesini diliyorum.

Saygılarımla,

Zafer ÖZTÜRK
Yönetim Kurulu Başkanı

 tozok1951

 tozok1951

 tozok.org.tr

04	XXI. Geleneksel Antalya Eğitim Sempozyumu	58	Gül Hayal KORKMAZ Otizmli Çocukların İhtiyacı: Nitelikli ve Kapsamlı Özel Eğitim
06	IX. Ortaöğretim Çalıştay	60	Elvan TONGAL Aydınlığa Açılan Yol: Cumhuriyet
09	Başkanın Açılış Konuşması	62	Biriz KUTOĞLU Öğretmenleri Desteklemenin Bir Yolu: "Empatik Liderlik"
10	IX. Ortaöğretim Çalıştay Bildirgesi	63	Ceren MOGHADDAM Eğitim ve Öğretimde Hikayeleştirme
14	IX. Eğitim Teknolojileri Platformu	65	İpek AK Cumhuriyetin 100. Yılında Öğretmen Olmak
18	TOBB Türkiye Eğitim Meclisi	67	Doç. Dr. Emre ER Sosyal ağ olarak okullar: Bağlantıda kalarak öğrenmeyi bulaşıcı hale getirmek
21	İstanbul Ticaret Odası Meclis Üyeliği ve Meslek Komiteleri Seçimi	69	Yiğit Kubilay ÇENDİK Cumhuriyet ve Okul Öncesi Eğitim: Bir Asırlık Gelişim
23	Komisyon Raporları	71	Dilara VARDAR Eğitimin Geleceği Tasarım Odaklı Düşünme
35	Prof. Dr. Aslı TUNÇ Eğitimciler ve Ebeveynler Olarak Dijital Dünyaya Hazır Mıyız?	73	Seda AKÇO & Bürge AKBULUT Okul Çocuğu Korur
37	Prof. Dr. Belma TUĞRUL Çocuktan Çocuğa Gelişimsel Bir Fırsat Anaokulunda Karma Yaş	76	Dr. Öğr. Üyesi Gürsu AŞIK Öğrenmeyi Öğrenmek... Farkında mıyız? Ölçebiliyor muyuz?
40	Prof. Dr. Salih ÇEPNİ Yeni Nesil Öğretim Programlarının ve Sorularının Teorik Temellerini Anlamaya Yolculuk	78	Nilay KILINÇ MACİT Sınıfta Şiddetsiz İletişim ve Anlaşmazlık Çözümü
43	Prof. Dr. Murat GÜNEL Gerçek, Gelecek ve Çocuk	81	Reşit Yalın GÜÇKIRAN Göçmen Öğrenciler İçin Öğretimi Erişilebilir Kılmanın Yolları
46	Prof. Dr. Güray ERKOL Eğitimin Geleceğinde "Doğruyu Aramak"	83	Mona AYKUL Dün, bugün ve yarın: Türkiye Cumhuriyeti'nin 100.Yılında Eğitimde Yüzünü Geleceğe Dönmek
49	Dr. Servet ALTAN Eğitimin Geleceğinde Uluslararası Bakalorya Programları	85	Sema TEKDOĞAN Eğitimin Geleceği, Geleceğin Eğitimi
52	Doç. Dr. Mustafa SEVER 100. Yılında Türkiye'de Eğitim ve Eğitimin Geleceğine İlişkin Düşünceler	87	Yeşilay
55	Dr. Burcu ERTÜRK KILINÇ&Doç. Dr. Bülent SEZGİN Sanat Temelli Öğrenmeyle Oyuncu Öğretmenlik	88	Faaliyetlerimiz

XXI. GELENEKSEL ANTALYA EĞİTİM SEMPOZYUMU

“Cumhuriyetin 100. Yılı ve Eğitimin Geleceği”

26-28 Ocak 2023

2002 yılından beri geleneksel olarak her yıl sömestr tatilinde düzenlediğimiz, eğitim-öğretim çalışmalarına önemli katkılar sağlayan Antalya Eğitim Sempozyumu bu yıl “Cumhuriyetin 100. Yılı ve Eğitimin Geleceği” temasıyla 26-28 Ocak 2023 tarihlerinde Antalya Kaya Palazzo Otel’de gerçekleştirilecektir.

Sempozyuma her yıl Milli Eğitim Bakanlarımız, Bakanlık bürokratları, parlamento eğitim komisyonu üyeleri, STK Başkanları, basın mensupları ile 1500’ün üzerinde öğretmen, eğitim yöneticisi ve okul sahibi katılmaktadır. Geleneksel Antalya Eğitim Sempozyumları; eğitim sektöründen çok sayıda temsilciyi bir araya getirmeyi başaran Türkiye’nin en önemli eğitim faaliyetlerinden biridir.

Sempozyum bildirileri her yıl kitaplaştırılarak ücretsiz olarak katılımcılara gönderilmektedir. Antalya Eğitim Sempozyumlarında her yıl bir tema ele alınmakta ve 3 gün süreyle; konferanslar, paneller ve eş zamanlı sunumlar şeklinde gerçekleştirilmektedir. Ayrıca eğitim tedarikçileri ürünlerini eğitimcilere sunma fırsatı da bulmaktadırlar.

Bu yıl 26-28 Ocak 2023 tarihlerinde Antalya Kaya Palazzo Otel’de “Cumhuriyetin 100.Yılı ve Eğitim Geleceği” temasıyla düzenleyeceğimiz XXI. Antalya Eğitim Sempozyumunda yine ülkemizden birçok değerli uzman ve akademisyen değerli görüşlerini 10’dan fazla konferans ve çalıştayda katılımcılarla paylaşacaktır.

XXI. Geleneksel Eğitim Sempozyumumuzun tüm katılımcılar için verimli ve başarılı geçmesini diliyoruz.

LİSE VE ORTAOKUL GRUBUNDA

KURUMSAL ÇÖZÜM

Ortağınız

Tüm ürünlerimiz (DERS İŞLEME FÖYLERİ (DİF), DERS UYGULAMA TESTLERİ (DUT), DERS UYGULAMA FÖYLERİ (DUF), KONU TARAMA TESTLERİ (KTT), DERS İŞLEME MODÜLLERİ (DİM), SORU BANKALARI VE DENEME SINAVLARI) Millî Eğitim Bakanlığı tarafından güncellenen müfredatlar doğrultusunda yeni yaklaşımlar merkeze alınarak hazırlanmıştır.

BES Yayınlarına ait tüm materyalleri akıllı tahtalarda, bilgisayarlarda ve mobil cihazlarda kolaylıkla kullanabilirsiniz.

Online eğitimin öne çıktığı günümüzde **DijiDemi** "Eğitimde Fark Yaratın" misyonu ile kurumlarınıza ayrıcalıklı ve yenilikçi online hizmetler sunar.

"Kurumsal Çözüm Ortağınız"

olan BES Yayınları, markanızı güçlendirmek için logo ve kapak çalışması yaparak sizlere tam destek vermektedir.

BES YAYINLARI
@besyayinlari

BES YAYINLARI
facebook.com/besyayinlari

/besyayin.com

/besyayinlari

IX. ORTAÖĞRETİM ÇALIŞTAYI

“Öğrenen Okul
Güçlenen Öğretmen”

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ IX. ORTAÖĞRETİM ÇALIŞTAYI

10 Aralık 2022, İstanbul

Türkiye Özel Okullar Derneği Ortaokul ve Lise Komisyonu üyelerinin desteğiyle düzenlenen “**ÖĞRENEN OKUL – GÜÇLENEN ÖĞRETMEN**” temalı IX. Ortaöğretim Çalıştayı 10 Aralık 2022 tarihinde üyemiz Özel Irmak Okulları’nın ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir.

Çalıştay’a MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Sayın Ömer İnan(o tarihte görevde olan), İstanbul İl Milli Eğitim Müdürü Sayın Levent Yazıcı, İstanbul İl Milli Eğitim Şube Müdürleri, özel öğretim kurumlarını temsil eden dernek başkanları, akademisyenler, eğitim uzmanları, basın mensupları, özel okul kurucu, yönetici ve öğretmenlerinden oluşan 650’in üzerinde eğitimci katılmıştır.

Ayrıca eğitim ve öğretimle ilgili ürün ve hizmetler sağlayan firmalar fuaye alanında dünyada eğitim alanındaki en son gelişmeleri yansıtan ürün ve hizmetlerini katılımcılara sunmuşlardır.

10 Aralık 2022 Cumartesi günü açılış konuşmalarının ardından birinci konferansımızda Haber Spikeri, Sunucu ve Gazeteci Özge Ece Üner , “İlham Veren Konuşmalar” başlığı altında Film Yapımcısı, Senaryo Yazarı ve Yönetmen Birol Güven, Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mine Göl Güven, Eğitimci & Danışman Polat Doğru, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Salih ÇEPNİ, Bahçeşehir Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Feza Orhan, Yıldız Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Emre Er konuşmacı olarak yer almışlardır.

Kapanış konuşmacımız Psikoterapist, Yazar Prof. Dr. Kemal Sayar ise “Dijital Çağda Öğrenme” temasıyla çok değerli görüşlerini katılımcılarla paylaşmıştır.

BAŞKANIN AÇILIŞ KONUŞMASI

Böylesi güzel bir toplulukla bugün burada bulunmaktan, dahası uzun ve acı pandemi sürecinden sonra, tekrar yüz yüze olmaktan dolayı ayrıca mutlu olduğumu ifade ederek sözlerime başlamak istiyorum. Ne yazık ki içimiz buruk. Bu burukluğu, bu acıyı, bir anmaya dönüştürmek istedik; bunun için de 13 Kasım Beyoğlu İstiklal Caddesi'nde yaşanan hain saldırıda, hayatını kaybeden Arzu ÖZSOY öğretmenimizi ve aynı saldırıda yaşamını yitiren diğer vatandaşlarımızı anmak adına, Çalıştayımızı Arzu öğretmenimize ve başta eğitim şehitlerimiz olmak üzere bütün kayıplarımıza attettik. Kendilerini bu vesileyle saygı, minnet ve rahmetle anıyoruz.

Türkiye Özel Okullar Derneği olarak, 71 yıldır Türk Milli Eğitimi ve özel okulculuğun gelişmesi için, 1500'ün üzerinde üye okulumuzla çeşitli eğitim alanlarında faaliyetler yürütmekteyiz. Ana konularımızdan biri; eğitim adına ülkemizde ve dünyadaki gelişmeleri takip edip, öğretmenlerimizle paylaşmak ve öğrencilerimizin kullanımına sunmaktır. Bu çerçevede yıl içerisinde düzenlediğimiz birçok akademik çalışma gibi, "Öğrenen Okul – Güçlenen Öğretmen" temalı 9. Ortaöğretim Çalıştayımızı, ortaokul ve lise komisyonlarımızın yoğun emekleriyle hazırladık.

Çalıştayımızda; Yaşamın, yaşama dair her şeyin, bu denli hızlı geliştiği bir dönemde, Sanayi Devrimi zamanında ve o dönemin şartlarına göre yapılanmış, tasarlanmış ve programlanmış bir okulla, bugünün ihtiyaçlarına cevap verebilmenin, bugünün problemlerini çözüp geleceği programlamanın mümkün olmadığını düşüncesiyle yaklaşımlarımızı şekillendirdik. Bunun içindir ki; "öğretmeni kadar iyi olan okulu"; bilginin en önemli güç olarak kabul edildiği çağımızda, nasıl yaparız da öğrenme kültürüne sahip örgütler ve öğrenmeyi teşvik eden sistemler arasına ekleyebilir ve bunu sürdürebilir hale getirebiliriz.

Nasıl olur da; endüstri 4:00'ün bile artık geri kaldığı, yerine toplum 5:00 gibi, süper akıllı toplumu, dolayısıyla insanı daha çok merkeze koyan ve önemseyen bir yeni dünya düzeninde, gelişen süreçleri takip ederek, elverişli bir öğretme ve öğrenme ortamı oluşturacak okulları meydana getirebiliriz.

İşte aslında burada cevap, Çalıştay başlığımızın ikinci satırında yer alan "GÜÇLÜ ÖĞRETMEN"de yatıyor. Bu sebeple, okulları okul yapan öğretmenimizi, daha iyi imkanlarla nasıl yetiştirebilir, geliştirebilir ve hakkettiği değeri vererek, geleceği hazırlamasına yardımcı olabiliriz. Bu şekilde "Güçlenen Öğretmen" ile daha güvenilir, güçlü yarınlara ve nesillere ulaşabiliriz. Değerli öğretmenlerimizin, yetiştirdiği evlatlar sayesinde geleceğe umutla bakıp, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün gösterdiği hedeflere, sizlerin eseri olan yeni nesillerle ulaşabiliriz.

Bütün bunların ışığında biliyoruz ki, kendisi öğrenmeyi öğrenmemiş olan, başka bir kimseye öğrenme becerisini kazandıramaz, bu süreçten de uzak kalarak varlığını nitelikli bir şekilde sürdüremez. Öğrenen öğretmen demek, değişen ihtiyaç ve şartlara göre kendisini ve kalitesini yenileyen ve geliştiren olmalıdır. Elbette toplum ve kurumlar da bunun için öğretmene hakkettiği yaşam standardını ve imkanlarını da sunmak zorundadır.

Tatil günü olan bu Cumartesi gününde, burada bulunan öğretmen ve eğitimcilerimizin, meslektaşlarının, konuşmanın başından beri ifade ettiğim ve profilini çizdiğim öğretiler olduğunu da çok iyi biliyorum. Bu anlamda düzenlenen Çalıştayımızın okullarımıza, öğretmenlerimize ve öğrencilerimize yararlı olmasını bir kez daha temenni ediyorum.

Sözlerimin yavaş yavaş sonuna gelirken, değerli katılımları için, MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürümüz Sayın Ömer İnan'a ki İstanbul'a özellikle bizler için geldiler; İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü Şube Müdürlerimiz Ali Ekber Polat ve Atilla Mutlu'ya, birbirinden değerli konuşmacı ve hocalarımıza, kıymetli basınımıza, ürünlerini tanıttıkları stantları ile her zamana eğitimcinin yanında olan, eğitimin en kaliteli şekilde işlenmesine yardımcı olan paydaşlarımıza, ev sahibi okulumuzun kurucu temsilcisi Ülkü Arıoğlu ve Genel Müdürü Metin Yoleri'ye, bizlere bu harika çalıştayı hazırlayan ortaokul ve lise komisyonu üyelerimize, tabii ki burada bulunmamızın sebebi, sevgili öğretmenlerime gönül dolusu teşekkürlerimizi yönetim kurulum ve şahsım adına sunuyorum.

Eşzamanlı Çalıştay Konuşmacılarımız

Mehmet Akif KARAKUŞ
Uzm. Psikometrist/Proje Yöneticisi

Dr. Öğr. Üyesi Gürsu AŞIK
Bahçeşehir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi

Fatih AKDOĞAN
Eğitim Danışmanı

Ali AKARSU
Yönetici

Fidan ADANÇ
Eğitim Danışmanı

Jennifer EATON
İletişim ve İnsan Kaynakları Direktörü

Prof. Dr. Belma TUĞRUL
İstanbul Aydın Üniversitesi

Reşit Yalın GÜÇKIRAN
Akademik Koordinatör &
Fatma YÜKSEL
Eğitim Programı Geliştirme Uzmanı

Nilay KILINÇ
Türkçe Öğretmeni

Dr.Ayla ROSS
Eğitim Teknolojileri Danışmanı

Prof. Dr. Zümra ATALAY
MEF Üniversitesi

Doç. Dr. Çelebi ULUYOL
Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi

Dr. Tülay ÜSTÜNDAĞ
Eğitmen&Danışman

Ceren MOGHADDAM GAVGANI
Eğitim Uzmanı, Danışmanı

Prof. Dr. Osman SAMANCI
Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Nihal YURTSEVEN
Bahçeşehir Üniversitesi

Bürge AKBULUT
Danışman

Dr. Burcu ERTÜRK KILINÇ
Boğaziçi Üniversitesi &
Doç. Dr. Bülent SEZGİN
Bahçeşehir Üniversitesi

Dilara VARDAR
Bilişim Stratejileri Koordinatörü

Deniz KENBER
Eğitim Danışmanı& Profesyonel Koç

Çalışmaya değerli katılımlarından dolayı MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Ömer Inan'a, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürü Levent Yazıcı'ya, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü Şube Müdürlerimiz Ali Ekber Polat ve Atilla Mutlu'ya, değerli görüşleriyle katkı sağlayan tüm akademisyenlerimize, basınımıza, tüm özel okul kurucusu dostlarımıza, yöneticilerine ve öğretmenlerine, çalışmalarımıza her daim destek veren Ortaokul ve Lise Komisyonu Üyelerimize, etkinliğimizin başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesindeki katkıları ve güzel ev sahipliği için üyemiz Irmak Okulları Kurucu Temsilcisi A. Ülkü Arıoğlu ve Genel Müdür Metin Yoleri'ye teşekkür ediyoruz.

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ

IX. ORTAÖĞRETİM ÇALIŞTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

10 Aralık 2022, İstanbul

Türkiye Özel Okullar Derneği Ortaokul ve Lise Komisyonu üyelerinin desteğiyle düzenlenen “ÖĞRENEN OKUL – GÜÇLENEN ÖĞRETMEN” temalı IX. Ortaöğretim Çalıştayı 10 Aralık 2022 tarihinde üyemiz Özel Irmak Okulları'nın ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir.

Çalıştay'a, MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Sayın Ömer İnan, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürü Sayın Levent Yazıcı, İl Milli Eğitim Şube Müdürleri, özel öğretim kurumlarını temsil eden dernek başkanları, akademisyenler, eğitim uzmanları, basın mensupları, özel okul kurucu, yönetici ve öğretmenlerinden oluşan 650'ye yakın kişi katılmıştır. Çalıştay'da oluşan kararlar aşağıda yer almaktadır.

- ✓ Okulları mükemmel yapan, mükemmel öğretmenlerdir. Mükemmellik bir takım sporudur ve takım sporları sağlam iletişim gerektirir. Öğrenciler için mümkün olan en iyi ortamı sağlamak için iletişim hatları açık tutulmalıdır.
- ✓ Öğretmen iyiye toplumu da kurtarır. O halde toplumu kurtarmak için öğretmeni ve öğretmenin yaşam şartlarını, kendini geliştirme imkanlarını iyileştirmek gereklidir. Gelecek öğretmenlerin eseri olacak derken öğretmenleri bugünün ve şartların esiri haline getiren sistemin kendini sorgulaması şarttır. Öğretmenlere daha fazla özerklik tanınıp, tasarımcı yönlerinin güçlendirilmesi hem mesleki gelişimlerine hem de öğrenme ortamının zenginleştirilmesine katkıda bulunacaktır.
- ✓ Öğretmen olmak, yarına kalmanın garantisidir. Ancak yarına kalmak her zaman olumlu deneyimler, duygularla beslenmemiş ise, çocuğun yaşam boyu öğrenmeye olan ilgisini olumsuz etkileyecektir. Bu nedenle unutulmaz öğretmen olup yarına kalmayı bir sorumluluk olarak ele aldığımızda, çocukların duygu, düşünce ve davranışlarında onların yüksek yararına olacak bilgi, beceri ve alışkanlıkların inşa edilmesine çaba gösterilmelidir. Unutulmaz öğretmenler, çocukların duygularını anlayan, aralarında güvene dayalı bağ kurmayı önemseyen meraklı, yaratıcı, bilgili ve oyun dostu kişilerdir.
- ✓ Öğretmenler öğrencilerin sadece konu bilgisini ölçmenin ötesine geçmelidir. Öğrencilerin yaşam boyu öğrenme süreçlerine destek olacak konu özelinde de olsa düşünme becerilerini öğretmek, değerlendirmek ve eksikleri hakkında geri bildirim vermek de öğretmenlerin sorumlulukları içinde olmalıdır. Bunu gerçekleştirmek iyi bir öğretmen olmak için gerekli tek kriter değildir, ama öğretmeni daha iyi bir öğretmen yapacağı tartışılmaz bir gerçektir.
- ✓ Okullara verilen yeni görev, okul bilgisi ile hayat bilgisini ilişkilendirme ve okul bilgisi ile gündelik hayatta karşılaşılan sorunları çözebilecek öğrenciler yetiştirmektir. Beceri temelli bir eğitim, odak noktasında bilgi edinmenin ötesinde, öğrenci liderliğindeki öğrenmeye öncelik verecek ve öğrencilerin derslerde uygulayabilecekleri edinimleri; hayatlarının her alanında kullanabilecekleri çapraz becerileri geliştirmelerine yardımcı olacak şekilde yapılandırılmıştır. Ölçme değerlendirmede ise ideal ve işlemsel öğrenmenin hâkim olduğu bir kültürden yaşam temelli ve bağlam temelli yeni nesil soru kültürünün hâkim olduğu bir anlayışa yönelik çağı yaşanmaktadır. Bu çağa ayak uydurmaya çalışılırken okullar bağlamında karşılaşılan başlıca sorun ise “okullarımızın bu anlayışların neresinde ve bu dönüşüm ya da değişme ne kadar hazır” olduğudur.
- ✓ Araştırmalar, akademik başarıyı getiren en önemli becerilerden birinin öz denetimli öğrenme olduğunu işaret etmektedir. Akademik başarıyı destekleyen, öğrenme analitiği, eğitim veri madenciliği gibi teknolojilerle geliştirilmesiyle tasarlanan kişiye özel hizmetler sunan sistemlerin, öğrencilerin öz denetim becerilerini arttırdığı gözlemlenmektedir.
- ✓ Avrupa Birliği ülkelerinin eğitimin yeniden yapılandırılmasına yönelik gelecek yıllar için dijital eylem planlarını şimdiden yayınladıkları görülmektedir. Ülkemizin de beceri temelli eğitimde dijital sistemlerin kullanımına yönelik sistematik ve planlı yaklaşımları şimdiden gözden geçirmesinde yarar vardır. Yapay zekayı kullanmak yalnızca öğrenciler için değil öğretmenler için de destekleyici rolde olacaktır.

- ✓ Çocukların birey olarak varlıklarını başkalarıyla olan ilişkileriyle dengeleyerek inşa ettikleri süreçte okullarda sunulan sosyal ve duygusal öğrenme fırsatlarının önemi büyüktür. Öğretmenlerin sosyal duygusal öğrenmeye karşı olumlu tutumları ve yetkinlikleri ve okulların bu alana zaman ve alan açması öğrencilere sunulan nitelikli eğitimin ön koşullarıdır. Değişen toplumda değişen ihtiyaçların karşılanması için eğitim sisteminin ve uygulamalarının önceliklerden biri sosyal ve duygusal öğrenme olmalıdır.
- ✓ Akademik zekâ ile doğa kontrol altına alınıp yeni gezegenler keşfedilebilir ancak huzurlu, güvenli ve mutlu bir yaşam sürdürebilmek için bizi biz yapan duygularımızın da eğitilmesi gerekir.
- ✓ Dünyanın çocuklarımıza ne verdiği düşüncesi kadar önemli olan bir şey, çocuklarımızın dünyaya ne vereceğidir. Dijital dünyada eğitim ruhsal anlamda dayanıklı, esnek, sorun çözme yeteneği yüksek ama aynı zamanda ruhsal zekası olan, empati ve şefkat melekeleri gelişmiş öğrenciler yetiştirmeye odaklanmalıdır.
- ✓ Seslerinin ve düşüncelerinin önemli olduğunu özümsemiş bir anlayışla yetişen öğrenciler; geri bildirimlerini daha geniş bir okul kültürü ve kendi değerleriyle ilişkilendirmeye başlarlar. Bu bağlamda öğrenme atmosferine yayılmış yansıtıcı ve gelişim odaklı geribildirim anlayışı, güçlü ve sürdürülebilir bir okul kültürü olmanın temel anahtarıdır.
- ✓ Günümüzün genç insanları ile bağ kurabilecek, onların üretken ve özgüvenli birer birey olmalarını sağlayacak öğretmenlerin koçluk prensiplerini ve koçluk becerilerini özümsemiş olmaları işlerini çok kolaylaştıracaktır. Yeni nesillere hak ettikleri gelişim ortamını sunabilmek için okullar, eğitimde koçluk yaklaşımını benimseyebilir ve öğretmenlere bu konuda farkındalık ve gerekli becerileri kazandırabilir.
- ✓ Tasarım Odaklı Düşünme, öğrencilerin yaratıcılık, sorun çözme, empati, sorumluluk alma, hatalardan öğrenme ve birlikte çalışma becerilerini geliştiren ve tüm okul toplumuna ilham veren bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım karşı karşıya kalınan birbirinden farklı dinamiklere sahip sorunlar karşısında; problemlere bakış açımızı değiştiren, her bireyin değişim yaratabileceğine inanan, basit ve yaratıcı çözümlerin kapısını aralayan bir problem çözme metodolojisidir.
- ✓ Çocuğun korunma hakkının toplumsal güvencelerinden biri olan okulların, çocuk koruma politikalarına sahip olması ve okul ortamının bu politikaya uygun biçimde düzenlenmesi çocuk haklarının en önemli teminatlarından biridir.
- ✓ Öğrenciler için yalnızca akademik becerilerin değil iyi oluş halinin desteklenmesinin önemi gün geçtikçe daha çok anlaşılmaktadır. Okul ortamında öğrenci ve öğretmenler için şefkat, nezaket, odaklanma ve sakinlik fırsatlarına alan açmalıyız. Thich Nhat Hanh ne güzel söyler; “Bizler dünyanın çocuklarıyız. Dünyaya yaslanırsınız ve dünya da bize yaslanır. Dünyanın güzel, canlı, yeşil ya da kurak, kavrulmuş olması bizim yürüdüğümüz yola bağlı. Lütfen dünyaya mindful bir biçimde, neşe ve özenle dokununuz. Dünya sizi şifalandırır ve siz de dünyayı şifalandırırsınız.”

IX. ORTAÖĞRETİM ÇALIŞTAYI

“Öğrenen Okul
Güçlenen Öğretmen”

KURUMUNUZDA BAŞARIYI DERSLİĞ İLE YAKALAYIN!

Derslere
Destek
Sınavlara
Hazırlık
Seti

Gelişim
Raporu

Güçlendirme
Merkezi

Birleştirilmiş
Karne

Akıllı
Soru
Bankası

derslig

derslig.com

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR *Deneme Sınavı*

YKS

24-25-26-27 MART 2023

LGS

9-10 MART 2023

Türkiye Özel Okullar Deneme Sınavı hakkında detaylı bilgi için ;

<https://ozelokullardenemesinavi.com.tr/>

denemesinavi@tozok.org.tr

 [tozok1951](https://www.instagram.com/tozok1951)

 [tozok1951](https://twitter.com/tozok1951)

 [tozok.org.tr](https://www.tozok.org.tr)

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ

IX. Eğitim Teknolojileri Platformu

Dijital dönüşümün büyük bir hızla hayatın farklı alanlarında yarattığı dinamikler, eğitimde teknoloji kullanımının hem içerik niteliği hem de etkin ve kalıcı öğrenme konusundaki yardımcı rolünü çok daha önemli hale getirdi. Günümüz eğitim sisteminde, öğrencilerimizi 21. yüzyıl becerilerine sahip bireyler olarak yetiştirmek en temel gerekliliklerden biri olarak kabul edilmektedir. Teknolojinin müfredata ve okul hayatına uygun yöntemlerle dahil edilmesi eğitim kurumları için önemli bir hedef haline gelmiştir.

Öğretmenlerin ve öğrencilerin teknolojiyi etkin ve pedagojik bir yaklaşım ile kullanmalarına, eğitim yöneticilerinin bu süreçleri takip ederek yön vermelerine ve kurumların dijital yatırımlarının hedefine ulaşmasına destek olmak gibi amaçlarla bu yıl dokuzuncusu düzenlenecek olan ETP23 Konferansı, Türkiye Özel Okullar Derneği IT Komisyonu tarafından 11 Mart 2023 tarihinde Yıldız Teknik Üniversitesinin Davutpaşa Kampüsü ev sahipliğinde gerçekleştirilecektir.

Öğretmenlerimizin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik iyi örneklerini, uygulama, plan ve stratejilerini paylaşarak bu yönde diğer meslektaşlarına ilham olacağı IX. Eğitim Teknolojileri Konferansı'nda iki yüzün üzerinde sunumun, iki binin üzerinde dinleyici ile buluşması beklenmektedir.

ETP Kayıt Takvimi

IX. ETP Konferansı için sunum başvuruları 14 Aralık 2022 tarihi itibarıyla başlamıştır. Sunum başvuruları için son tarih 17 Şubat 2023 olarak belirlenmiştir. Başvuru üst limiti belirlenen sınıra ulaştığında kayıtlar kapanacaktır. Sunum kabul ve ilan işlemleri 3 Mart 2023 tarihine kadar tamamlanacaktır. Dinleyici kayıtları ise 9 Mart 2023 tarihine kadar gerçekleştirilebilecektir.

Takipte Kalın..

Öğretmenlerin, eğitimde teknoloji kullanımı konusunda farkındalıklarını artırması, ilham verici örnek çalışmaları paylaşması ve bu çalışmaların yansımaları ile ilgili deneyimleri dinleyebilmesi imkanlarını sunacak olan ETP23'ün katılımcıların profesyonel gelişim ağlarının genişlemesine de büyük katkı sağlayacağına inanıyoruz.

ETP23 ile ilgili tüm güncel bilgilere www.etp.org.tr web sitemizi ve aşağıdaki sosyal medya hesaplarımızı takip ederek ulaşabilirsiniz.

Türkiye Özel Okullar Derneği IT Komisyonu

İsmail Süha HAYAL @hayallife
Neslihan ER AMUCE @neslihan_e
Evren TOMBUL @EvrenTombul
Uğur SARI @ugursarii
Aylin HASDEMİR @aylinhasdemir
Ömer ÖMEROĞLU @EO_Omeroglu
Ebru KARAYILMAZ @ebruKarayilmaz
Özgür ÇİÇEK
M. Kemal GÜLTEKİN @gultekinkemal
Hasan ESEN @HAS_ESEN
Sedat YILDIZ @sedatyildizcom
Duygu BIYIKOĞLU @duygubiyikoglu
İhsan KARAKAŞ
Birkan KILIÇ @birkankilic

Twitter | Instagram | LinkedIn

[etpistanbul](https://twitter.com/etpistanbul)

[#etp23](https://twitter.com/etpistanbul)

100

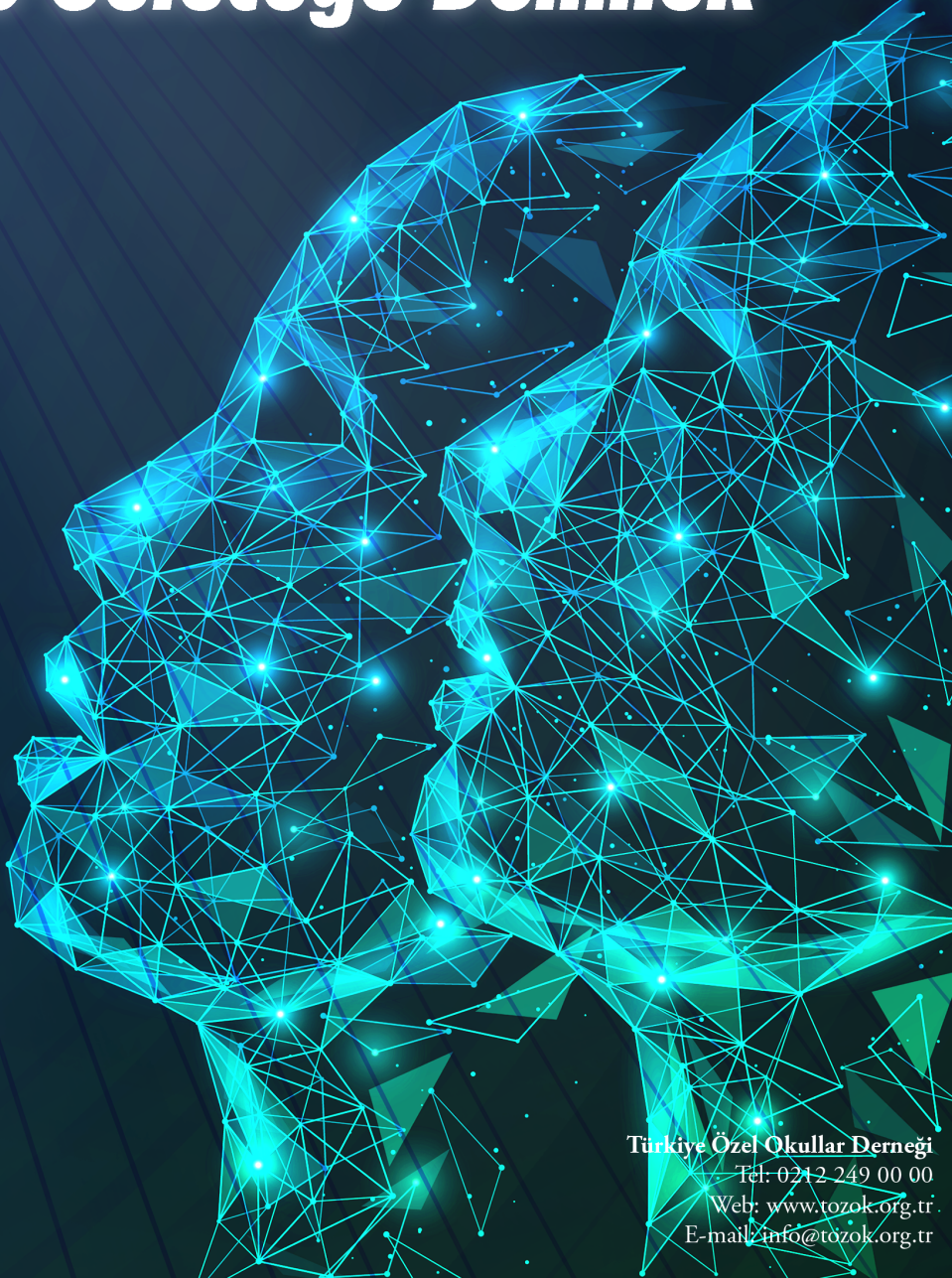
11
MART
2023

IX. EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ KONFERANSI

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

DAVUTPAŞA KAMPÜSÜ

“Yüzünü Geleceğe Dönmek”

etpistanbul

etpistanbul

etp@etp.org.tr

www.etp.org.tr

#ETP23

Türkiye Özel Okullar Derneği

Tel: 0212 249 00 00

Web: www.tozok.org.tr

E-mail: info@tozok.org.tr

ECNAIS TÜRKİYE MÜNAZARA LİĞİ

Sizlerle daha önce duyurusunu paylaştığımız üzere; Türkiye Özel Okullar Derneği olarak üyesi olduğumuz **“ECNAIS: European Council of National Associations of Independent Schools”** tarafından bir münazara ligi organizasyonu yapılmaktadır. Türkiye’nin de bu organizasyonda yer alması amacıyla derneğimiz girişimlerde bulunmuş ve derneğimizin organizasyonu ile Haziran ayında eğitici eğitimleri Odakule’deki merkezimizde tamamlanmıştır.

19-22 Nisan 2023 tarihleri arasında Lizbon’da gerçekleştirilecek ECNAIS Uluslararası Münazara Ligi’nde ülkemizi temsil edecek münazara takımını belirlemek üzere düzenleyeceğimiz Türkiye müsabakaları 25 Şubat 2023, Cumartesi günü üyemiz Özel Mürüvvet Evyap Okulları’nın ev sahipliğinde gerçekleşecektir.

- Münazara ligi İngilizce olarak düzenlenecektir.
- Her okul, üç kişiden oluşan en fazla bir takımla katılacaktır.
- Turnuvaya başvuru yapan ilk 40 okul kabul edilecektir.
- Takımlarda yer alacak öğrencilerin 2022-2023 eğitim ve öğretim yılında 10. veya 11. sınıf öğrencisi olması esastır.
- Münazara ligi ile ilgili ayrıntılar <https://www.ecnaeis.org/debate> bağlantısından incelenebilir.
- <https://idebate.net/resources/publications> bağlantısından münazara ile ilgili farklı kaynaklara erişebilirsiniz. İlgili kaynakların münazara konusunda genel kaynaklar olduğunu ve ECNAIS münazara formatının farklı olacağını belirtmek isteriz.
- ECNAIS Türkiye Münazara Liginde birinci olarak seçilen münazara takımı 19-22 Nisan 2023 tarihleri arasında Lizbon’da yapılacak ECNAIS Avrupa Münazara Ligi’nde ülkemizi temsil edecektir. Kazanan ekibin yol ve konaklama masrafları ECNAIS tarafından karşılanacaktır.

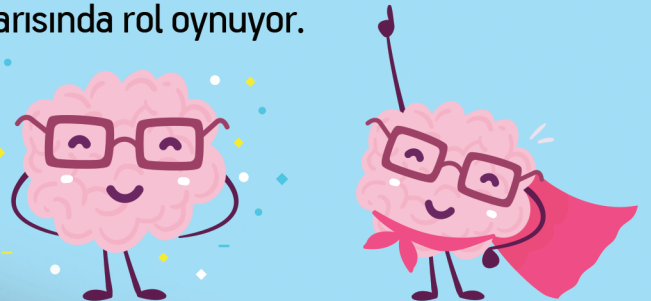
YENİ NESİL ETKİNLİK VE SORULARLA GELECEĞE HAZIRLIYORUZ!

PAT Yayınları tarafından 5 yaş ile 8. sınıf öğrencileri arasındaki çocuklar için yeni nesil sorularla hazırlanan ve bilişsel becerileri geliştirmeyi amaçlayan Bilişsel Beceri Aktivite Kitapları ve Bilişsel Beceri Testleri, geleceğin akademik başarısında rol oynuyor.

@ curiousandgenius
f Curios & Genius
v Curious and Genius

TOBB Türkiye Eğitim Meclisi

TOBB Türkiye Eğitim Meclisi, 2022-2023 öğretim yılının başlamasıyla ilk toplantısını 18.Ekim 2022 tarihinde zoom üzerinden gerçekleştirdi.

Toplantı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk, Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Ömer İnan, Eğitim Politikaları Daire Başkanı Vedat Kuşgözoğlu'nun katılımı ile Eğitim Meclis Başkanı Dr. Yusuf Ekinci başkanlığında video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi.

Meclis üyeleri; kurumların daha fazla zarar görmemeleri, faaliyetlerini sağlıklı şekilde yürütüp kaliteli eğitim sunmaya devam edilmesi için sınırlandırılmış olan özel okul artış oranının kaldırılması gerektiği, dolayısıyla serbest piyasa şartlarının sağlanmasının yerinde olacağı ifade ettiler.

Özel sektör yayıncıları tarafından, 2003'den bu yana her yıl Milli Eğitim Bakanlığının belirlenen ders kitaplarını üreterek okullar açılmadan eksiksiz olarak tüm teslim noktalarına ulaştırıldığını belirten yayıncılar, Bakanlıkla rekabet edilemediğini, her geçen yıl sektör payının azaldığını ve ders kitabı sektörünün küçüldüğünü ifade edildi. 2022-2023 öğretim yılı itibarıyla Bakanlığın ders kitapları yanında kaynak kitap da dağıttığını söyleyen sektör temsilcileri, ücretsiz dağıtılan yardımcı kaynak kitaplarının sektöre zarar verdiği ifade edildi. Yayıncılık hayatında, Devletin kural koyucu ve denetleyici olmasından yana olduklarını söyleyen üyeler ancak yayıncılık faaliyetinin özel sektör tarafından yapılmasının doğru olduğunu dile getirdiler.

Özel okul ve motorlu taşıt sürücü kurslarından (MTSK) her yıl alınan ruhsat harçlarının, açılışa bir kez alınmasının beklendiğini isteyen üyeler, 492 sayılı Harçlar Kanununda yapılacak bir düzenleme ile sorunun çözülebileceği açıklamalarında bulundular.

MTSK'lara ait eğitim araçlarından ÖTV muafiyeti tanınması için girişimlerde bulunulmasının önemli olduğuna değinen sektör temsilcileri, özel ulaştırma hizmetleri mesleki ve eğitim geliştirme kurslarının teorik/uygulama sınavlarının e-sınav merkezlerinde yapılması için çalışmaların hızlanması gerektiği belirtildi.

29 Kasım 2022 tarihinde yüz yüze gerçekleştirilen ikinci toplantıya, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk, Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Eğitim Politikaları Daire Başkanı Vedat Kuşgözoğlu katıldılar.

Meclis Başkanı Dr. Yusuf Ekinci başkanlığındaki toplantıya; Eğitim Meclisi Yönetim Kurulu, Meclis üyeleri özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey temsilcilerinin katılımıyla Ankara TOBB Merkezindeki tesislerde gerçekleştirildi.

Bir önceki toplantıda da ifade edildiği gibi özel okullar; daha fazla zarar görmemek, öğrenci kaybına uğramamak, öğretmenlerine daha memnun edici ücretler verebilmek ve okullardaki faaliyetlerini sağlıklı şekilde yürütmeye devam etmek istediklerini belirttiler. Özel okullardaki ücret artış oranının yönetmeliklerle belirlenmesinin kaldırılması ücretlerin karşılıklı arz talep durumlarına göre belirlenmesi gerektiği yönündeki görüşlerinin Bakanlığa iletilmesi talep edildi.

Yüksek enflasyon, asgari ücrette yaşanan artışlar, EYT ile ilgili çıkartılacak karar, 3600 ek göstergenin kabulü gibi durumlarda özel öğretim kurumlarının nasıl bir yol izlenmesi gerektiği görüşülerek, atılacak adımlarda, önümüzdeki süreçte verilecek kararlar ve açıklanacak miktarlardan sonra imkân, istek ve beklentilerin de dikkate alınması gerektiği istişare edildi.

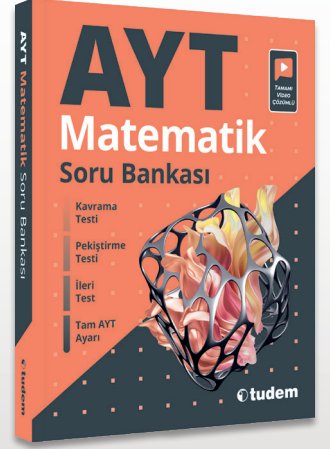
Sektörde yaşanan maliyet artışları nedeniyle, teşvik mekanizmalarının oluşturulmasının gerekliliği fikrinde birleşen üyeler, 2023 yılı eğitim-öğretim yılından umutlu olduklarını ifade ettiler.

Özel okulların su, doğal gaz ve elektrik ücretlendirilmesi ve tarifeleri hakkında 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununda okullara verilen hakların, yönetmelik, genelge veya iş emri adı altında gönderilen yazılı emirlerle ortadan kaldırılmasının kurumları mağdur ettiği, bu durumun mutlaka düzeltilmesi ve Kanundaki hükümlerin uygulanması gerektiği ifade edildi..

Toplantı sonucunda, özel öğretim sektörünün çözülmesine ihtiyaç duyduğu hususların yazılı olarak TOBB Eğitim Meclis Başkanlığı tarafından Bakanlığa iletilmesi kararlaştırıldı..

LİSEYE TUDEM KALİTESİ GELDİ!

Lise eğitim yayıncılığında kaliteye odaklanan
Tudem Soru Bankaları,
föy sistemiyle öğrencileri
adım adım **başarıya ulaştırıyor.**

- Yeni nesil sorular
- Farklı zorluk seviyesindeki testler
- Deneme sınavları
- Tamamı video çözümlü

İSTANBUL TİCARET ODASI MECLİS ÜYELİĞİ VE MESLEK KOMİTELERİ SEÇİMİ

İstanbul Ticaret Odası'nın Meclis üyeliği ve meslek komitelerinin belirlendiği seçimler, 9 Kasım 2022 tarihinde İstanbul Fuar Merkezi'nde gerçekleştirildi. 81 ayrı Meslek Komitesinden oluşan İstanbul Ticaret Odası, 700.000 üyesiyle dünyanın en büyük ve köklü ticaret odalarından biridir. Ülkemiz iş dünyası içinde de %40'tan fazla bir hacme sahiptir. Eğitim Komitesi, İstanbul'daki Özel Öğretim Kurumların temsil edilmesi, sorunlarının en doğru şekilde paylaşılabilmesi adına önemli görevler üstlenmektedir. Günümüz ticari hayatında kamu kesimi ile iş dünyasının doğru ve sürdürülebilir bir iletişim içinde olması hayati önemdedir.

Türkiye Özel Okullar Derneği, amaçları doğrultusunda, üyelerinin yaşadığı tüm problemleri her mecrada dile getirerek sonuç odaklı bir yaklaşım içinde olagelmıştır. Tüm bu hususlar dikkate alındığında Derneğimizin İstanbul Ticaret Odası Eğitim Komitesi bünyesinde temsil edilebilmesi için gerekli tüm çalışmalar yapılmış ve Dernek üyelerimizi yoğun katılımı ve desteği ile seçimlere girilmiştir.

Seçimler sonucunda, Derneğimizin Yönetim Kurulu Başkanı Zafer Öztürk ve Yönetim Kurulu Üyemiz Fuat Erez, 15 Nolu Eğitim Komitesi üyeliklerine seçilmişlerdir. Yönetim Kurulu Başkanımız aynı zamanda İTO Meclis üyeliğine de seçilmiştir.

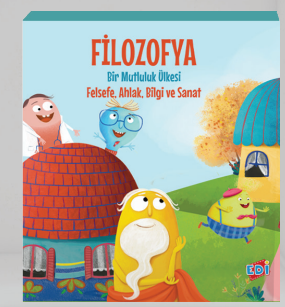
Kazanılan bu önemli başarıda dernek üyesi kurumlarımızın, Yönetim Kurulu Üyelerimizin, Yüksek İstişare Konseyi Üyelerimizin ve tüm Dernek çalışanlarımızın ciddi bir gayreti ve emeği olmuştur. İlgili Bakanlıklar, oda ve sivil toplum kuruluşları ve kurumlarımıza tedarik sağlayan diğer sektörlerdeki paydaşlarla iletişimin pekiştirilmesi için yeni fırsat ve alanlar sağlayacak olan bu başarı Derneğimizin son dönemdeki en önemli kazanımlarından biri olmuştur.

Seçime katılan Derneğimizin Yönetim Kurulu Başkanı Zafer Öztürk ve Yönetim Kurulu Üyemiz Fuat Erez, eğitim komitesi üyeliklerine ilişkin olarak 14 Kasım 2022 tarihinde İTO Merkezinde mazbatalarını aldılar.

Seçimin ardından; Derneğimizin Yönetim Kurulu ve Yüksek İstişare Konseyi Üyeleri, İstanbul Ticaret Odası'nın (İTO) 21'inci dönem başkanlığına yeniden seçilen Şekip Avdagiç'i 14 Aralık 2022 tarihinde makamında ziyaret ederek, hayırlı olsun dileklerini iletiler.

Yapılan bu görüşmede önümüzdeki süreç içinde İstanbul Ticaret Odası ile Türkiye Özel Okullar Derneği arasında da yakın iletişim, bilgi paylaşımı ve işbirliği noktasında karşılıklı mutabakata varılmıştır.

Okul Öncesi ve İlkokul Yayınları

Lütfen, kitapları çocukların ulaşabileceği yerlere bırakınız.

KOMİSYON RAPORLARI

2022-2023 ÖĞRETİM YILI İLKOKUL KOMİSYONU ÇALIŞMA RAPORU

Türkiye Özel Okullar Derneği İlkokul Komisyon üyeleri 2022-2023 eğitim öğretim yılı ilk toplantısını 4.10.2022 tarihinde dernek binasında Yönetim Kurulu başkan yardımcısı Saim MERAL ve Komisyon Başkanı Dr. Tuncay ŞAMDAN başkanlığında gerçekleştirdi.

İlk toplantıda komisyonun genel çalışma prensipleri anlatıldı ve komisyon toplantılarının yüz yüze ve en fazla 45 gün ara ile yapılması kararlaştırıldı. Bir önceki eğitim öğretim yılında yapılan webinarların 2022-2023 eğitim öğretim yılında yönetim kurulunun önerisi ve daha fazla katılımcıya ulaşabilmek amacıyla Türkiye Özel Okullar Derneği YouTube kanalından (youtube.com/TürkiyeÖzelOkullarDerneği) canlı olarak yapılmasına karar verildi. Bu konuda konuşmacılar, sunum konuları ve tarihler belirlenerek, dernek yönetimine sunuldu.

Dernek çalışma takviminin yoğunluğu ve Ortaöğretim Sempozyumu'nun yapılacak olması nedeniyle "11. Temel Eğitim Sempozyumu'nun yapılmayacağı kararı alındı. Bunun yerine, YouTube üzerinden yapılacak sunumlara ve "Cumhuriyetin 100. Yılı ve Eğitimin Geleceği" temalı 21. Antalya Eğitim Sempozyumu çalışmalarına destek olunması ve katılım sağlanması kararlaştırıldı.

Farklı eğitim öğretim ortamlarını ve yapılan örnek uygulamaları yerinde görmek amacıyla toplantıların birinin dernek binasında bir sonraki toplantının ise komisyon üyelerinin ev sahipliği yapacağı farklı bir okulda yapılması kararı alındı. Bu karar doğrultusunda bir sonraki toplantı 8.11.2022 tarihinde İTÜ Geliştirme Vakfı Beylerbeyi yerleşkesinde gerçekleştirildi. Okul uygulamaları, fiziki mekanları ve teknolojik alt yapısı hakkında bilgi alış verişi yapıldı.

Okullarda yapılan "Tasarım Beceri Atölyeleri, Doğa'da Okul, Mini Konservatuar Çalışmaları, STEM Atölyeleri, Dostum Matematik, Yaratıcılık ve Eleştirel Düşünme Becerileri, Eko Tarım Alanları... vb. uygulamaların okulların fiziki ve teknolojik imkanlarına bağlı olarak diğer özel okullarda da uygulanması önerildi.

Devlet kurumlarında çalışan öğretmenlerin belli bir kıdeme ulaştıktan sonra yeşil pasaport almaya hak kazandıkları halde MEB'e bağlı özel okullarda görev yapan ve atamaları bizzat MEB tarafından yapılan Özel okul öğretmenlerinin yeşil pasaport sahibi olmamaları nedeniyle eğitim öğretim amaçlı yurt dışı çıkışlarında bile vize işlemleri nedeniyle ciddi sorunlar yaşadıkları dile getirildi.

Bu nedenle yeşil pasaport hakkının aynı kıdemdeki özel okul öğretmenlerine de sağlanması konusunda yasal düzenlemelerin yapılabilmesi için dernek yönetiminin bir kez daha Milli Eğitim Bakanlığı'na gerekli girişimlerde bulunması tüm özel okul öğretmen ve yöneticileri adına talep edildi.

Yaptıkları çalışmalar ve katkıları için İlkokul Komisyonu üyelerine ve desteklerinden dolayı Türkiye Özel Okullar Derneği Yönetim Kurulu üyelerine teşekkür ediyoruz.

2022-2023 eğitim öğretim yılı ikinci yarısında çok daha etkili ve verimli çalışmalar için bir araya gelmek dileğiyle...

Dr. Tuncay ŞAMDAN
Komisyon Başkanı

2022-2023 ÖĞRETİM YILI ORTAOKUL KOMİSYONU ÇALIŞMA RAPORU

2022-2023 eğitim öğretim dönemine pandeminin etkilerini geride bırakarak; büyük bir mutluluk ve heyecanla başladık. İlk açılış gününde öğrencilerimizin kahkahaları ve sevinçleri bahçelerimizi ve konferans salonlarımızı coşkulandırdı. Okullarımızdaki yoğun temponun yanı sıra TÖZOK Ortaokul Komisyonu toplantılarımızda başladı. Komisyon üyeleri olarak her toplantıda mutlaka gündeme ve eğitim yılına dair görüşmeler ve planlamalar yapıyoruz. Bu yıl için de çok yoğun ancak sonu gururla kapanan harika bir Çalıştay planlamasıyla döneme başladık. Lise Komisyonumuzla birlikte uzun toplantılar sonucu her okul müdürümüzün aktif rol aldığı IX. Orta-öğretim Çalıştayının tüm bileşenlerini oluşturduk. Bu vesile ile yapılan tüm katkılardan dolayı Ortaokul ve Lise Komisyon Üyelerimize bir kere daha teşekkürlerimi sunuyorum.

“Öğrenen Okul - Güçlenen Öğretmen” temalı IX.Ortaöğretim Çalıştayımızı 10 Aralık 2022 tarihinde Irmak Okullarının ev sahipliğinde gerçekleştirdik. Irmak Okulları Kurucusu Ülkü ARIÖĞLU, TÖZOK Yönetim Kurulu Başkanı Zafer ÖZTÜRK, İl Millî Eğitim Müdürü Levent YAZICI ve MEB Öğretim Kurumları Genel Müdürü Ömer İNAN açılış konuşmalarıyla gerçekleşen çalıştaya yaklaşık 613 kişi katılım gösterdi. Haber Spikeri Özge Ece ÜNER’in “Öğretmenin Toplumda Değişen Rolü” konulu konferansının ardından, İlham Veren Konuşmalarda Film Yapımcısı, Senaryo Yazarı ve Yönetmen Birol GÜVEN, Boğaziçi Üniversitesi Doç.Dr. Mine GÖL GÜVEN, Eğitim&Danışman Polat DOĞRU, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı Prof.Dr.Salih ÇEPNİ, Bahçeşehir Üniversitesi Prof. Feza ORHAN, Yıldız Teknik Üniversitesi Doç.Dr.Emre ER ve Psikiyatrist, Psikoterapist, Yazar Prof.Kemal SAYAR değerli konuşmalarıyla çalıştaya ışık tuttular.

Öğretmenlerimizin gelişim süreçlerine faydalı olacak 15 farklı çalıştay düzenlenmiştir. Bu çalıştaylar sonucunda alınan geri bildirimler ile de ne kadar verimli bir çalışma olduğunu görmekten mutluluk duyduk.

Biz, Ortaokul Komisyonu üyeleri olarak, birlikteliğimize olan inancımızı bir kez daha yinelerken daimi destek ve yardımlarıyla her zaman yanımızda olan Türkiye Özel Okullar Derneğine teşekkür ediyorum. Tüm okullarımıza sağlık, mutluluk ve başarılarla kapatacakları bir eğitim dönemi dilerim.

Metin YOLERİ
Komisyon Başkanı

2022-2023 ÖĞRETİM YILI OKUL ÖNCESİ KOMİSYONU ÇALIŞMA RAPORU

Türkiye Özel Okullar Derneği Okul Öncesi Komisyon üyeleri 2022-2023 eğitim öğretim yılı ilk toplantısını 20 Eylül 2022 tarihinde dernek binasında Yönetim Kurulu Üyesi Hüma Çobanoğlu ve Komisyon Başkanı Süheyla Köşeler başkanlığında gerçekleştirdi.

İlk toplantıda komisyonun genel çalışma prensipleri anlatıldı, bir önceki eğitim öğretim yılında yapılan webinarların 2022-2023 eğitim öğretim yılında yönetim kurulunun önerisi ve daha fazla katılımcıya ulaşabilmek amacıyla Türkiye Özel Okullar Derneği YouTube kanalından (youtube.com/TürkiyeÖzelOkullarDerneği) canlı olarak yapılmasına karar verildi. Yıllık webinar önerileri için Komisyon Üyelerinin önerileri derlenerek yıllık başlıklar oluşturuldu. Okul Öncesi Komisyonunun ilk webinarı 'Okul öncesi sınıflarda eğitimin farklılaştırılarak öğrenci motivasyonu nasıl artırılır' başlığı ile Komisyon üyemiz Nesrin Civanın moderatörlüğünde Sn Mustafa Balkaş ile gerçekleştirildi.

Bundan sonra yapılacak Komisyon Toplantıları için farklı eğitim öğretim ortamlarını ve yapılan örnek uygulamaları yerinde görmek amacıyla toplantıların zaman zaman üye okullarda yapılması kararlaştırıldı. Kasım ayı toplantısına Erse Eğitim Kurumları Sancaktepe kampüsü kurucusu Komisyon Üyemiz Kubilay Çentik ev sahipliği yaptı.

Birinci dönemde ağırlıklı olarak Prof. Dr. Belma Tuğrul'un değerli katkı ve yönlendirmesi ile 2021-2022 yılında gerçekleştirilen EÇPETA Anket Çalışmasının değerlendirilip, ulusal ve uluslararası kaynakların da taranarak tüm eğitim camiası ile paylaşılacak kapsamlı bir raporun oluşturulması üzerinde çalışıldı. EÇPETA raporunun Pandemi ve sonrasının erken çocukluktaki etkilerinin ve bunlara ilişkin geliştirilmesi gereken çalışmaların bundan sonraki olası süreçlere de ışık tutacak şekilde raporlanmasının erken çocukluğa olan katkılarının paylaşılması adına çok önemli bir akademik çalışma olduğunun altı çizildi.

Ocak ayında "Cumhuriyetin 100.yılı ve Eğitim Geleceği" başlığı altında düzenlenecek sempozyumda Okul Öncesine ilişkin özel bir çalıştay yapılmasına karara verildi.

Bugüne kadar yaptıkları çalışmalar ve katkıları için Okul Öncesi Komisyonu üyelerine ve desteklerinden dolayı Türkiye Özel Okullar Derneği Yönetim Kurulu üyelerine teşekkür ediyoruz.

Süheyla Köşeler
Komisyon Başkanı

2022-2023 ÖĞRETİM YILI REHBERLİK KOMİSYONU ÇALIŞMA RAPORU

Türkiye özel okullar derneği rehberlik komisyonu gönüllülük esası ile katılım yapılan ve çalışmalarını özveri ile gerçekleştiren okulların psikolojik danışmanlık ve Rehberlik Biriminde görev alan çalışma arkadaşlarımız tarafından oluşmaktadır.

Komisyon olarak amacımız öğrencilerin, ailelerin, okul toplumunda yer alan öğretmenlerin ve diğer paydaşların ihtiyaçlarını belirlemek ve bu doğrultuda çalışmalar yapmak. Eğitim kurumları tarafından geliştirilen ve komisyonun incelenmesi için sunulan çalışmaları incelemek değerlendirmek ve görüş bildirmek. Eğitim alanında görev alan çeşitli kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde bulunarak gerekli çalışmaları planlamak. Özellikle öğrencilerin sosyal, duygusal, akademik ve mesleki gelişimlerini destekleyecek çalışmalar için görüş bildirmektir. İki senede bir öğrencilerimizin ve ailelerimizin ihtiyaçlarına yönelik ve karşılaştıkları güncel sorunları düzenlediğimiz toplantılar ile tespit edip sempozyum konumuzu ve konuklarımızı belirlemekteyiz .

Düzenlediğimiz son sempozyumda dünya çapında yaşamış olduğumuz pandemi sürecinde oluşmuş olan çocuk ve ergen davranışlarını mercek altına aldık.

“Çocuk ve Ergenlerde Krize Müdahale Yöntemleri” ana başlığı altında cinsel kimlik, yeme bozuklukları, stresle baş etme ve kendine zarar verme davranışı, toksik ilişkiler ve flört başlıklarında alanlarında uzman kişilerin katılımıyla 14 Mayıs 2022 günü Rehberlik Sempozyumumuzu gerçekleştirdik. Sempozyum sonrası bu eğitim yılında yine okullarda ön plana çıkan ve ihtiyaç gidermeye ve farkındalık yaratmaya yönelik farklı konu başlıkları belirlenmeye çalışıldı. Özellikle alanlarında uzman isimlerle işbirliği yaratmaya yönelik çalışmamızda TÖZOK akademi youtube platformunda uzmanlarımızı öğretmenlerimizle buluşturmayı hedefledik.

- Değişen kuşakların ihtiyaçları
- Öğretmen öğrenci arasındaki kuşak farklılıkların iletişimde yarattığı zorluklar ve bunla baş etme
- Toplumsal cinsiyet kavramı
- Ergenlikte beyin gelişimi ve öğrenme üzerine etkisi
- Değişen anne-baba tutumları

başlıkları üzerinde durulmaktadır.

Oya KAYIRAN
Komisyon Başkanı

2022-2023 ÖĞRETİM YILI ÖZEL EĞİTİM KOMİSYONU ÇALIŞMA RAPORU

2022-2023 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Döneminin ilk toplantısını komisyonomuza dahil olan yeni üyelerimizin katılımıyla, 19 Eylül 2022 tarihinde çevrimiçi olarak gerçekleştirdik. Bu yıl Özel Eğitim Komisyonuna; Sayın Özlem Çuraki Oyma- MEF Okulları, Sayın Başak Özcan- 3B Çocuk Akademisi, Sayın Gül Hayal Korkmaz- Tohum Otizm Vakfı Eğitim Kurumları, Sayın Mustafa Aydos- TEV İnanc Türkes Özel Lisesi, Sayın Gözde Kahratlı- FMV Erenköy Işık Okulları dahil oldu. 2021-2022 Eğitim öğretim yılında komisyon çalışmalarında emeği geçen tüm meslektaşlarına değerli katkıları için teşekkür ediyoruz. Çalışmalarımıza TÖZOK Yönetim Kurulu Üyesi Sayın Nigar Evgin- TSÇV Metin Sabancı Özel Eğitim Okulları, Sayın Batuhan Nar- ALKEV Okulları, Sayın Şenol Demirhan- VKV Koç Okulu, Sayın Kevser Kördemir- Eyüboğlu Eğitim Kurumları, Sayın İpet Mutlu- Elit Gençler Koleji ile birlikte aramıza yeni katılan üyelerimiz ile devam etmekteyiz.

6 Ekim 2022 tarihinde yeni üyelerimizin de katılımıyla Derneğimiz merkezinde yüz yüz yüze gerçekleştirdiğimiz toplantımızda; tanışma, komisyon amaçları ve çalışma prensiplerini gözden geçirme, yeni dönemde yapılması planlanan faaliyetlerle ilgili takvim oluşturma, XXI Geleneksel Eğitim Sempozyumu çalıştay içeriği için önerilerin oluşturulması gündeminde, yıl içerisindeki planlamamızın genel çerçevesini oluşturduk.

Özel gereksinimi olan öğrencilerin sınıf, okul ve öğretmenler arasında sosyal kabulünün sağlanması, özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerle çalışan öğretmenler için yöntem ve teknik ağırlıklı farkındalık eğitimlerinin düzenlenmesi ile ortak bilinç oluşturulması amacıyla faaliyetlerini sürdüren komisyonumuz; yeni dönem içerisinde Mayıs 2023'de yapılması planlanan Özel Eğitim Konuşmaları ile çalışmalarını sürdürmeye, canlı yayın söyleşileri, dergi yazıları ile alana katkı sunan akademisyen ve meslektaşlarımızı sizlerle buluşturmaya devam etmektedir. Aynı zamanda özel okullarda görev alan özel gereksinimli çocukların öğretmenlerinin ihtiyaçları ile ilgili bir alan araştırması yapılmasına karar verilmiş olup, komisyon üyeleri tarafından oluşturulan form, ikinci yarı yıl itibarıyla üye okullarımız ile paylaşılacaktır. Elde edilen sonuçların, yıl sonu dergi yayınıımızda yer almasını planlamaktayız. Bu çalışmanın; Özel Eğitim Konuşmalarımıza da ışık tutarak, meslektaşlarımıza ihtiyaçlarına yönelik faaliyetler sunmamıza katkı sağlayacağını düşünüyoruz.

İlk dönem faaliyetlerine yönelik hazırlıklarımız sürerken; derneğimizin Ekim ayı sayısına TSÇV Aile Danışma Merkezi Müdürü Psikolog Rahime Gökboğa; 'Özel Gereksinimi olan çocukların okula uyum süreci' başlıklı yazısı ile katkı sağladı. Değerli paylaşımı için teşekkürlerimizi sunarız.

İlk canlı yayın konuşumumuz; 15 Aralık 2022 tarihinde Nöroloji Uzmanı Dr.Bülent Madi oldu. 'Özel Gereksinimli Çocuklarımızda Öğrenme ile Beyin Gelişimi Nasıl Gerçekleşmeli?' başlıklı çevrimiçi sunumunu gerçekleştirdi. Öğrenme ve beyindeki nörofizyolojik sürecini eğitim perspektifiyle birleştirerek dinleyicilere aktarmanın yanı sıra sunumunda; pandemi döneminde çevresel uyaran eksikliği, öğrenmeye etkileri, çocuklardaki bireysel farklılıklar ve nörobilim başlıklarına değindi. Hocamıza aktardığı kıymetli bilgiler ve güzel söyleşisi için teşekkürlerimizi sunarız.

Komisyonumuzun bu yıl gerçekleştireceği faaliyet alanı başlıkları arasında TÖZOK tarafından düzenlenen sempozyumlara Özel Eğitim başlığında katılıp meslektaşlarımız arasında farkındalık oluşturacak bir çalıştay düzenlenmesi kararı bulunmaktaydı. Yönetim Kurulumuz tarafından 21.Geleneksel Eğitim Sempozyumunda, Özel Eğitim Toplantısı başlığında bir çalıştay düzenlenmesi kabul edildi. 21.Geleneksel Eğitim Sempozyumunda, Sayın Doç. Dr. Burak Karabey tarafından 'Özel Yetenekliler Eğitiminde Farklılaştırılmış Etkinlikler Nasıl Geliştiriliyor?' çalıştayını gerçekleştirecektir. Değerli hocamıza davetimizi kabul ettiği için şimdiden teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Farkındalık dolu çalışmalar planlarken aynı zamanda komisyon üyeleri tarafından ekip içerisindeki bilinirliği de pekiştirmek amacıyla her toplantıda her komisyon üyesinin ayrı bir konu başlığıyla deneyim ve iyi uygulama paylaşımlarını yapabileceği sunumlar düzenlenmesine karar verildi. İlki Sayın Şenol Demirhan tarafından, 8 Aralık 2022 tarihindeki toplantımızda 'Koç Okulu Destek Eğitim Çalışmaları' başlığında gerçekleştirildi. İkinci yarı yıl itibariyle Özel Eğitim Komisyonu iç sunumlarımıza devam ediyor olacağız.

Komisyon amacımıza yönelik keyifli ve verimli bir şekilde ürettiğimiz faaliyetlerimizi gerçekleştirmeye başladık. Öğrencilerin özel gereksinimlerine yönelik birbirinden farklı alanlarda çalışan uzmanların bir arada olduğu bir komisyon olarak, farklı deneyimlerin paylaşılmasının yapılacak farkındalık çalışmalarını daha güçlü kıldığını düşünmekteyim. Bir eğitim öğretim yılının ilk dönemini geride bırakırken; Özel Eğitim Komisyonuna verdikleri destek ve duydukları güvenden ötürü Değerli Başkanımıza, Yönetim Kurulu Üyelerimize, zamanını ve bakış açısını her daim bizlerle paylaşan Sayın Nigar Evgin'e, Dernek Müdürümüz Sayın Nalan Tuğ'a, tüm faaliyetlerde bizlere destek olan tüm teknik ekip ve dernek çalışanı arkadaşlarımıza, tüm komisyon üyelerimiz adına teşekkür ediyorum. Eğitime gönül vermiş, her biri alanında değerli uzmanlar olan Komisyon üyesi meslektaşlarıma özverileri, emekleri, değerli bilgilerini ve vakitlerini ayırdıkları için ayrıca teşekkür ediyorum. Derneğimiz diğer komisyonlarında görev alan yönetici ve meslektaşlarımızı yaptıkları çalışmalardan ve başarılarından dolayı tebrik ediyorum. İkinci yarı yılın sağlık ve enerji dolu başlaması dileklerimizle...

Sinem YARAŞAN
Komisyon Başkanı

2022-2023 ÖĞRETİM YILI LİSE KOMİSYONU ÇALIŞMA RAPORU

2022-2023 akademik yılında, yarıya yaklaştığımız bu günlerde komisyonlarımızla yüz yüze buluşabiliyor, çeşitli etkinliklerin organizasyonlarını yürütebiliyor olduğumuz için mutluluk duyuyoruz.

Bu akademik yıl lise komisyonu olarak gerek kendi toplantılarımız, gerekse derneğimizin diğer komisyonlarıyla işbirliği içerisinde gerçekleştirdiğimiz etkinliklerle bu döneme ulaştık.

Komisyonumuzun ilk toplantısını bu akademik yıla yönelik komisyon planlamalarını konuşmak üzere Koç Okulu ev sahipliğinde 11 Ekim 2022, Salı günü gerçekleştirdik. Yöneticiler için bu akademik yıla ait odak ve gündemlerin paylaşıldığı toplantıda; sosyal duygusal öğrenme, mekanların eğitime etkisi, öğretmen gelişimi, okul topluluğu için iyi olma hali, çocuk koruma politikası, teknolojinin günümüzde eğitimdeki rolü, pandemi etkileri sonrasında okul süreçleri gibi alanlar toplantı paylaşımlarımız arasında yer aldı.

Komisyon olarak yaz döneminden başlayarak derneğimizin Ortaokul Komisyonu ile birlikte 9. Ortaöğretim Çalıştayı planlama çalışmalarını sürdürdük. Yüz yüze ve online olarak devam eden planlamalar ve gerçekleştirilen birçok toplantı sonucunda, 10 Aralık 2022, Cumartesi günü Irmak Okulları ev sahipliğinde 9. Ortaöğretim Çalıştayı'nı büyük bir gururla gerçekleştirdik. Çalıştayda "Öğrenen Okul, Güçlenen Öğretmen" temasıyla öğretmenin iyi olma hali ve gelişimi üzerine odaklandığımız başarılı bir çalışmaya imza attık.

Komisyonca geçtiğimiz akademik yıl Haziran ayında gerçekleştirdiğimiz ECNAIS Türkiye Münazara Ligi çalışmalarımız da yine yaz dönemi boyunca devam etti. 25 Şubat 2023, Cumartesi günü Mürüvvet Evyap Okulları ev sahipliğinde gerçekleştireceğimiz münazara ligi için çalışmalarımız yoğun toplantılarla devam etmekte.

Komisyonumuzun bu dönem devam ettiği bir başka faaliyet alanı ise derneğimizin Kayıt ve Mevzuat Komisyonu ile işbirliğinde lise ders çizelgelerinin gözden geçirme çalışmaları oldu. Okullarımızın ders çizelgeleri dahilinde ihtiyaçlarını dinleme, bunları Kayıt ve Mevzuat Komisyonu işbirliği içerisinde değerlendirme sürecinde olduğumuz bu dönem sonrasında, taleplerimizi gerekçeleri ile birlikte Milli Eğitim Bakanlığı'na iletmeye yönelik girişimlerimiz olacak.

Komisyon olarak 2022-2023 akademik yılının ikinci döneminin, başarılı ve keyifli geçmesini temenni ederiz.

Saygılarımızla,

Elif KARA ÖZTÜRK
Komisyon Başkanı

2022-2023 ÖĞRETİM YILI ULUSLARARASI PROGRAMLAR KOMİSYONU ÇALIŞMA RAPORU

2021-22 ders yılı sonunda TÖZOK Uluslararası Bakalorya Komisyonunun kapsamı genişletilerek TÖZOK bünyesindeki tüm okullarda MEB programıyla birlikte sunulan uluslararası programları kapsayacak şekilde genişletilmesi kararı alınmıştır. 30.9.2022 tarihinde yapılan ilk toplantıda bu kararın hayata geçirilmesiyle doğal olarak komisyondaki üye sayımızda artış oldu. Bu toplantıda üyeler kendilerini tanıttıktan sonra, Sn. Cenk Eyüboğlu TÖZOK Yönetim Kurulu temsilcisi olarak açılış konuşmasını yapmış, bunu takiben komisyona başkan olarak Jale Onur, Başkan Yardımcısı olarak Mine Erim seçilmişlerdir.

Etkin bir çalışma ortamı sağlanması için farklı programları yansıtan alt komisyonların oluşturulması ve alt komisyonların ele aldıkları konulara göre daha sık toplanılması ve büyük gruba rapor etmesinin uygun olduğuna karar verilmiştir.

İkinci toplantı 30.10.2022'de, üçüncü ve dönemin son toplantısı 16.12.2022'de gerçekleştirmiştir.

Etkinliklerimiz:

TIBSA PLATFORMU: <https://ibtibsa.org.tr/>

2021-22 ders yılından beri çalışmaları süren Türkiye IB Okulları Platformu (TIBSA) tamamlanmış ve TÖZOK web sitesinde yayınlanmaya başlamıştır.

Bu platform kanalıyla Uluslararası Bakalorya Programı hakkında bilgi sahibi olmak isteyenlere yardımcı olmak amaçlanmaktadır. Ayrıca IB okulları yeni gelişmelerden haberdar olabilecek, çeşitli etkinliklerini bu platformda paylaşabileceklerdir.

Platformun oluşturulmasına destek veren üyelerimize burada bir kez daha teşekkür ederiz.

VELİ BİLGİLENDİRME PANELİ:

Uluslararası programlara ilgiyle beraber yurt dışı üniversitelere başvurular da artmaktadır. Bazı okullarımızda psikolojik rehberliğin yanı sıra üniversite başvurularında öğrencilere yardımcı olmak üzere Kariyer Danışmanlığı ya da Yurt Dışı Üniversite Danışmanlıkları da bulunmaktadır. Ancak bünyesinde bu bölümler ya da uzmanlar bulunmayan okulların öğrenci ve velileri okul dışından danışmanlık hizmetleri almak zorunda kalmaktadırlar. 2021-22 yılı son toplantısında bu konuda yanlış ve yetersiz bilgilendirme sonucu öğrencilerin üzerine gereksiz baskı uygulamalarının artmakta olduğu endişesi dile getirilerek komisyonumuzun bunun için velilere yönelik bilgilendirme çalışmaları yapması önerilmiştir.

Veli Bilgilendirme Paneli için gerekli çalışmalar yapıldı. Komisyon üyelerimizden Sn. Esra Öztermiyeci panelin moderatörlüğünü üstlendi. Üye okullarımızdaki rehberlik bölümleriyle temasa geçildi. Gönüllü olarak destek veren 3 yurt dışı üniversite rehberi Hisar Okullarından Sn. Aylin Şevyo, Üsküdar Amerikan Lisesi'nden Sn. Irmak Otaç ve Ted İstanbul Koleji'nden Ece Öyken'in katkılarıyla ilk panel 8 Aralık 2022 tarihinde TÖZOK You-tube kanalından canlı yayımla gerçekleşti. Kendilerine emekleri için komisyonumuz adına teşekkür ederiz. 1500 kadar izlenme olduğu ve soruların geldiği bilgisini alınca 16 Aralık 2022 tarihli toplantımızda bu Veli Bilgilendirme Panellerinin ikinci dönemde sürdürülmesi kararlaştırılmıştır. Farklı farklı okullardan danışmanlarımızın da katkılarıyla bu alandaki bilgi eksikliğinin ve yanlış anlamaların giderilmesine yardımcı olmayı amaçlamaktayız.

XXI. GELENEKSEL ANTALYA EĞİTİM SEMPOZYUMU – Uluslararası Programlar Etkinliği:

Geçtiğimiz yıl Antalya Sempozyumu'nda uluslararası programlarla ilgili genel bilgilendirme sunumları yapılmıştı. Bu yıl 21. Geleneksel Antalya Eğitim Sempozyumunda programların öğrencilere katkılarını ön planda tutan araştırma verilerine dayalı bir panel hazırlığı yapıldı. Panelin moderatörlüğünü komisyonumuzdan Dr. Jale Onur üstlendi, konuşmacılar Uluslararası Eğitim alanında çok sayıda araştırmaları olan Ankara Üniversitesi'nden Prof. Dr. Eren Ceylan ve Bilkent Üniversitesi'nde IB üzerine çeşitli araştırmaları olan Dr. Armağan Ateşkan olacaklar. Paneli takiben her iki konuşmacı da yaptıkları araştırmaları detaylandıran birer sunumla sempozyuma katkıda bulunacaklardır.

IB GÜNÜ Hazırlıkları:

Uluslararası Bakalorya Okullarının iki yılda bir düzenlediği IB Günlerinin 17.si bu yıl 18 Mart 2023'de İstek Okullarının ev sahipliğinde ilk kez hibrit olarak gerçekleşecektir. IB Günü'nün teması "Uygulamada IB Eğitimi" (IB Education in Action) olarak belirlenmiştir. IB Organizasyonu tarafından da desteklenen etkinliğimizde IB yetkililerinin yanı sıra deneyimli IB eğitimcileri 200'den fazla sunum ve çalıştayla IB'deki uygulamalarını yüz yüze birbirleriyle paylaşacaklardır. Katılım ise hem yüz yüze hem de çevrim-içi olabilecektir. Komisyonumuz, ve IB Day Gönüllüler komitesi ev sahibi İSTEK Okulları ile birlikte hazırlıkları yürütmektedir.

AP (Advanced Placement) PROGRAMI ETKİNLİĞİ HAZIRLIKLARI

Ülkemizde AP programını sunan ya da öğrencileri AP sınavlarına hazırlanan okulların sayısı giderek artmaktadır. Bu nedenle Uluslararası Programlar Komisyonumuzda oluşturulan AP Alt Komisyonuna başkanlık eden Sn. Gülçin Çıkrık Doğramacı 2 Aralık 2022 tarihinde eğitim programları ile ilgili yayınlar yapan editör Sn. Pervin Kaplan'ın youtube'da yaptığı bir yayına konuk olarak AP ile ilgili bilgilendirme yapmış ve soruları yanıtlamıştır.

Gelecek yıl College Board'dan da destek alarak gerçekleştirilecek bir AP Programı Etkinliği için çalışmalar başlamıştır.

2022-23 okul yılının ilk döneminde planlanan çalışmalara büyük destek olan tüm komisyon üyelerine, Sn. Cenk Eyüboğlu ve Sn. Zafer Öztürk'e teşekkür eder, 26-28 Ocak 2023 Antalya Sempozyumu ve ikinci dönem bizi bekleyen yoğun gündemli çalışmalar için başarılar dileriz.

Dr. Jale Onur
Komisyon Başkanı

2022-2023 ÖĞRETİM YILI KAYIT-MEVZUAT KOMİSYONU ÇALIŞMA RAPORU

Kayıt ve Mevzuat Komisyonumuz 2022-2023 eğitim-öğretim yılı çalışmaları kapsamında 4 kez toplantı yaparak ile biraraya gelmiş olup eğitim-öğretim süreçlerinin kendi alanına yönelik güncel konuları dernek yönetimimizle eşgüdüm içinde ele almıştır.

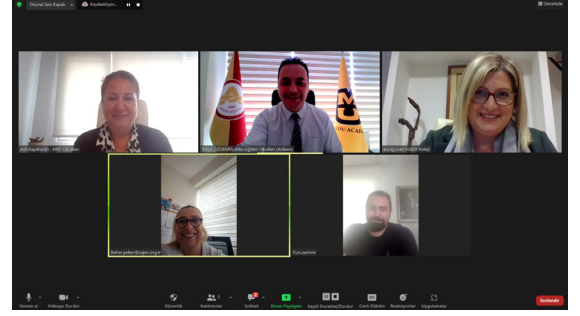
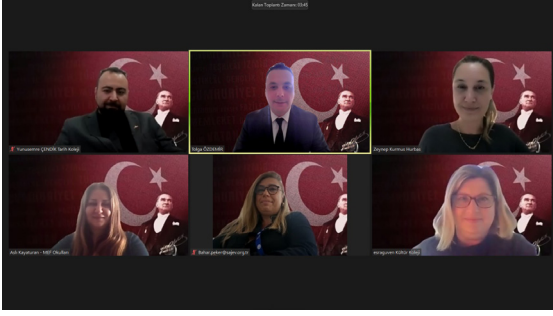
Özel Okullarımızın mevzuat ve kayıt ile ilgili süreçlerindeki gelişmeler doğrultusunda, gündem maddelerimizi uygulamada karşılaştığımız ortak sorunlarımız oluşturmaktadır. Toplantılarımızda çözüm önerilerimizi tanımlamakta ve yönetim kurulumuzdan destek talebinde bulunmaktayız.

Komisyonumuz, 2022-2023 eğitim-öğretim yılı çalışmalarında dair aşağıdaki maddeleri görüşerek ilerlemeye çalışmıştır;

- MEB tarafınca kurumlarımızı ilgilendiren mevzuat değişikliklerine yönelik görüş ve öneriler dernek yönetimi-mizle paylaşılmıştır.
- Okullarımızın mevzuat ile ilgili olarak gerekli ihtiyaçlar belirlenmiş ve yönetim kuruluyla paylaşılmıştır.
- Yabancı öğretmen atamaları, denklik sorununun çözüme kavuşturulmasına yönelik görüş ve öneriler ele alınmıştır.
- Haftalık ders çizelgeleri ile ilgili olarak lise ve IB komisyonu üyelerinden öneriler alınmış ve ortak noktalar belirlenmiştir.. Fen Lisesi, Hazırlık sınıfı bulunan Fen Lisesi, Fen ve Teknoloji Lisesi, Anadolu Lisesi ve IB uygulayan Liseler ile ilgili çizelgeler için ayrı ayrı çalışmalar yapılarak Talim Terbiye Kuruluna sunulmak üzere gerekli çalışmalar yapılmıştır.
- Özel okullarımızın yapacağı kayıtlara yönelik taslak takvim hazırlanarak dernek yönetimi ile paylaşılmıştır. Bakanlık ile yapılacak görüşmeler sonucunda takvimin kesin hali derneğimiz tarafınca okullarla paylaşılacaktır.
- Komisyon çalışmalarımıza yönelik değerli katkıları için yönetim kurulumuza teşekkür ederiz.

Fikret MULHAN
Komisyon Başkanı

2022-2023 ÖĞRETİM YILI SOSYAL MEDYA KOMİSYONU ÇALIŞMA RAPORU

Türkiye Özel Okullar Derneği, Sosyal Medya Takip Komisyonu 2022-2023 Eğitim Öğretim Yılı çalışmalarını altı okulumuzdan seçilen üyelerimizle sürdürmektedir.

Komisyonumuz ilk dönem toplantılarını çevrimiçi planlayarak her ay düzenli olarak devam ettirmektedir. Üyelerimiz Tolga ÖZDEMİR, Aslı KAYATURAN, Zeynep KURMUŞ HÜRBAŞ, Bahar PEKER, Esra GÜVEN, Y. Emre ÇENDİK toplantılarımıza eksiksiz olarak katılmışlardır.

Komisyonumuz toplantılarda alınan çalışma prensip ve kararları doğrultusunda görev dağılımlarını yapmış aynı zamanda diğer komisyonlarla da iletişim halinde çalışmalarını sürdürmektedir.

Diğer komisyonlardan gelen talepler de göz önünde bulundurularak çalışmalarını düzenleyen komisyonumuz;

1 Aralık 2022 tarihinde TÖZOK Akademi kapsamında öğretmen ve velilere yönelik yapılan ve Girişimci Eğitimci Tolga BARE'nin konuk olduğu "Dil Dikeni" konulu webinar düzenlenmiştir. Webinar Tözok Youtube kanalında canlı olarak yayınlanmış ve bugün itibarıyla 700'e yakın izlenme kaydedilmiştir.

İkinci dönem çalışmalarımızı özellikle kurumlarımızın sosyal medyada dikkat etmesi gerekli konular üzerine yoğunlaştırarak, üye okullarımızla bilgi paylaşımları planlanmaktadır. Yine öğretmen ve velilerimize yönelik bir webinar hazırlığı devam etmektedir.

Ana başlıklar olarak komisyonumuz İnternet ve Sosyal Medya Etiği, İnternet ve Sosyal Medya kullanımında dikkat edilmesi gereken hususlar, KVKK (Kişisel Verilerin Korunması Kanunu) özel okulların dikkat etmesi gerekli bilgilerin paylaşımları gibi konularını çalışma takvimine eklemiş olup, hazırlanan içerikleri yönetim kurulumuza sunacaktır.

Çalışmalarımız boyunca desteklerini esirgemeyen tüm yönetici ve çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyorum, başarılı çalışmalarımızın devamını diliyorum.

Tolga ÖZDEMİR
Komisyon Başkanı

2022-2023 ÖĞRETİM YILI IT KOMİSYONU ÇALIŞMA RAPORU

2022-2023 eğitim ve öğretim yılının başlaması ile birlikte Türkiye Özel Okullar Derneği IT Komisyonu, öncelikli ve yoğun bir şekilde uzun bir aradan sonra yüzyüze gerçekleştirilecek olan IX. Eğitim Teknolojileri Konferansı'nı gerçekleştirmek üzere çalışmalarına başladı. Cumhuriyetimizin ilanının 100. yılında, "Öğretmenler, yeni nesil sizin eseriniz olacaktır" diyen Ulu Önderimizin izinde, konferans teması "Yüzünü Geleceğe Dönmek" olarak belirlendi.

Pandemiden sonra yapılacak ilk yüz yüze ETP Konferansı olması, öğretmenlerin bu süreç ve sonrasında teknoloji entegrasyonuna dair iyi örneklerini paylaşma imkanı sunabileceği kapsamlı bir etkinlik hazırlığında olan komisyonumuz etkinliğin yeri konusunda pek çok alternatifini kendi içerisinde değerlendirdi. Eylül- Ekim 2022 dönemleri içinde üç farklı üniversitede yerinde görüşme ve incelemeler yapıldı. Kampüslerdeki konferans salonlarının kapasitesi, teknik donanım ve kampüs konumu gibi çeşitli kriterlere göre yapılan değerlendirmeler neticesinde, Yıldız Teknik Üniversitesi Davutpaşa Kampüsünde etkinliğin düzenlenmesine karar verildi ve dernek yöneticilerimiz tarafından üniversite yönetimine talebimiz iletildi.

TÖZOK Yönetim Kurulu Üyesi Sayın Fuat Erez ile birlikte IT Komisyonu üyeleri, Yıldız Teknik Üniversitesi Genel Sekreteri Sayın Ahmet Yüksel KARAHAN ile 9 Aralık 2022 tarihinde gerçekleştirilen toplantıda etkinliğin detayları ve gün akışı ile ilgili bilgilendirmede bulunarak organizasyonun gerçekleştirilmesi adına üniversite yönetimi ile anlaştı.

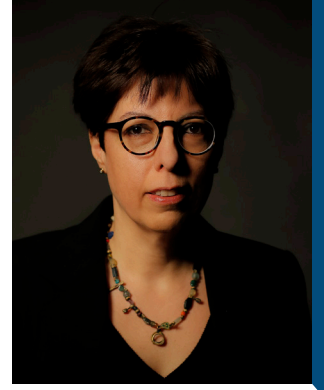
Pandeminin etkisiyle hızlanan okullardaki dijital dönüşüm sürecinde okul yöneticileri, öğretmen, öğrenci ve veli gibi eğitimin tüm paydaşlarının en fazla faydayı sağlayabilmesi adına yapılacak planlamanın, iyi örnekleri paylaşarak sürekli mesleki gelişimin önemli olduğuna inanıyoruz.

Geçtiğimiz iki yılda çevrim içi yürütmek zorunda kaldığımız eğitimin öğretmen-veli ve öğrencilerin maksimum fayda sağlamasını amaçladığımız etkinlik hazırlıkları kapsamında sosyal medya duyuruları, görsel tasarım süreçleri, web sitesi güncellemeleri, başvuru süreçleri, teknik destek ekipleri ve tüm program akışı ile ilgili çalışmalar Dernek merkezimizde yüz yüze ve haftalık çevrimiçi toplantılarla yürütülmektedir. 2022-2023 öğretim yılı başlangıcından itibaren Aralık ayına kadar olan süreçte 3 alan ziyareti ve 3 yüz yüze toplantı olmak üzere toplam 6 yüz yüze görüşmeye ek olarak 10 çevrim içi toplantı gerçekleştirilmiştir.

Konferansa başvurular 14 Aralık 2022 itibarıyla başlamıştır. Sunum, dinleyici ve sponsorlarla ilgili yoğun iletişim ve destek çalışmalarına devam edilmektedir.

Süha HAYAL
Komisyon Başkanı

Eğitimciler ve Ebeveynler Olarak Dijital Dünyaya Hazır Mıyız?

Prof. Dr. Aslı TUNÇ

Istanbul Bilgi Üniversitesi
İletişim Fakültesi, Medya Bölümü

Dijital teknoloji çağında ebeveyn olarak hangimiz çocuklarımızın farklı boyutlardaki “ekran”larla ilişkisinden endişe duymuyoruz ki? Teknoloji denilen şey daima zararlı mı? Çocuklarımızı korumamız gereken durumlar neler? Dijital evrene bu kadar eklenmişken uçsuz bucaksız veri dünyasında yönümüzü nasıl bulacağız? Bizler farklı bir kuşakken bu dijital aleme doğmuş olan çocuklarımıza nasıl yol göstereceğiz? Bu ve benzeri sayısız sorunun hepimizin kafasında dolandığını çok iyi biliyorum. Bu satırlar pek çok atölye çalışmasından, çalıştaydan, ebeveyn ve eğitmen sohbetlerinden süzülüp gelen kimi ipuçlarını derledi sadece. Umarım gittikçe yaygınlaştırarak faydalanacağımız bir el kitabı için ilk adım olur.

- **Dijital Okuryazarlık Nedir? Neden Dijital Okur-yazarlığa İhtiyaç Duyuyoruz?**

“Eğitimli ve okuryazar olmak yetmiyor mu? Şimdi nereden çıktı bu dijital okuryazarlık?” diyebilirsiniz. İçinde bulunduğumuz çağ daha önce ihtiyaç duymadığımız yetilere sahip olmamızı zorunlu kılıyor. Dijital okuryazarlık da bunlardan biri. Dijital medya, geleneksel medyadan farklı olarak interaktif katılıma olanak sunan bir mecradır. Bu özelliği nedeniyle teyit edilmemiş bilgilerin milyonlarca kişiye ulaşması an meselesi olduğundan ulaşılan verilere eleştirel bir bakış açısıyla yaklaşmalı ve farklı kaynaklardan da doğruluğunu kontrol etmeliyiz. Bunu kuşkusuz hem ebeveyn hem de eğitmen olarak yapmalıyız çünkü dijital evrene doğan çocuklar bu ortamdaki bilgilere daha sorgusuz sualsiz inanma eğilimindedirler. Bir başka deyişle, dijital okuryazarlık basit bir teknoloji kullanımının çok ötesindedir. Nitelikli içeriğin tasarlanıp oluşturulması, bilgiye doğru erişimin sağlanması, teknolojinin olası kötü kullanımları hakkında farkındalık ve doğru bilgiyi toplumsal fayda için paylaşmak da bu yetinin vazgeçilmez parçalarıdır.

- **Teknoloji Kullanımı Hangi Aşamada Zararlı Hale Geliyor? Çocuklarımız İçin Ne zaman Endişelenmeye Başlamalıyız?**

Çocuklarımızın dijital araçları bağımlı hale gelmesi tüm ebeveynler ve öğretmenlerin korkulu rüyasıdır. Aşırı bilgisayar, tablet veya cep telefonu ekranına maruz kalma çocukların uyku düzenini etkilediği za-

man alarm zilleri çalıyor demektir. Bebekler bile mavi ışıktan etkilendiklerinde beyinleri fazla uyarılmakta ve uyku düzenleri bozulmaktadır. Bir başka endişe verici husus, çocukların fiziksel aktivite azlığına ve kötü beslenmesine paralel olarak gelişebilecek obezite tehlikesidir. Çocuklar dijital medya ile çok fazla zaman geçirdiğinde yaşıtlarıyla sosyalleşme fırsatını da kaçırmaktadır. Bu olumsuz etkiler ekran süresi ile ilgili olsa da çocukların maruz kaldığı içerikler de dikkatle gözlemlenmelidir. Çocukların davranışlarında olası değişiklikler, şiddet eğilimi, aşırı huysuzluk, depresyon, sosyal çevreyle bağın zayıflaması, yeme bozuklukları, kendine zarar verme isteği, siber zorbalık olarak bilinen akran zorbalığı çocuklarımız için endişelenmemizi gerektirecek durumlardır.

- **Dijital Hayatın İçine Doğan Çocuklara Yasaklar mı Koymalı Yoksa Onları Yönlendirmeli miyiz?**

Çoğu zaman ebeveynler çocuklarının dijital medya kullanımları karşısında kendini çaresiz hissederek. Ne yapsalar ne etseler çocuklarını ekrandan uzaklaştıramamakta ya da uygunsuz içeriklere ulaşmasını engelleyemediklerinden yakınır. Bu ebeveynlere birkaç küçük öneri: Öncelikle yasaklamanın hiçbir işe yaramayacağını peşinen ifade etmekte yarar var. Çocuklarınıza karşı açık olmak, onlarla sağlıklı bir diyalog kurmak en önemli ilk adım. Öncelikle dijital ortamda yaptığı hiçbir şeyden utanmaması gerektiği düşüncesini aşılmalı. Kötü bir duruma düştüğünde bunu sizinle paylaşırsa sorun ne olursa olsun çözülebileceğini hatırlatın. Mümkünse oyun ve sosyal platformlarındaki sohbet etme fonksiyonunu kapatmasını tembihleyin. Gerçek hayatta tanımadığı kimse ile çevrim içi ortamda da sohbet etmek zorunda olmadığını sık sık hatırlatın. Onun da farkındalığını arttırmaya çalışın. Gerçek hayatta tanımadığı birinin çevrim içi ortamda da arkadaşlık teklifini kabul etmemesi gerektiğini öğretin. Dijital ortam insanlarla tanışmak için eğlenceli bir yer olsa da, bu platformları zaten tanıdığı insanlarla etkileşmek için kullanmasını destekleyin. Dijital medya dünyası çocukların eğitimi, sosyalleşmesi ve eğlenmesi için oldukça faydalı platformları içerir. Her ne kadar çevrim içi ortamda tehlike ve riskler olsa da, çocuklarınızı dijital platformlardan tamamıyla koparmak yerine onlara güvenli bir ortam yaratarak; dijital platformlardan yaratıcılıklarını geliştirmek, diledikleri eğitimi alarak

kişisel gelişimlerini destekleyecek şekilde yararlanmalarını sağlayabilirsiniz. Bazı uygulamaları birlikte deneyimleyin, ona sorular sorarak analiz etmesine yol açın. Örneğin bir YouTube fenomenini niçin beğendiğini, hangi videoları neden ilginç bulduğunu sorun. İletişim kanallarını daima açık tutun. O dünyanın parçası olmaya, onu anlamaya çalışın. Ona özel alanın ve mahremiyet kavramını öneminden bahsedin. Sanal alemde gördüğü yaşamların gerçeklikle olan bağıını sorgulamasını sağlayın. İnsanların sürekli mutlu, güzel ya da başarılı olamayacağını hatırlatın. Sanal kimliklerin titizlikle inşa edildiğini bilmek çocuğunuzun özgüvenine iyi gelecektir.

Mesela çocuğunuzdan bir gün içinde severek yapacağı ve ekrana bakmayı gerektirmeyen 25 tane şeyi listelemesini isteyin. Bunları tek tek yapmasına ön ayak olun. Oyunlaştırma önemli bir yöntemdir. Onunla beraber yemek yapın, birlikte uzun yürüyüşlere çıkın, maç izleyin. Bir yemek masasında ya da bir sosyal ortamda çocuğunuzun eline bir tablet sıkıştırıp onu bir süre oyalamak hatalı bir yöntemdir. Dijital anlamda iyi bir örnek oluşturmak adına yemek masasında sizlerin de cep telefonu ya da tabletle oynamamanız önem taşır.

Bunun yanısıra ebeveyn olarak bir dijital medya planı yapmak anlamlıdır. Mesela ekrana bakma süresini kısıtlayabilirsiniz. Bu her çocuğun yeteneklerine, yaşına ve ilgi alanlarına göre kurgulanabilir. Her çocuk mutlaka yaşına göre 8-12 saat uyumalı, 1 saat fiziksel aktivite yapmalı, ekrandan uzak zaman geçirmelidir.

Çocukları bir an önce teknolojiyle tanıştırma telaşına girmeyin. Çocuklar zaten çok hızlı bir biçimde dijital evrene uyum sağlama yeteneğine sahiptir. Çocuklarınızın yaratıcılığını, hayal dünyasını geliştirici içerikleri seçmek "dijital veli" olarak size düşüyor. Amacımız engellemek değil, çocuklarımızı kaliteli içerikle buluşturmak olmalı. Bilimsel veriler ışığında genel eğilim çocuklarımızı 3 yaşından önce hiçbir ekranla tanıştırmamak. 13 yaşından önce sosyal medya hesabı açılması da genel anlamda sakıncalı bulunuyor.

• Çocuk Dostu Arama Motorları Hangileri?

Çocuklarımızın bilgiye ulaşırken araştırma becerilerini geliştirmeleri noktasında uygun biçimde filtrelenmiş, çocuk dostu arama motorlarına ihtiyacımız var. Uygunsuz reklam ve içeriklerin ayıklandığı, doğru bilgiyi sunan arama motorlarının birkaçını aşağıda önermek yerinde olacak:

Kiddle: Google güvenli arama aracı tarafından desteklenen fakat Google'dan bağımsız olan bir platform. Çocuklar uygun olmayan anahtar kelime aratmıyor. Büyük fontlu harfleriyle 8 yaş ve üzerine hitap etmesi, herhangi bir kişisel veri toplamaması ve sunucu kayıtlarını 24 saatte bir temizlemesi platform adına yerinde bir tavır.

KidzSearch: 10 yaş ve üzerine hitap eden Kidzsearch'ün sloganı "öğrenmek eğlencelidir". - Çocukların ilgisini çekebilecek birçok içerik barındırıyor.

Kidrex: Yine Google'ın güvenli arama özelliğinden faydalanarak uygunsuz veya cinsel içerik barındıran siteleri tarayıp onları arama sonuçlarından kaldıran bir platform. Çocuğunuz kendi için uygun olmayan anahtar kelimelerle arama yaptığında site otomatik olarak arama yapmasına izin vermiyor ve uyarı sayfası çıkarıyor.

WackySafe: Microsoft'un geliştirdiği WackySafe, her yaştan çocuk için güvenli ve eğlenceli bir arama motoru olarak göze çarpıyor. Uygunsuz içerikleri düzenli olarak tarıyor ve eliyor. Kişisel bilgi toplamadığını ifade eden site, sunucu kayıtlarını 24 saatte bir temizliyor.

Tüm bu platformlar yararlı olsa da elbette öğretmenlerin ve ebeveynlerin çocukların yaşamlarına direkt temasının, öğrenme yolculuğunun bir parçası olma halinin asla yerini tutamaz. Dijital medya teknolojisini şeytanlaştırmadan çocuklarımız için en uygun içerikleri, onların yaşına, yeteneklerine ve ilgi alanlarına uygun bir kullanım alışkanlığı ile tüketmek hem eğitimciler hem de "dijital veliler" için en doğru tavır olacaktır. Bu zorlu ama öğretici yolculukta tüm eğitimciler ve ebeveynlere başarılar diliyorum.

Çocuktan Çocuğa Gelişimsel Bir Fırsat Anaokulunda Karma Yaş

Prof. Dr. Belma TUĞRUL
İstanbul Aydın Üniversitesi

Anaokulu, çocukların ailelerinden sonra, sosyalleşme sürecindeki ilk sosyal etkileşim ortamıdır. Anaokulu kar tanesi gibi birbirinden farklı onlarca çocuğun gelişiminin desteklendiği ortak yaşam alanıdır. Çocuklar nitelikli anaokullarında farklılıklarıyla uyum içinde yaşamayı, farklılıklarını birbirlerini zenginleştiren gelişimsel fırsatlar olarak kullanmayı öğrenirler.

Anaokulu ortamında çocuklar tüm yaşamlarını etkileyecek çok sayıda ve çok çeşitli iletişim modelleriyle karşılaşır, farklı ilişkileri yaşarlar ve bu ilişkiler aracılığıyla paylaşma, yardımlaşma gibi birçok sosyal becerilerini geliştirirler. Anaokulu ortamında çocuklar “akran ilişkileri” vasıtasıyla sadece sosyal becerilerini geliştirmezler aynı zamanda zihinsel gelişim alanlarıyla ilgili olarak da destek bulurlar. Çocuklar birbirlerinin etkin öğrenmesindeki kolaylaştırıcılardır. Çocuklar birbirlerine öğretirler, birbirlerinden öğrenirler.

Çocuklar için, okula başladıktan sonra rol modelleri olarak anne ve babalarının yanı sıra öğretmenleri ve akranları da önem kazanır. Çocukların birbirleri üzerinde güçlü sosyal etkileri vardır. Çocuklar birbirlerine bir şey öğretirken çocuk dilini kullanırlar. Bu dil çocuklara güven ve huzur verir. Çocuklar okullarında sadece öğretmenlerinden değil, akranlarıyla birlikte oynayarak, konuşarak, onların yaptıklarını izleyerek de öğrenirler. Farklı yaşlardaki çocuklar tecrübeleri itibarıyla farklı bilgilere ve farklı deneyimlere sahip olduklarından, farklı seviyelerde öğrenme kapasitesindeki çocukların öğrenme gereksinimlerinin karşılanması da daha kolay olur. Yani bu çeşitlilik, çocuklar için adeta bir uyarıcı zenginliği sunar ve her çocuk kendi seviyesinde bir öğrenme yolu bulma şansı yakalar.

Farklı seviyelerde öğrenme performansı gösteren çocuk için öğrenmenin sadece tek bir modele bağlı kalmaması, karma yaş sınıflarının en güçlü yönüdür. Karma yaş sınıfları çocukların değişen gereksinimlerini karşılama konusunda çok sayıda seçenek sunar. Bu bir anlamda öğrenme ortamının yaratıcılığını da yansıtır, çünkü çocukların her birinin öğrenmesini desteklemek için öğretmenin çok seçenekli düşünmesi ve farklı öğretim yöntemlerini ve farklı eğitsel materyalleri kullanması zorunluluğu vardır.

Çocuklar aynı yaşta olsalar dahi farklı öğrenme gereksinimleri nedeniyle öğretmenin kullanacağı öğretim yöntemleri açısından çeşitliliğe yer vermesine ihtiyaç duyarlar. Karma yaş grubu öğretmenleri bu yaratıcılığı

doğal bir şekilde yapmak durumundadırlar. Üstelik çocuklar her zaman büyük gruplar içinde öğrenemezler bazen bireysel bazen ikili eşli ya da bazen de küçük gruplarda düzenlenen öğrenme ortamlarında daha etkili öğrenebilirler. Karma yaş grubu öğretmeni bu uygulamanın temel prensiplerinden biri olarak, çocukları farklı öğrenme gruplarında yönlendirmek durumundadır. Bu da çocuk için zengin bir öğrenme deneyimi sağlaması açısından çok değerlidir. Bu şekilde çocuklar hem kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu üstlenmeyi öğrenirler hem de grup içinde beraber öğrenmenin gereklerini yerine getirmede ustalaşırlar. Böylece öğrenmenin birçok yolu olduğunu da farkına varırlar.

Çocuklar yaşamlarının ilk yıllarında çevrelerinde olup bitenlere karşı yüksek düzeyde ilgi ve merak duygusu içindedirler. Yetişkinler için çocuk gibi düşünmek zordur, oysaki çocuklar birbirlerini anlamada doğal bir yatkınlığa sahiptirler. Öğretmenler çocukların dilini anlamayı ve konuşmayı biliyor olabilirler fakat anadili çocuk dili olan bir çocuk, kendi dilini kullanarak diğer bir çocuğa onun seviyesinde deneyimlerini etkileşim yoluyla daha kolay ve daha uygun bir seviyede aktarabilir. Çocukların dünya hakkındaki görüşleri, soruları, sorulara verdikleri yanıtlar, davranış özellikleri onları birbirine yakınlaştırır. Karma yaş gruplarında büyük çocuklar küçük çocuklar için lider rolü üstlenirler. Küçük çocuklar ise kısa bir süre sonra kendilerinden daha küçük çocuklar için nasıl davranacaklarına ilişkin rollerinin içselleştirmesiyle zenginleşirler. Yani, karma yaş sınıflarında çocuklar çocukları zenginleştirir, birbirlerinin iyi hissetmelerini sağlayan çocuklar için olumlu duyguların gelişmesi de çok kolay ve çok doğal bir şekilde gerçekleşir. Başkasına yardım etme fırsatı bulan çocuk kendisinin yararlı olduğu duygusunu geliştirir ki bu da çocukların kişilik gelişim sürecinde olumlu benlik algısı geliştirmede çok önemlidir.

Çocuklar, anaokulu yaşantısı içinde gerçek yaşam deneyimlerinin ilk provalarını da yaparlar. Günlük yaşamda farklı yaşlardaki kardeşler, kuzenler, komşular, sokak arkadaşları ile beraber oynayan çocuklar için ortaya çıkan bu doğal ortam çocukları sosyal, zihinsel ve duygusal açıdan destekler, besler. Çocuklar sosyal ve zihinsel gelişim seviyeleri ile farklılıklar gösteren akranlarıyla beraber olduklarında, sosyal dünyanın ilişkilerini anlamaya ve kendilerini bu farklılıklarla baş etmeye hazırlamaya başlarlar. Anaokullarında farklı yaş gruplarının

da ve farklı gelişimsel becerilerde olan çocukların bir arada eğitim aldığı karma yaş sınıflarında sosyal dünyanın gerçekleriyle ilk yüzleşme yaşanır.

Çocuklar yaşam boyu farklı yaşlardaki, farklı ilgilerdeki bireylerle birlikte yaşarlar ve her birey bir diğeri için model oluşturur. Sosyal bir dünyada var olabilmek için birçok farklı kişiyle bir arada olma, onları anlama, kendini ifade etme, yardım isteme, yardım alma, yardım etme, iletişim başlatma ve iletişimi sürdürme, başkasına istediğini yaptıрма, başkasının istediğini yapma, bekleme, sabretme, erteleme vb gibi becerilere sahip olmak gerekir, bu becerilerin gelişmesi karma yaş sınıflarında çok daha kolay gerçekleşir. Çünkü farklı yaştaki çocukların davranış repertuarı da çok farklıdır ve bir grup içinde ilişkiyi sürdürebilmek için bu becerileri edinmek zorunluluktur. Ortama uyum sağlam süreci çocuğu olgunlaştırır ve problem çözme becerilerini geliştirmesine yardımcı olur.

Çocukların anaokulundan yararlanması birbirleriyle etkileşiminin kalitesinden doğrudan etkilenir. Çocuklar akran iletişiminde tatmin edici deneyimler edindiklerinde bu sadece onların mutlu bir okul yaşantısı geçirmelerine neden olmaz onların yaşam ve okul başarılarına da zemin oluşturur. Çocuklar birbirleriyle dostça, barış anlayışıyla kaynaştıklarında olumlu bir okul iklimi yaratılmış olur ve böylesi sıcak bir ortamda çocuklar daha kolay öğrenebilirler. Aidiyet duygusu gelişen çocuklar kendilerini duygusal olarak emniyette hissedecekleri için yeterlilik duygusu ve öz güven geliştirmeleri de mümkün olur. Arkadaşlar arasında kurulan güvene dayanan bağlılık ilişkisi, yaşam boyu tüm sağlam ilişkilerin temelini de oluşturur.

Erken çocukluk yaşlarındaki 3 - 6 yaşındaki çocukların gelişimsel özellikleri dil, bilişsel- zihinsel, sosyal, duygusal, fiziksel, küçük ve büyük kas motor- hareket gelişimi ve öz-bakım becerileri açısından incelenir. Çocukların takvim yaşları itibarıyla temel gelişimsel özellikler göstermesi beklenir. Çocukların her biri farklı aile özgeçmişi, farklı anne baba kişilikleri, aile modelleri ve ebeveynlik tutumlarının yansıması ile kendilerine özgü kişiliklerini geliştirirler.

Çocuklar aynı yıl, ay ve gün de doğmuş olsalar bile doğuştan getirdikleri biyolojik yatkınlıklar, sosyal çevre etkileri gibi farklılaşan olanaklar nedeniyle bireysel farklılıklar gösterirler. Bu durum, çocukların yaşlarıyla uyumlu genel özellikler açısından gelişim seviyelerinin altında ya da üstünde gelişimsel özellikler göstermelerine neden olur. Bu bağlamda, çocukların her biri yaşlarına özgü ortak gelişimsel özellikler gösterse de birbirlerinden çok farklı gereksinimler, ilgiler ve gelişimsel özellikler sergilemesi de beklenen doğal bir süreçtir. Örneğin çocukların doğumdan itibaren uyarıcılar yönünden zenginleştirilmiş sosyal ve entelektüel bir aile ortamı içinde bulunması bu şekilde duyularının erken yaşlardan itibaren uyarılması, anne babaların çocuk yetiştirme tutum ve alışkanlıkları çocukların sağlıklı gelişiminin referanslarını oluşturur.

Çocuklar arasındaki bu gelişimsel farklılıklar, ilgiler ve gereksinimler anaokulunun doğal zenginliğini oluştururken birbirleri için doğal ve etkili öğrenme modelleri de sunar. Çocuklar öğrenme ilgileri, öğrenme hızları, öğrenme stilleri açısından çok geniş bir yelpazede dağılım gösterirler. Bir çocuk matematiksel mantıksal öğrenme deneyimlerine yüksek ilgi gösterirken bir başka çocuk için bu alan hiç ilgi çekici gelmeyebilir. Çocukların farklı öğrenme kapasiteleri ve öğrenme stilleri çocuklar için öğrenmeyi öğrenmenin en güvenli yoludur. Çocukların dikkat sürelerinin farklı olması ve farklı şeylere ilgi duyması da farklılıklara uyum sağlamayı ve farklılıkları kabul etmeyi öğreten gerçek bir yaşam deneyimidir. Karma yaş gruplarında çocuklar çok farklı seviyelerde ilgi alanı ve dikkat performansı ile karşılaşılır bu çocukların kendilerini tanıması için de gelişimsel fırsattır. Yapılan çok sayıdaki bilimsel çalışma karma yaş grubunda eğitim alan çocukların izole yaş grubunda eğitim alan çocuklara kıyasla akademik başarılarının, dil gelişim performanslarının ve sosyal uyum davranışlarının daha üst düzeyde olduğunu desteklemektedir.

Karma yaş gruplarında okula yeni başlayan çocuklar mutlaka kendilerinden önce okula başlamış tecrübeli çocuklarla karşılaşılır. Bu çocukların okul tecrübesi yeni çocukların okula güven duymasında, kendilerini okula ait hissetmesinde çok ikna edicidir. Hatta ilk okul günlerinin uyum sorunu yaşanmadan atlatılmasında okula daha önce başlamış bu çocuklar bir yetişkinden daha etkili rol oynarlar çünkü çocuklar birbirlerinin gereksinimlerine karşı çok duyarlıdır, birbirlerinin duygularını ve düşüncelerini anlamada, kendilerini onların yerine koymada yetişkinlerden daha doğal tepkiler gösterirler. Çocukların okula alışmasında karma yaş grubundaki çocukların çeşitliliği çocukların kendilerini yakın bulacakları bir model bulma olasılığını artırır.

Öykü 5 yaşında, anaokuluna henüz başlayan ve uyum sağlama sürecinde okulda kalmaktan korkan, ne zaman eve gideceğiz diye sürekli soran arkadaşına moral veriyor ve ona anaokulundaki yaşantı hakkında bilgi veriyor.

'Marak etme (merak diyemediği için) bu anaokulundaki öğretmenlerin de kendi evleri var, onlar da okul bitince evlerine gidiyorlar, kimse okulda kalmıyor, okul akşamları kapalı. Herkes evine gidiyor, ama sabah yine geliyorsun, haftanın sonunda okula gelmek yok...' Diyerek moral veriyor.

Yiğit 5 yaşında, anneannesi istersen bugün anaokuluna gitme, bende kal dediğinde **Anneanne, küçük çocuklar beni bekler, resim yapma zamanında onlara köpek baliği çizmeyi öğretiyorum** açıklamasını yaparak okula gitme istekliliğinin arkadaş ilişkileri ile ilişkisi dile getiriyor.

Geleneksel okul sistemi içinde, çocukların izole yaş gruplarında hatta yılın ilk 4 ayında doğanlar, son aylarında doğanlar sınıfı gibi aynı yaş gruplarını bir araya getirme çabasını yeniden masaya yatırmasını öneririm.

Türkiye'nin en kapsamlı eğitim kurumu arama motoru **"egitimiste.com"** ile Öğrenci ve velilerin interaktif ortamda eğitim kurumlarıyla buluşmasını sağlayan platformla, kurumların nitelikleri, sunduğu imkânlar, başarı oranları, eğitimci, adres ve iletişim bilgileri **"tek tıkla"** bulunabiliyor. **"egitimiste.com"**; eğitim kurumlarına kendilerini tanııtma fırsatı sunarken, öğrencilere de başarılı bir gelecek için doğru seçeneği bulmada yardımcı oluyor.

Eğitim kurumları için önemli kolaylıklar sunan **"egitimiste.com"**, sınav paketleriyle bursluluk sınavlarını da dijital ortama taşıyor.

Webinarlar sayesinde satış eğitimlerinden, tüm branş öğretmenleri için alanlarındaki yeniliklere kadar uzman akademisyen ve konuşmacılara ücretsiz olarak hizmet vermekteyiz.

Yenilikçi yaklaşımımız için

TÖZOK üyelerine özel **30 Mart 2023** tarihine kadar tüm üyelik ve gösterimlerin **ücretsiz** olduğu **egitimiste.com** üyesi olmak için acele edin.

Yeni Nesil Öğretim Programlarının ve Sorularının Teorik Temellerini Anlamaya Yolculuk

Prof. Dr. Salih ÇEPNİ

Bursa Uludağ Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dekanı

Okullara verilen yeni görev, okul bilgisi ile hayat bilgisini ilişkilendirme ve okul bilgisi ile gündelik hayatta karşılaşılan sorunları çözebilecek öğrenciler yetiştirmektir. Bunun için öğretim programları anlayışında, amaçların kazanım olduğu, davranışların beceri olduğu (BSB, PÇB, TD, BİB,...), öğretmen öğretir anlayışından öğrenci öğrenir anlayışına doğru bir dönüşümün arzulanmaktadır. Ayrıca ders materyali anlayışında gözle görülür bir değişim vardır. Öğretmenin düz anlatım yöntemini kullandığı ders notlarından, güncel öğrenme kuramlarının önerdiği 3E, 4E, 5E, 7E ve REACT gibi öğrenciyi aktif kılan modellere dayalı ders materyali ve çalışma yapraklarının hazırlanmasına yönelik çalışmalara başlanmıştır.

Ölçme değerlendirmede ise ideal ve işlemsel öğrenmenin hâkim olduğu bir sınav sistemi kültüründen yaşam temelli (bağlam temelli/ yeni nesil) soru kültürünün hâkim olduğu bir anlayışa yöneliş çağı yaşanmaktadır. Bu gelişime bağlı olarak ülkemizde yapılan tüm merkezi sınavlarda yeni nesil soru sayılarının her geçen gün arttığı gözlenmektedir. Özellikle merkezi sınavlarda ölçme değerlendirmede yapılan köklü dönüşüme ayak uydurma sürecinde okullarımızın bu anlayışların neresinde olduğu ve bu dönüşüm ya da değişime ne kadar hazır olduğu yönündeki hususlar belirsizliğini korumaktadır.

Eğitimde yeni eğilimlerin ağırlık noktası, bilgiyi akılda tutmaya, ezberlemeye gerek yoktur. Esas olan bilginin ihtiyaç duyulduğunda ilgili bağlam içerisinde kullanılabilmesi ve bilgi ağıının içerisindeki yerinin bilinmesi olmuştur. Bu süreçte okuldan beklenen öğrencilerin yeteneklerini keşfedip, meraklı olduğu konularda bilgilendirmek ve onların yeteneklerini yetkinliklere dönüştürecek ortamlar hazırlamaktır. Bu yeni görevler yaşam temelli/bağlam temelli öğretim programların doğuşuna yol açmıştır. 2013 ve 2018 Öğretim Programları okuyazarı olan ve bu programları sınıflarında gereği gibi uygulayan öğretmenlerin öğrencileri, doğal olarak yeni nesil soruları anlama ve çözmede daha avantajlı duruma gelmektedir. Bununla birlikte mevcut öğretim programının doğasına uymadığı halde hala derslerinde öğrencilerine düz anlatım yoluyla yoğun bilgi ve/veya formüller verip kavramları hayattan izole sunan öğretmenlerin derslerini öğrenciler çok soyut ve verilen kavramları anlamsız görmektedirler. Bunun doğal sonucu olarak

bu öğretmenlerin derslerine olan ilgi, motivasyon ve öğrenci başarıları her geçen gün azalmaktadır.

Yaşam temelli PISA ve TIMSS gibi program ve sınavların dünyada yaygınlaştırılmaya çalışılmasının arkasında yatan diğer sebepler arasında işveren kuruluşların, okulların iş alanlarının beklentilerine cevap veremeyen bireyler yetiştirdiği yönündeki tespitleri ve kritikleridir. Bu raporlardan bazıları: İşveren ve İstihdam Becerileri Raporu (2013, İngiltere), Çalışma Trendleri Raporu (2014, ABD), Sodexo'nun yayınladığı İşyeri ve Beceri Trendleri Raporu (2014) ve ülkemizde hazırlanan TÜSİAD ve TEDMEM'in PISA ve TIMSS Raporları olarak sıralanabilir. Raporlar detaylı olarak incelendiğinde, okullarımızda bilimsel ve teknoloji okuryazarlığı düşük, beceri fakiri, gerçek hayatı algılamada zorlanan öğrenciler yetiştirildiği anlaşılmaktadır.

Bazı öğrencilerin ise gündelik hayatta veya yaşadığı toplumu ilgilendiren gerçek problemleri anlama ve bunlara çözüm üretmekten ziyade, zamanının çoğunu tamamen sanal problemleri çözmeye ve dijital dünyada yolculuk yapmaya ayırdığı gözlemlenmektedir. Bununla birlikte, düzenli olarak okula gitmeyen ve hayatın içinde olan çocukların kritik düşünme, hayatı algılama ve problem çözme bağlamında etkili olduğu gözlemlenmektedir. Bu sorunu çözmek ve okul bilgisini hayatın içine transfer etmek için hem dünyada hem de ülkemizde öğretim programlarında ve ölçme değerlendirme yaklaşımlarında köklü değişime gidilmesi önerilmiştir. Bunun sonucu olarak bağlam temelli (Context-Based/ Yaşam Temelli/ Yeni nesil) öğretim programları ve ölçme-değerlendirme yaklaşımları işe koşulmaya çalışılmaktadır. Bu anlayışa uygun çeşitli ülkelerde örneğin, Hollanda'da PLON Physics, Amerika'da Chem Com and CiC, İngiltere'de Salters Chemistry, Almanya'da CHiK, piko gibi öğretim programları anlayışından, disiplinler arası bir anlayış olan bilimsel okur-yazarlık, teknoloji okur-yazarlığı, matematik okur-yazarlığı gibi 21.yüzyıl becerilerinin gelişimine hizmet eden bir anlayışa yöneldiğini görüyoruz. Bu anlayışı temsil eden en etkili yaklaşım, bağlam temelli yaklaşımdır. Burada sorulacak ilk soru "Bağlam Nedir?" sorusudur. Bağlam, bireyin günlük hayatta karşısına çıkabilecek olgu, olay veya kullanmış olduğu teknolojinin fen ve sosyal bilimlerdeki kavramlar ile ilişkilendiri-

lererek, soyut bir yapıdan somut bir yapıya dönüştürülmesidir.

Aslında, çağımızda etkili bir öğrenci olarak kabul gören öğrencinin özellikleri ile bağlam temelli öğretim ve ölçme değerlendirme yaklaşımının eğitimden beklentileri örtüşmektedir.

Bu ortak özellikler:

1. Okuduğunu anlamak ve anlamlandırmak için okuyan
2. Çalışmayı seven ve bir çalışma disiplini olan
3. Okuduğu bilgiyi diğer disiplinlerle ilişkilendirmeye çalışan
4. Bilgiyi gündelik hayata transfer etmeye çalışan
5. Bilim insanları için gerekli olan bilimsel süreç becerilerine sahip olmaya çalışan öğrenci ve programlar.

Yaşam temelli yaklaşımların arkasında yatan gerçek bilimsel sebebin aslında “Öğrenme İhtiyaçtan Doğar” ilkesinin olduğu açıkça görülmektedir. Bu ilkenin özellikle çağımızda “Z kuşağı” olarak tanımlanan gençliğin bakış açısıyla da uyum içinde olduğu söylenebilir. Deneyimlerimiz ve gözlemlerimiz bize, okullarımızda anlatılan bilgilere gençliğin bakış açısının da “şu anda işine yarayacak bilgi kıymetlidir” yönünde olduğunu göstermektedir. Gençlik, “Bu bilgileri niçin öğrenmeliyim?” sorusuna öğretmenler tarafından verilen: “İleride işinize yarayacak” veya “Sınavlarda soru olarak karşınıza çıkacak” gibi cevapları artık dikkate almıyor. Gençler, verilen bilgi şu anda ne işime yarayacak yönündeki işlevine bakıyor. Yani onlar olaylara da bilgiye de fonksiyonel bir bakış açısıyla yaklaşıyor. Örneğin, “Sigara içerseniz ileride kalp ve damar hastalıklarına maruz kalacaksınız”, uyarısı onları çok etkilemiyor. Onun yerine sigara içerseniz “Kısa süre içinde yüz güzelliğinizi kaybedeceksiniz” şeklinde bir uyarı gençler üzerinde daha etkili olabiliyor.

Bağlam temelli öğretim programlarının yapısı ve işleyişinde vurgu yapılan en temel hususlar: Üniversiteye girişte öğrenciler, ünitelerde geçen kavramları içeren gerçek hayattan bir durum, kesit veya problem ile karşı karşıya getiriliyor. İçerik, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik bir yapıda işleniyor ve öğrenciler bilgileri bağlamında anlamlandırıyor. Sonuçta, ülkemizde öğrencilerin sıkça sordukları “Ben bu konuyu niçin öğrenmeliyim?” sorusuna cevap kendiliğinden bulunmuş oluyor.

Ders materyali ve öğretimi anlayışında, öğretmenin düz anlatım yöntemini kullandığı ders notlarından güncel öğrenme kuramlarını önerdiği 3E, 4E, 5E 7E ve REACT gibi öğrenciyi aktif kılan modellere dayalı ders materyali ve çalışma yapraklarının hazırlanmasının kritik öneme sahip olduğu söylenebilir.

Ölçme değerlendirme anlayışında, ideal ve işlemsel öğrenmenin sorgulandığı bir kültürden yaşam temelli ve bağlam temelli yeni nesil soru kültürünün hâkim olduğu bir anlayışa yöneliş çağını yaşıyoruz. Bu anlayışı yaşanılabilir bir kültür haline getirmek için uzun yıllar sürecek ve büyük mücadele verilmesi gereken bir yolculuğa çıkmamız gerektiğini unutmamalıyız.

Eğitimcilere, öğretmenlere ve kurumlara düşen görev, günü kurtarmak için yapay yolları denemek değil, ülkemiz için diğer dünya ülkeleri çocukları ile yarışacak ve bütünleşecek bir gençliğin yetiştirilmesi adına, bu programların ve buna bağlı ölçme değerlendirme sistemlerinin okullarımızda anlaşılmasını ve yaygınlaşmasını sağlamaktır.

Yeni programlarımızın her yönüyle anlaşılması ve sınıflarımızda uygulamaya geçirilmesi için yılmadan, usanmadan bir mücadele vermemiz ümidliyle...

Email: testvadisi@gmail.com

ALTE ÜYESİDİR

Associate Member

In accordance with

ELTA

ENGLISH LANGUAGE TEACHING ASSESSMENT

ULUSLARARASI
CEFR İÇERİKLER

qr CODE / MOBİL
ÖĞRENME PLATFORMU

4 SKILLS
BECERİ ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Uluslararası içerikli **İngilizce ölçme ve değerlendirme** sınavı **ELTA** ile 2'inci sınıftan 12'inci sınıfa kadar öğrencilerin İngilizce dil öğrenim süreçlerini **yılda 3 kez online yada basılı** olarak uygulanan sınavlarla takip edebilirsiniz. Sınav sonunda sunulan bireysel öğrenci kazanım raporlarının üzerinde bulunan **karekod** sayesinde de bireyselleştirilmiş eğitim videolarına erişerek öğrencilerinizin eksik kazanımlarını tamamlamalarını sağlayabilirsiniz. Yılın sonunda ise verilen seviye tamamlama sertifikası ile alınan eğitimin belgelenmesini ve sertifikalandırılmasını sağlamış olursunuz.

tanıtım videosu için
qr kodu okutunuz

powered by **educo**
GROUP

TÖZOK üyelerine özel indirim fırsatları için bizimle iletişime geçebilirsiniz.

0216 470 06 01

www.educo.com.tr

info@educo.com.tr

Gerçek, Gelecek ve Çocuk

Prof. Dr. Murat GÜNEL
Türkiye Özel Okullar Derneği
Yüksek İstişare Konseyi Üyesi

İçinden geçmekte olduğumuz yılların tıpkı yerleşik hayata geçiş, endüstri devrimi gibi insanlık tarihinde yeni bir çağın habercisi olduğunu görmemiz gerekiyor. Yeni çağın adını belki bizden sonra gelen nesiller tanımlayacak ve takvime çentikler atacak ama bizim bu kuantum sıçramasının tam merkezinde bir zamanı yaşadığımızı fark etmemiz şart. Sosyal hayat normlarından ekonomik parametrelere, siyasal salınımlardan teknolojik gelişmelere, bireysel hak ve hürriyetlerden küresel ve merkezizetçi otoriterleşmeye kadar olgular ve algılar yeniden tanımlanıyor. İnsan için gelecek hiç olmadığı kadar belirsiz. En güncel tabiriyle devir hakikatin önemsizleşmesi (post truth) devri. Ancak bu devir, doğası gereği, geleceğin hakikatini tekrar düşünme, yapılandırma ve yayma için fırsat ve sorumlulukları da bizim omuzlarımıza yüklüyor. Eğitimin geleceği, geleceğin eğitimi ve çocuğun dünyasında eğitimin yeri/nedeni gibi varoluşsal meseleleri ele almak entelektüel bir sohbetin ötesinde, zaruri ihtiyaç olarak karşımızda.

Geleceğin eğitimi ve aynı zamanda eğitimin geleceğini düşündüğümüzde OECD'nin 2020'de yayımladığı ve gelecek senaryolarını kapsayıcı bir şekilde yansıtan Back to the Future of Education raporundan birkaç soruyu siz değerli okurlar ile paylaşmak isterim:

- Neler kademeli bir şekilde iyileştirilebilir ve neyin kökten değiştirilmesi gerekir?
- Yeni hedefler ile mevcut yapılar hizalı mı?
- Sistemsel hedefleri yerel ihtiyaçlar ile en iyi nasıl bağdaştırırız?
- Sistem, yeni şeyler denemekten kaynaklanan hatalara müsaade ediyor mu?
- Beklentiler günlük gerçeklikle nasıl uyumlu hale getirilir?
- Dijital ortamlar ile eski usul fiziki uygulama arasındaki denge nedir?
- Eğitimin öğrenmeden farkı nedir?

Küresel pandemi krizi ile birlikte OECD'nin ortaya attığı gelecek soruları günümüzde artarak ve derinleşerek hepimizin zihninde yer etmeye başladı. Geçici ve dönemsel olduğunu düşündüğümüz krizlerin aslında döngüsel "permakrizler" olarak hayatın merkezine yerleştiğini hissettiğimiz bu zamanlarda endişe, kaygı ve çaresizliklerimiz de tetiklendi. Eğitim dün-

yasında yaşayan ve temas eden bütün paydaşların birbirine benzemeyen ama ardıl olarak tetiklenen yeni krizleri hazırlıksız, şaşkın ve bazen de umursamazca karşıladığını görüyoruz. Bildiğimiz sistemler, deneyimlediğimiz çözümler, öngördüğümüz hazırlıklar acaba yeni dünya ve onun beklenti ve krizlerine çözüm üretmekte yetersiz mi kalıyor? Değişen dünya ve insanlık normları için "eğitimde paradigma değişimi şart" demenin ötesine mi geçmemiz gerekiyor? Bunu kim yapar? Kim yapmalı?

Galiba, kendimiz dışında herkesi ve her şeyi sorumlu tutmak, en etkili yanıt ve aksiyonumuz!

Peki, farklı bir önerme ile sorulara ve soruna yaklaşabilir miyiz? Mesela belki de; "Back to the Future of Education" yerine "Back to the Basics of Education" konusunu irdelememiz gerekiyor. En basit temellerden yaklaşmak bizi içinden çıkılmaz gördüğümüz bu girdaptan kurtarabilir.

J.J. Rousseau, "Emile ya da Eğitim Üzerine" adlı yapıtında "Çocuk doğuştan mükemmeldir, ta ki insan eli değene kadar" der. Eğitimi ise Emile isimli bir çocuğun anlamlı yaşam deneyimleri ve bütünsel gelişimi üzerinden tartışır ve kurgular. Çocuğa değen eğitim elini, başta ebeveyn, öğretmen, okul yaşamı olmak üzere tekrar düşünmemiz çözüm olabilir. Çocuğun, ihtiyaçları ve iradesi dışında, hatta hakları çiğnenerek, öngörülen bir geleceğe hazırlık için kimsenin tatmin olmadığı bir deneyimi yaşamaya mecbur bırakılması gibi basit bir gerçeklikten bakarak başlayabiliriz. Elbette, bu basit önerme altında girift sosyolojik, ideolojik, ve ekonomik denklemleri de düşünmeyi zorunlu kılar. Ancak burada amaç gerçekliği ve zahiri yansımaları bütünsel olarak çözümlemek veya yeniden inşa etmek değil elbette. Aksine, varlığını gördüğümüz, hissettiğimiz ve harekete geçmek için aciz kaldığımız ortak meselemiz hakkında bireysel sorumluluklarımızı çerçevelemektir.

İçerik ve sebeplerini anlamadan, önce bireysel sonra yönetimsel olarak inisiyatif almadan, çözümü dışarıdan bekleyen, edilgen sistemlerde değişim olmayacağını sanırım hepimiz farkındayız. Bence, bu farkındalığı pekiştirmek için "basite" tekrar dönmek ve çocuk, çocuk için eğitim düşüncelerimizi tazelememiz, kaygıdan, toplumsal baskıdan ve kendi

yaşanmışlıklarımızdan arındırılmış bir çerçevede çocuğa ve eğitime tekrar bakmamız gerekiyor.

Peki, bu çerçeveyi kurgulamak, kimin görevi? Bence, tüm toplumun. Ancak bir yandan da, çocukları geleceğe hazırlarken onlara deneyim fırsatları sunmak biz eğitimcilerin en anlamlı hayat amacımız. Bununla birlikte oldukça zorlu bir sorumluluğu ve manipüle olmuş algıları sahiplendiğimizi de kabul etmeliyiz. Sorumluluğumuz kolay değil çünkü bilinmezliğin bu derece yoğun olduğu bir dönemde eğitimin amacını korumaya çalışarak anlamlı, kapsayıcı ve eşit bir öğrenme ekosistemi yaratmak değişim hızını sürekli artırırken birçok farklı sorumluluğu da yanında getiriyor.

Çocukların yaşam boyu deneyim çantalarını geliştirmelerine rehberlik etmenin yanında, bütünsel bir bakış açısıyla çocuk/öğrenci profili tanımını yeniden yapmamız gerektiğine inanıyorum. Değerlerine sahip çıkan, anlamlı bir hayat hedefi belirlemiş, sorumlu kararlar alan, farkında ve meraklı, dünyanın gerektirdiği okuryazarlık becerilerine sahip bireylerin gelişimine katkı sunmak, günümüzün ve geleceğin eğitiminde başarı göstergeleri olarak tanımlanabilir. Ama bu göstergeleri araştıran yapılar ve değerli kılan sistemlere olan ihtiyacımızı da unutmadan! Çünkü, bizim sistemizde sonuç, dolayısıyla değerlendirme, süreçten daha önemli hale gelmiştir. Sistemin yeniden, doğru yere konumlanması için de gösterge ve değerlendirme sistemi ilk olarak ele alınmalıdır.

OECD raporunda paylaşılan sorular mevcut sistemlerimiz ve dünyanın gidişatı odağında düşünüldüğünde eğitim için önemli ve heyecan verici gelişim alanları olduğu, bu gelişim alanlarına uyum sağlayabilen ve olumlu yönde dönüşen sistemlerin ayakta kalacağı şeklinde de yorumlanabilir. Dünya için yeni yön belirleme çağrısı, bizim de bu çağrıya yanıt vermeye ihtiyacımız var. Belki de pek çok ülkeden daha fazla ihtiyacımız ve motivasyonumuz var!

Geleceğin eğitiminde öğrenme alanlarının yeniden tanımladığını ve bu alanların bizim sistemimizde

zayıf kaslar olduğunu görebiliriz. Kapsayıcılık, deneyim odaklılık, anlamlı öğrenme ve çeşitliliği merkeze alan sistemlerin hayal edildiği bir gelecek senaryosunda, öğrenme alanlarının yalnızca bir 'bina' olmaktan, eğitim sürecini müfredat aktarmaktan çıkarıp, öğrenmenin, öğrencilerin tüm deneyimlerinin bir sonucu olduğunu gösterir nitelikte olması sağlamalıyız.

Eğitimin amacını yeniden düşünmek ve kurgulamak için mihenk taşının öğretmenler olduğunu da söylemeden geçemeyeceğim. Toplumsal baskının, kötüleşen ekonomik konjonktürün ve asimetrik beklentilerin yükünü sırtlayan öğretmenlerin güçlenmesini sağla(ya)madığımız sürece, yukarıda değinilen değişim dost sohbetlerinde konu olmanın ötesinde vücut bulamayacaktır. Değişimi; meslek itibarı, özgüveni, özlük hakları ve çalışma koşulları adil ve hakkaniyetli düzenlenen öğretmenler gerçekleştirebilir. Politika belirleyicilere, okul liderlerine ve sivil toplum kuruluşlarına geleceğin eğitiminin amacını belirlerken öğretmenlerin iyi olma halini gözeterek sistemler kurmak düşüyoruz.

Eğitimin geleceğini ve geleceğin eğitimini düşündüğümüzde hem uluslararası kaynakların dokunduğu, hem de eğitimciler olarak bizlerin deneyimlediği çeşitli alanlarda öne çıkan birkaç noktayı sizlerle yukarıda paylaşmaya çalıştım. Hepimizin bildiği ama hiçbirimizin çözüm üretmediği akut eğitim problemleri her zamankinden daha acil çözümlere ihtiyaç duyuyor. Çözümü üretmek ve uygulamak için başta biz eğitim profesyonelleri olmak üzere sorumluluğu "amasız" üstlenmek ile mükellefiz. Ebeveynler, politika yapıcılar, sivil toplum veya eğitime temas eden diğer paydaşlara unutilan veya bilinmeyen sorumluluklarını anlatmak da yine bizim görevimiz.

Cumhuriyetimiz bir öğretmen ve eğitim projesi olarak kuruldu. İkinci yüzyılında Cumhuriyet gelecek ve insanlık projesi olarak ancak ve ancak eğitimle yükseltilecektir.

Toplumsal bilincimizin yükseldiği ve bireysel sorumlulukların fark edildiği gerçeklerle dolu yeni yüzyılımıza...

REHBERLİK HİZMETLERİ

Rehberlik Hizmetlerinin **HER ADIMINDA** Sizlerle Birlikteyiz

PDEVCO online rehberlik hizmetleri sayesinde baskı ve dosyalama yükünden kurtulup, profesyonel envanter raporları ve yorumlarıyla daha hızlı ve etkin ilerleme sağlarsınız.

PDEVCO ile öğrencilerinizin anaokulundan lise düzeyine kadar rehberlik alanındaki bilgi kaybını önleyip yıllar içinde süreç takibi yapabilmenizi sağlıyoruz.

PDEVCO ile rehberlik bölümlerinin iş yükünü **%80** azaltıp öğrencilerle daha yakından ilgilenilmesini amaçladık.

TÖZOK üyelerine özel indirim fırsatları için bizimle iletişime geçebilirsiniz.

www.pdevco.com.tr - info@pdevco.com.tr

Eğitimin Geleceğinde “Doğruyu Aramak”

Prof. Dr. Güray ERKOL

Türkiye Özel Okullar Derneği,
Yüksek İstişare Konseyi Üyesi

100. yılında en büyük değerlerimizden biri olarak Cumhuriyet'e sarılıyoruz. Bunun ardında, aydın ve medeni bir toplum hedefiyle eğitim reformlarının öncelikli olarak hayata geçirilmiş olması da var. Nitelikli eğitim insanlar için vazgeçilmez olmaya devam etse de son 100 yılda teknoloji ve küreselleşme dünyayı ve toplumları hızla değiştirdi. Hatta teknoloji o kadar hızlı ilerledi ki insanın uyum sağlayabileceği noktayı çoktan geçti bile. Eğer bu dönüştürücü etkiyi yavaşlatamıyorsa, bireyler, toplumlar ve eğitimin daha çevik, dayanıklı ve girişimci olmasını sağlayarak insanın bu değişime ve dönüşüme olan uyumunu artırmalıyız. Bu da sadece eğitimin bugününü yeniden düşünerek ve eğitimin geleceğini insan, toplum ve dünyanın ihtiyaçları doğrultusunda yeniden kurgulayarak mümkün olabilir.

Bundan 30 yıl önce herhangi bir lisans diploması iyi maaşlı ve güvencesi olan bir iş sağlayabilirdi. Günümüzde ise ekonomiler hızla büyümesine rağmen iş pazarı gitgide küçülüyor. İşverenler çalışanların profesyonel gelişiminden teknoloji ve otomasyona yatırım yapma eğilimindedir. Yeni üniversite mezunlarının ilk çalışmaya başladıkları orta seviye beceri gerektiren ve orta seviye maaşlı iş segmenti daraldıkça dünya özellikle gençler için daha rekabetçi bir hal alıyor. Dünya nüfusunun %15'i gençlerden oluşurken, OECD verilerine göre küresel işsizlik oranı gençlerde orta yaş ve üstüne kıyasla yaklaşık üç kat daha fazla.

İşverenler çalışanlarının üniversite ve üstü eğitime sahip olmasında ısrarcı ama üniversite eğitiminin maliyeti her geçen gün artıyor. Diğer yandan üniversite eğitiminin gençlere, işe başlamaya hazır yetkinlik ve becerileri ne kadar kazandırdığı sorgulanıyor. Diplomasını aldığı alanda çalışan kişilerin sayısı azalırken, aldığı eğitimin ödediği maliyete değmediğini düşünenlerin sayısı artıyor.

Eğitimin geleceği ile ilgili tüm dünyada yapılan araştırma ve tartışmalarda ortaklaşan bazı öngörüler var.

Yeni nesil öğrenen profili. Dijital bir dünyaya ve sosyal bir ağı içerisine doğmuş ve bugün okullarımızda öğrenim gören yeni nesil öğrenenleri tanımadan ve anlamadan eğitimin geleceğini kuramayız. Bu

gençler, teknolojiden hiç vazgeçmiyorlar. İnternet ve sosyal medya onların hayatının vazgeçilmez bir parçası. Davranışlarının temelinde “doğruyu aramak” var. Öncelikle kendilerini tek bir kimlikle ifade etmekten kaçınıyorlar ve hiçbir kuşağın olmadığı kadar sosyal ve kapsayıcılar. Çatışmadan kaçıyorlar, pragmatik ve uzlaşmacılar. Çünkü kendi doğrularını arıyorlar ve başkalarının doğruları ile ilişki kurmak istiyorlar. Doğru bulmadıkları bir şeyi yapmak istemiyorlar, yapmıyorlar.

Bu gençlere rağmen, onlar için bir şey yapmamız mümkün değil. Sadece onları eğitmeye değil, eğitimi onlarla tasarlamaya ve kurmaya çalışmalıyız. Teknolojiyi seviyorlarsa teknolojiyi eğitime katmalıyız. Pragmatik düşünüyorlarsa öncelikli olarak anlam ve fayda gördükleri bilgileri onlara vermeli, diğerleri için yol göstermeliyiz. Doğruyu istiyorlarsa doğruyu bulmalarına yardımcı olmalıyız.

Teknoloji ve makine kullanımı. Teknoloji eğitimde kolaylaştırıcı olduğu kadar, doğru politikalar ve yatırımlarla fırsat eşitsizliğini de belli ölçülerde iyileştirme gücüne sahip. Nitelikli eğitimin imkanlarını, teknoloji sayesinde dezavantajlı öğrencilere sunarak daha kapsamlı hale getirebiliyoruz. Sınıf içinde ileri teknolojik donanım ve yazılımlarla etkileşimi artırıyor, yeni nesil öğrenen profilinde ilgi ve merak uyandırarak öğrenmeyi hızlandırabiliyoruz. Öğrenme yönetim sistemleri sayesinde öğrenme kanıtlarının izini sürebiliyor, öğretim yöntemlerimizi bu kanıtlar doğrultusunda farklılaştırabiliyoruz.

Pandemi, eğitimin bir stres testiydi. Okulların kapatıldığı ve çevrim içi öğretime geçildiği dönemde, teknoloji eğitimin içine daha fazla girdi. Okullara ve sınıflara dönülmesiyle birlikte, teknolojiyi eğitimin içinde kalıcı hale getirmek için önümüzde önemli bir fırsat var. Diğer yandan unutmamalıyız ki teknoloji kullanımı iyi bir eğitimi daha iyi, ama kötü bir eğitimi daha da kötü yapar. Finlandiya, Japonya, G. Kore, Polonya ve Çin gibi PISA sınavlarında en yüksek performans gösteren ülkelerde, matematik derslerinin en az bilgisayar kullanımı ile yapıldığı; Finlandiya ve Japonya'da öğrencilerin okul dışında okul işleri için bilgisayarı en az kullandığı OECD araştırmalarında ortaya çıkıyor. Teknolojinin eğitimde ölçülü ve doğru kullanımını gözetmemiz önemli.

Yetkinlik ve becerilerin gelişimi. Rutin işlerin sayısı otomasyon nedeniyle azalırken ve kimileri yok olurken, bireyler rekabet güçlerini yalnızca değer yaratabilecekleri yetkinlik ve becerilerle artırabilirler. Yüzyılın yetkinlikleri tabiriyle yapılan sınıflandırmalar günümüzün uyumlu ve çevik olmayı gerektiren yaşamını ve iş dünyasını tam tarif etmiyor. Yarının rağbet görece yetkinliklerinin ne olacağını bugünden bilemeyiz. Onun yerine okullarımız, yarın ne getirirse getirsin ona hazır, öğrenebilen, uyum sağlayabilen ve değişip gelişebilen gençler yetiştirmelidir. Tüm yüzyıllar için geçerli tek bir yetkinlik varsa o da her koşulda, durmaksızın ve doymaksızın öğrenebilmektir. Eğitimin geleceğinde okullarımız için en önemli kurumsal yetkinlik de birer öğrenen organizasyona dönüşmek olacaktır.

Uygulama ve iş deneyimi. İşverenlerin adaylarda potansiyelden daha çok deneyime önem vermesi yeni mezunların iş dünyasında yaşadıkları en büyük engellerden biri. Okullarımız bir yandan öğrencilere gerçek dünyada değer yaratabileceği akademik bilgileri ve becerileri sağlarken, uygulamalı bir eğitimi ve iş deneyimini de en erken safhada sunabilmeli. Öğrenciler iş ortamı hakkında mutlaka önceden bilgilendirilmeli ve eğitilmeli. Fırsatlar sunan iş sektörleri anlatılmalı ve tam zamanlı, iyi maaşlı işlerin olmadığı durumlar için bir hayatta kalma rehberi verilmelidir.

Geleceğin değişken, belirsiz, karmaşık ve muğlak dünyasını şimdiden tam olarak öngörmek mümkün değil. Eğitimin değer önerisinin böylesine yüksek sesle tartışıldığı bir dönemde eğitimin geleceğini tekrar düşünmenin aciliyeti ve önemi artmaktadır. Dünyanın, toplumun ve işin geleceğine paralel yürütülmesi gereken bu tartışmada üniversite öncesi eğitime artık daha büyük bir sorumluluk düşmektedir. Okullar öğrencilerini her gün daha rekabetçi olan bir dünyaya hazırlamak zorunda. Eğitim hâlâ bireye ve topluma yaptığımız en büyük yatırım. Çocuklarımızı henüz yaratılmamış işlerde çalışmak, henüz keşfedilmemiş teknolojileri kullanmak, henüz hayal edemeyeceğimiz sosyal problemleri çözmek için eğitmeliyiz.

Cumhuriyet, 100 yıl önce tüm imkânsızlıkların içinde toplumun geleceğini hayal etmekle başladı, bu topraklarda büyük umutlarla kuruldu ve hâlâ sapa-sağlam ayakta. Geleceğin eğitimini düşünürken de umudumuzu ve iyimserliğimizi kaybetmemeliyiz. Eğitimin geleceği, bu umut ve heyecanla okullarımızda kurulacak. Bizler de yeni nesil öğrenenlerle birlikte, eğitimin geleceğinde “doğruyu aramak”tan vazgeçmemeliyiz.

Kaynaklar:

C. Fadel ve M. Bialik, 2015, *Four-Dimensional Education: The Competencies Learners Need to Succeed*

OECD (2015), *Students, Computers and Learning: Making the Connection, PISA, OECD Publishing.*

D. Lash ve G. Belfiore, 2017, *MyWays Student Success Series: What Learners Need to Thrive in a World of Change.*

T. Francis ve F. Hoefel, 2018, *‘True Gen’: Generation Z and its implications for companies, McKinsey&Company.*

PAYPOS:

POS SAHİBİ OLMANIN
EN AVANTAJLI VE
MASRAFSIZ YOLU

PayPOS, Android cihazları pos makinesine dönüştürüyor
eğitim kurumları için birden fazla pos makinesi
sahibi olmak tarihi karışıyor.

Ekonomik:

Fiziki POS satın alma, servis,
bakım gibi yüksek maliyetlerden kurtulun

Pratik:

Google Play'den indirerek
hemen kullanmaya başlayın.

Hızlı:

NFC teknolojisi ile saniyeler
içinde ödeme alın

Kolay:

NFC/temassız özelliği bulunan telefon,
tablet, kiosk ve el terminali gibi tüm
Android cihazlarda kullanın

Siz de Paynet üye iş yeri olun, **PayPOS** ile ödeme almaya başlayın!

Eğitimin Geleceğinde Uluslararası Bakalorya Programları

Dr. Servet ALTAN

MEF Üniversitesi Eğitim Fakültesi,
Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümü
IB Koordinatörü

Son birkaç yıldır insanlık belki de benzeri görülmemiş sorunlarla karşı karşıya. Kendimizi ve öğrencilerimizi böylesine benzeri görülmemiş dönüşümlerin ve radikal belirsizliklerin olduğu bir dünyaya nasıl hazırlayabiliriz? Bugün doğan bir bebek 2050'de otuzlu yaşlarında olacak. Her şey yolunda giderse, o bebek 22. yüzyılın aktif bir vatandaşı olabilir. O bebeğin 22. yüzyılda hayatta kalmasına ve gelişmesine yardımcı olacak ne öğretemeliyiz? İş bulmak, çevrelerinde olup biteni anlamak ve hayatın labirentinde yol almak için ne tür becerilere ihtiyaçları olacak? Bu bağlamda, IB programları yaşanan bu belirsizliklere öğrencilerimizi hazırlama konusunda bir seçenek olabilir mi?

Geçmişten Günümüze Uluslararası Bakalorya

Uluslararası Bakalorya (IB) programları, ilk olarak Diploma Programı ile, 1968 yılında gençlerin dünyamızı karmaşıklıklarını daha iyi anlaması ve yönetebilmesini sağlamak, dünyamızı daha iyi hale getirmek üzere eyleme geçmek için gerekli beceriler ve davranışları edindirmek amacıyla kurulmuştur. Bu misyon ile günümüzde 160 ülkede 5,600 okulda 1,95 milyondan fazla öğrenciye ulaşmaktadır.

IB programlarının misyonu kültürlerarası anlayış ve saygı ile daha iyi, daha barışçıl bir dünya oluşturulmasına yardımcı olacak araştıran-sorgulayan, bilgili ve duyarlı genç insanlar yetiştirmektir. Bu misyon ile yola çıkan IB okulları öğrenenlerinin açık fikirli, bilgili, dengeli, dönüşümlü düşünen, düşünen, duyarlı, ilkel, iletişim kuran, riski göze alan ve sorgulayan bireyler olabilmeleri için okulun tüm paydaşları iş birliği içinde çalışırlar. Kavramsal, sorgulamaya dayalı ve beceri odaklı bir çerçeve sunan IB programları günümüzdeki ve gelecekteki zorlukların üstesinden gelmek için yapılandırılmış bir müfredat çerçevesi sunar.

Sürdürülebilirlikte IB Programlarının Etkisi

Dr. Arjen Wals (2022), The Hague'de düzenlenen IB konferansında yaptığı konuşmada günümüzde ve gelecekte olası sorunlar ve bu sorunlara karşı çözümler üretmede IB programlarının rolünün önemine değinirken eğitimde insan odaklı bir yaklaşımdan insan ötesi bir yaklaşıma geçmenin önemine vurgu yaptı. İnsan ötesi yaklaşımda ekonomi ve politikaların ne istediğinden ziyade üzerinde yaşadığımız gezegenin ihtiyaçlarını baz alarak eğitimi yeniden şekillendirmemiz kaçınılmaz bir gerçek. Bunu yaparken de öncelikle yaşadığımız coğrafya ile bağ kurarak başka coğrafyaları, kültürleri anlama yolunda ilerlemeliyiz. Bu bağlamda Dr. Wals konuşmasında IB programlarının günümüzdeki ve gelecekteki zorlukların üstesinden gelmede önemli bir rol oynadığını ifade etti. Peki, bu kadar büyük bir hedefte IB programından mezun olan gençlerin etkisi ne ve nasıl olabilir?

IB programlarından PYP (İlk Yıllar Programı) ve MYP (Orta Yıllar Programı) müfredat çerçevesi sunarken DP (Diploma Programı) ve CP (Kariyer Programı) yapılandırılmış bir müfredat olarak karşımıza çıkar. 3 yaştan 19 yaşa kadar öğrencilerin eğitim yolculukları boyunca kazanacakları birçok öğrenen profili özellikleri ve bilişsel, sosyal ve duygusal beceriler ile donatılmış olarak güçlü bir yapıya sahiptir. Özellikle IB Programlarının sistemsel düşünme özelliğiyle okulların aynı misyon doğrultusunda dünya barışına katkıda bulunan bireylerin yetiştirilmesini hedef alması bu zorlukların üstesinden gelmede rol oynar. Öğrenenler öğrendiklerini başka bir topluluğun iyi olma haline katkıda bulunmak için kullanırlar. Bu, IB programlarının insan ötesi ve bütün canlıları kucaklayan misyonundan kaynaklanır.

2021 yılında birçok ülkeden (Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya, İspanya, Meksika, Japonya) IB DP öğrencilerinin katılımıyla gerçekleştirilen araştırma sonuçları gösteriyor ki IB programlarından mezun olan öğrenciler ulusal programlardan mezun olan öğrencilere kıyasla daha yüksek uluslararası bilince sahip (Gandara ve diğerleri, 2021). Bu da IB programlarından mezun olan öğrencilerin küresel meselelere karşı daha ilgili olduğu anlamına gelebilir. Böylelikle IB öğrencileri iş hayatında küresel sorunlara çözüm önerme konusunda girişimci olabilir dünya barışına katkıda bulunabilirler.

Alet Çantası: Beceri Odaklı Yaklaşım

Uluslararası bilince ek olarak IB programları öğrenenlerin bütüncül gelişimine odaklanır ve bunu yaparken de beklenmedik anlarda karşılaştıkları zorlukların üstesinden gelebilmeleri için alet çantalarını türlü becerilerle donatmayı hedefler. Bu beceriler, diğer adıyla öğrenme yaklaşımları, araştırma, düşünme, iletişim, özyönetim ve sosyal alanlardan birçok alt beceriyi kapsar. Avustralya, İngiltere ve Norveç'te yapılan bir araştırma sonucu gösteriyor ki IB DP mezunu öğrenciler IB DP mezunu olmayan akranlarına kıyasla daha yüksek düzeyde eleştirel düşünme becerilerine sahiptir (Hopfenbeck ve diğerleri, 2021).

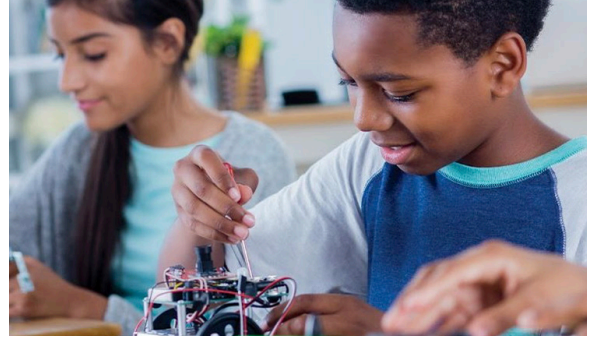
IB programlarının bütünsel yapısı ve beceri odaklı olması öğrenenleri sadece bugüne değil geleceğe de hazırlamayı amaçlar. Bu amacı gerçekleştirmek için zorlayıcı (öğrenmeyi genişletmek için öğreneni kendi potansiyelini optimal düzeyde kullanmaya teşvik eden) bir müfredat çerçevesi ve müfredat sunar. Beceri gelişimiyle birlikte öğrenenler birçok disiplin hakkında derin bilgiye ulaşır ve farklı disiplinleri bir arada kullanmayı öğrenir. Bu tıpkı hayatta hepimizin bir sorunla karşılaştığında birçok disiplinden bilgiyi otomatik olarak sentezlemesine benzer. Örneğin, öğrenenler sosyal adalet kavramını Matematik dersi ile öğrenebilirler. Bu disiplinler arası veya disiplinler üstü yaklaşım öğrenen ve öğretmen için de iyi bir planlamayı ve birçok beceriyi bir arada kullanmayı gerektirir.

Bu durumu bir IB DP öğrencisi şöyle açıklar:

IB belki de şu ana kadar yaptığım en zorlayıcı şey olabilir ancak sizi geleceğe birçok farklı yönden hazırlar. Dünyaya, bir kitaba, makaleye, gazeteye ve görsel medyaya farklı bakmanıza yardımcı olur. Baktığınızı analiz etmeye başlarsınız ve onun hakkında detaycı düşünürsünüz. Daha sorgulayıcı bir zihin geliştirirsiniz. Zaman yönetimi becerisini geliştirirsiniz ve stresle başa çıkma yollarını öğrenirsiniz. Dünya'da olup bitenin farkında olursunuz ve farklı bağlamlarda bilgiyle nasıl iletişim içinde olacağınızı bilirsiniz (Conley ve diğerleri, 2014).

Geleceğin Eğitimi için IB Programlarından Öneriler

Her ne kadar 22. yy.da, veya daha öncesinde, bizleri neler beklediğini tam olarak kestiremesek de eğitimciler olarak IB programlarından ilham alabileceğimiz birçok nokta var. Bunlardan bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

- Öğrencilerin büyük resmin farkında olarak kendi dünyalarında, yerel çevrelerinde var olan sorunları deneyimsel olarak araştırabilecekleri alanlar yaratın.
- Sistemsel yaklaşımı destekleyin ve teşvik edin. Bunu yaparken öğrencilerin disiplinler arası bağlantılar kurarak gerçek sorunları çözmeleri için alanlar yaratın.
- Öğrenenlerin özne olabilmeleri için ilgi alanlarını keşfedin ve kendilerini ifade edebilecekleri seçenekler sunun.
- Okulun tüm paydaşları arasındaki iş birliğini artırın.
- Öğrenmeyi ve öğretme süreçlerini gözden geçirin. Tekrar öğrenmeyi, bildiğini sorgulamayı okul kültürünün bir parçası haline getirin.
- Müfredatı iki boyutlu (bilgi ve beceri odaklı) olmaktan çıkarak üç boyutlu hale getirin (bilgi, beceri ve kavram odaklı).
- Kapsayıcılık ile farklı bakış açılarına yer verin.
- Eylemsizlik ve umutsuzluk pedagojisini umut ve eyleme geçme odaklı pedagoji ile değiştirin.

Okullar bu önerileri ve daha fazlasını dikkate alarak yerel ve küresel barışa katkıda bulunabilecek bireyler yetiştirme konusunda olumlu adımlar atabilir.

Kaynaklar

- Conley, D., McGaughy, C., David-Molin, W., Farkas, R., ve Fukuda, E. (2014). *International Baccalaureate Diploma Programme: Examining college readiness*. Bethesda, MD, USA. International Baccalaureate Organization.
- Gandara, F., Reeves, A., ve Schemmner, D. (2021). *Global Mindedness in International Baccalaureate schools: A benchmark study with young adults' world values survey data*. School-to-School International.
- Hopfenbeck, N. T., Double, S. K., Masri, E. Y., ve McGrane, A. J. (2020). *The effect of the Diploma Programme on critical thinking development: An international multi site evaluation*. Oxford University for Educational Assessment.
- Wals, A. (2022, Ekim 6-8). *Mindful innovation for a planet in crisis- new roles and responsibilities for IB schools*. The Hague, Netherlands.

TÜRKİYE'NİN İLK ONLINE

ROBOTİK LİGİ

4. Sezonu Başlıyor

Lise veya ortaokul öğrencilerinizden oluşan takımlarınızı kurun ve Riders Robotik Ligi'ne **mentor olarak katılın!**

Video tabanlı robotik kodlama eğitimleri sonrasında sanal robotları kodlayarak yarışacak takımlara

mentorluk yapın.

Mentorlara özel sunduğumuz avantajlar hakkında detaylı bilgi almak için bizimle iletişime geçin.

/ riders.ai

/ hello@riders.ai

/ riders.ai

@[RidersArena](https://www.youtube.com/RidersArena)

/ [Riders.ai](https://www.linkedin.com/Riders.ai)

/ [riders.ai.challenge](https://www.facebook.com/riders.ai.challenge)

100. Yılında Türkiye’de Eğitim ve Eğitimin Geleceğine İlişkin Düşünceler

Doç. Dr. Mustafa SEVER

Ankara Üniversitesi,
Eğitim Bilimleri Fakültesi

Daha Cumhuriyet ilan edilmeden üç ay önce 15 Temmuz-15 Ağustos 1923 tarihleri arasında I. Heyet-i İlmiye (Bilim Kurulu) dönemin Milli Eğitim Bakanı İsmail Safa Bey başkanlığında toplanmıştı. Safa Bey açılış konuşmasında ülkenin asıl kurtuluşunun “maarif” ile mümkün olacağını ve bu nedenle devletin bütün dikkatini maarif üzerine odakladığını anlatıyordu (Aslan & Tanır, 2019). Bugün eğitimle ilgili konuştuğumuz hemen her başlık –öğretmenlerin statüsü gibi- o dönemden itibaren tartışma konusu edilmmişti. Cumhuriyet tarihi boyunca bir taraftan eğitim aracılığıyla nesillerin, başta fen ve matematik olmak üzere, geleceği kuracak alanlarda akıllı seçimler yapması ve ülkenin kalkınmasında aktif görev alması çağrıları yapılırken diğer taraftan eğitime ülkenin korunması için en öndeki savunma mevzilerini kazma görevi veriliyordu. İlk yıllardan bu yana eğitimde yer alanları tanımlamak için kullanılan Maarif Ordusu, sıradan bir benzetme değildi. Dikkate değer bir şekilde, dünyanın hemen her ülkesinde gelişme ve rekabet gücünü korumaya yönelik eğitim üzerindeki bu baskı, eğitim politikalarının gelecekte nasıl olacağı hakkındaki tartışmayı besliyordu. Gerçekten de bu izlençe günümüze kadar takip edilmişti.

Yüzyıl boyunca eğitim tartışmalarına ve politikalarına yön veren bir diğer ana eksen öğretim yöntemlerinin ve eğitsel içeriğin kaynaklarına ilişkindi. Büyük soru açıktı ve ortada duruyordu: Batıyı nasıl yakalayacağız? Müfredat ve öğrenmenin gönülsüz de olsa Batıda yeşermiş yöntem, teknik, kuram ya da uygulama eksenlerinin üzerinde şekillendirilmesi, çocukların zihinlerinin müstemlekelere dönüştürülmesi riskini taşıyordu. Batıya duyulan sempatinin en şartsız olduğu dönemlerde bile, eğitsel içeriğin transferine ilişkin kaygı azalmamıştı. Çünkü, Batının pedagojisi “bize ait olmayan değerler” ile özellikle şarj edilerek sınıfların kapısından çocukların zihinlerine sızıyordu. Örneğin, geçen yüzyılda hakimiyet kuran, çocuk gelişimi kuram ve yaklaşımları aslında orta sınıf Batılı bir çocuğun prototipinden yapılan çıkarımlardan başka bir şey değildi. Bu prototipe uygun çocuklar yetiştirmek, nesilleri köksüzleştirmekten öte bir karşılık bulmuyordu ki bu da rekabetteki zemini tamamen kaybetmek anlamına geliyordu. Bu durum giderek ve güçlenerek pedagojik bir paranoaya dönüştü.

Gençler ve çocuklar insani özelliklerini dönemsel olarak kıymetleri farklılaşan “değerler”den süzerek en üst düzeye çıkarmak için çaba göstermeliydi. Başarılı-başarısız sayısız reform girişimi ve onlara eşlik eden eğitim politikaları, Cumhuriyetin en başından beri hissedilen bu gelecek anksiyetesini “bu kez farklı bir yöntemle hazırlanıyoruz” iddialarıyla hafifletmeye çalıştı. Hedefte ziyade yolları değiştirmek, beklentinin tam aksine yenileşme söylemleri altında istikrar kazanarak gelenekselleşti. Sorunlar arttıkça, doğal olarak müfredat tüm dünyada olduğu gibi, Türkiye’de de kriz önleme ve yönetme rehberine dönüştü. Diğer taraftan, yetişkin dünyasına ait çoğu kriz (soğuk savaş, trafik, çevre, ahlak, ekonomi gibi) okula, dolayısıyla çocukların dünyasına aktararak, geleceğin şimdikine benzeyen halinin ortadan kaldırılması hedeflendi, ancak başarısız oldu. Fen Lisesi, örneğin, soğuk savaş döneminin “teknolojik üstünlük kurma” hayallerinin bir tortusu olarak eğitim sistemimizin en prestijli pozisyonuna yerleşti. Ancak, maksat hiçbir zaman hasıl olmadı. Çünkü, krizler tıpkı virüsler gibi evrim geçiriyor ve farklı formlarda ortaya çıkıyordu, okulun hazırladığı gelecek geldiğinde, her şey bambaşka oluyordu. Daha da önemlisi, öğrenciler mezun olduklarında hiç de eğitsel çıktı olarak beklenen “istendik davranış değişikliklerini” sergilemiyorlardı. Geçen yüzyıl boyunca gelecekle karşılaşmaların ve eşlik eden beklentilerin çok büyük bölümü hayal kırıklıkları yaratarak, ardı arkası kesilmeyecek reform çağrılarını gerekçelendirirdi.

Çocuklar da aynı çocuk değildi ve muhtemelen değişmeye devam edecekti. Modern zamanlarda “çocukluk”, “gençlik” ve “yetişkinlik” kategorileri istikrarsızlaştı. Kategoriler arasındaki geçişlerin hiç de doğrusal olmadığına; değişken ve ters yönlü de olabileceğine dair pek çok görüş üretildi (Duggan, 2019). Bu, okulun işleyişine kökten bir eleştiri getiriyordu. Okul “çocukluk” süresini giderek uzatmıştı. Diğer taraftan, yetişkin ve çocuk dünyası sanayi devrimi ve okulun icadı ile ahlaki bir kalkan korumasıyla ayrılmıştı (Aries, 1962). Özellikle, 2000’li yıllardan itibaren, internetin etkisiyle bu kategoriler birbirlerinin dünyalarına orta çağlardakini aratmayacak kadar maruz kalmaya başladı. Eğitim bilimciler ve ebeveynler için bunun kaybedeni çocuklardı. Diğer bir söyleyişle ve ilginç biçimde, dijitalleşme hem bir problem hem de bir amaca dönüşmüş durumdaydı.

Eğitimin geleceği hakkında konuşmak, diğer geleceklerden ayrılması pek de mümkün olmayan bir sorgulamayı gerektirir. Gelecekle ilgili üretilen herhangi bir popüler söylemde derhal robotların göreve çağrıldığı görülür. Gelecek, bilindik ve tanıdık yollarla görünür ve yönetilebilir hale getirilir. Kimin anlattığına bağlı olarak tehditleri ya da vaatleri üzerinden kasvetli ya da iyimser bir gelecek resmi çizilebilir. Örneğin, geleceğin kimi zaman insanlar tarafından oluşturulan kolektif ve bilinçli bir eylemin nesnesi olarak değil, hiçbir şekilde karşı koyamayacağımız, robotların insafındaki kaçınılmaz insani bir felakete doğru ilerleyen bir anlatıya dönüştüğü görülmektedir. Çünkü, eğer gelecek daha fazla teknoloji içerecekse, daha az insana ihtiyaç duyulacaktır. İşler kayboluyorsa, geleceğin hem kurucuları hem de mağdurları gençler olacaktır. Böyle bir anlatı sadece belirsiz değil, aynı zamanda tehlikelerle dolu bir gelecek imajı üretir ve başarılı bir şekilde üstesinden gelmek için şimdiki zamanda önemli sorumluluklar almayı gerektirir. Sorumluluklar arasında dijital ya da teknolojik emek öncelenir ve kodlama, STEM gibi alanlar, beceriler ve yaratıcılığın yanına konumlandırılarak baskın anlatının ana karakterlerine dönüşür. Kodlama ve STEM gibi alanların hem “geleceğin dili” hem de yeni olana geçiş için bir çeşit ara yüz gibi işlediği konusunda ikna edici kanıtlar sunulur. Geleceğe hazır olmak ve rekabetten kopmamak için çocukların ve gençlerin alması gereken ihtiyatlı pozisyonun, kendilerini bilimsel ve matematiksel bilgiyle donatmak olduğu şeklindeki yaygın varsayım, eğitimin geleceğinin ne olması gerektiği konusundaki ana çerçeveyi çizer. Küresel ölçekte son eğitim politika reformlarının baskın yaklaşımı, gençlerin büyümesini ve gelişimini geleceğin ekonomisine katılabilecekleri biçimde şekillendirmek olmuştur. Uluslararası sınavlar gençlerin gelecekte ekonomiye hangi seviyede katılıp katılamayacağını belirlemek üzere ülkeler tarafından “vekil” olarak tayin edilmiştir. Buna ek olarak, gündelik yaşamda aşırı dijitalleşmenin yaratacağı mekanikleşmeye karşı çözüm, Süper Milli Eğitim Bakanlığı OECD tarafından “sosyal-duygusal” beceriler altında etiketlenmiş ve ölçülmeye başlanmıştır (Duggan, 2019).

Pek çok sektörde, robotların yavaş yavaş insanların yerini alması, eğitim sektörü için de benzer bir akıbetle karşılaşılacağı sorusunu ortaya çıkarmıştır. Öğretmenler hali hazırda robotları selefleri olarak görmeseler de eğitimin bu “korkutucu” dönüşüme başışıklığının olup olmadığı merak konusudur. Eğitim bilimciler, teknoloji ve dijitalleşmenin pek çok sektördeki işgücünü değiştirdiği gibi eğitimde öğretmenin rolünü ortadan kaldıracağı fikrine çok sıcak bakmazlar. “Robot öğretmenler” hakkında ara sıra yapılan spekülasyonlara rağmen, genellikle eğitimin “insanların koruması altında kalmaya mahkum” bir çalışma alanı olduğu daha çok kabul görür (Selwyn, 2019). Buna göre, eğitim sosyal açıdan zengin, etkilere dayalı, öğretmenler tarafından yönlendirilen bir süreç olarak kalmaya devam etmelidir.

Dijitalleşme ve küreselleşme geleceği ve gelecek nesillerin bunda nasıl başarılı olacağını derinden belirsiz hale getirdi. En büyük dersi pandemiden aldık. Yerel bir pazarda ortaya çıkan bir virüsün dünyanın biyografisinde önemli kırılmalar yaratabileceğini öğrendik. İdealize edilmiş bir gelecek ortaya koymak ve orada karşılaşılacak zorlukları ve fırsatları tahmin etmeye çalışmak yerine; çocukların ve gençlerin belirsiz bir gelecekte hem ihtiyatlı hem de stratejik pozisyon alabilmeleri için kullanabilecekleri geniş bir repertuarı öğrenme deneyimine sunmak belki de gidebileceğimiz en güvenli yol gibi görünüyor.

Kaynakça:

Aries, Philippe. (1962). *Centuries of Childhood; a Social History of Family Life*, Knopf.

Aslan, C., Tanır, E.D. (2019). *Birinci Heyet-i İlmiye ve Çalışma Esasları*, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 52(1) 251-276

Duggan, S.B. (2019). *Education Policy, Digital Disruption and the Future of Work*, Palgrave.

Selwyn, N. (2019). *Should Robots Replace Teachers? AI and the Future of Education*, Polity Press.

0 2 1 2 3 2 0 1 1 2 2

linx
classroom systems

www.pikade.com

eğitim deđiřti.

Dr. Burcu ERTÜRK KILINÇ
Boğaziçi Üniversitesi

Doç. Dr. Bülent SEZGİN
Bahçeşehir Üniversitesi

Sanat Temelli Öğrenmeyle Oyuncu Öğretmenlik

“Eğitimi, akademik bilgiyi, müfredatı somut, canlı, anlaşılır ve heyecan verici kılan öğretmendir. Dünyanın en iyi eğitim müfredatı bile kötü bir anlatımla sıradan hale gelebilir. Öğretmen sınıfın kapısı kapandıktan sonra 40 dakikalık bir performansın başrol oyuncusudur. Öğretmen etkili iletişim becerilerini kullanan bir oyuncu gibi dersinin senaryosuna çalışmalıdır. Öğretmenlik aktörlüktür”

Öğretmenlerin dijital iletişimin her şeyin önüne geçtiği bir ekosistemde; tabiri caizse ‘klavyedeki F5 tuşuna basarak’ kendini güncellemesi gerektiği açıktır. Sosyal medya fenomenlerinin, you-tuber anlatıcıların, TED-TALKS konuşmacılarının ve pod-cast dinletilerin altın çağında, eğitimciler hala sadece bir PowerPoint sunu kullanıyorsa ortada bir problem var demektir. Öğretmenlerin, sanatın, eğitimde yaratıcı dramının, tiyatronun ve oyunun gücünden yararlanarak kendilerini yenilemeleri, yeni kuşaklarla iletişimdeki en temel unsurdur.

Dijitalleşme, hayatlarımızı hızla dönüştürmeye devam ederken, bir de aniden karşımıza çıkan pandemi ile birlikte, fiziksel temasın yerini alan alternatifler yaratarak yaşantılarımızın merkezine yerleşmiştir. Özellikle iletişim ve eğitim alanlarında dijitalleşme ile büyük dönüşümler yaşanmıştır. İnternet teknolojisi geniş veri iletişim ağları üzerinden yayılarak bilgi akışında büyük değişimler yaratmış (Picciano, 2021) ve bu işleyiş içinde, yeni bir öğrenme yaklaşımı olan bağlantıcılık (Siemens, 2005) ortaya çıkmıştır. Bu durum, bilgiye ulaşmada sayısız olanaklar yaratarak, eğitimde öğretmen merkezli öğrenmenin yerini alan öğrenci merkezli yaklaşımlara yeni bir boyut daha eklemiştir. Öğrenciler, bilgiye çok daha hızlı ve çok daha farklı kaynaklardan ulaşabilmekte, bu durum da öğretmenin rolünü bir bilgi otoritesi olmaktan çıkarak öğrenmede yol gösterici ve kolaylaştırıcı bir alana doğru değiştirmektedir. Bu nedenle çağımızda öğretmenin, öğrencilerine öğrenme liderliği yapması ve onlarla anlamlı bir iletişim kurması çok değerlidir. Daha önceden olduğu gibi, dijital dönüşümde de öğrenme ile ilgili en önemli sorun, anlamlı etkileşim ek-

sikliği olarak ortaya çıkmıştır (Paudel, 2021). Sanatı bir öğrenme aracı olarak kullanmak anlamına gelen sanat entegrasyonu, bu eksikliği ortadan kaldıracak etkileşimli, yaratıcı, eğlenceli, deneyimsel, empati kuran, anlamlı ve öğrenen merkezli yöntemleriyle, eğitimde önemli bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır. (Ertürk Kılıç, 2021).

Okul-terk konusunda yapılan araştırmalarda dikkat çeken bir unsur da öğretmenlerin sınıf içindeki sunum ve etkili iletişim performanslarıdır. Dersini inandırıcı, etkileyici ve canlı bir performansla anlatmayan öğretmenlerin öğrenciler üzerinde bıkkınlık ve durağanlık etkisi yarattığı bilinen bir gerçektir. Uzun saatler ders anlatmak durumunda olan öğretmenlerin canlı performansla dayalı anlatı becerileri pozitif okul kültürünün en önemli bileşenlerinden birisidir. Ezberci bir eğitim sistemi ve öğretmen donanımlarını çok boyutlu bir şekilde geliştiremeyen hizmet içi eğitim perspektifleri yüzünden, öğretmenler mesleki yorgunluğa da neden olan olumsuz süreçler yaşamaktadır. Sanatın sınıftaki diğer etkilerinin yanında, öğrenciler ve öğretmenler üzerindeki iyileştirici etkisi de günümüzün yorucu ve karmaşık işleyişinde önemini giderek artırmaktadır (Ertürk Kılıç, 2021). Bu nedenle, hem sınıf içi etkinliklerde hem de öğretmen eğitiminde sanat entegrasyonu, hem öğretme hem de öğrenmenin daha eğlenceli, dinamik ve etkili hale gelmesini sağlayarak olumlu bir eğitim ortamı yaratmakta; hem de öğretmenlerin yaptığı işlerden zevk alarak öğrencilerine daha canlı ve yaratıcı içerikler sunmalarına destek olmaktadır.

Türkiye’de hizmet içi öğretmen eğitimi süreçlerinde, öğretmenleri rahatlatan, bakış açılarını değiştiren ve pratiğe yönelik olan uygulamalı eğitimler, öğretmen motivasyonunu artırıcı niteliktedir. Sanatın ve oyunun birleştirici ve dönüştürücü gücünü temel alan oyuncu öğretmenlik yaklaşımında, öğretmenin tıpkı bir sahne sanatçısı gibi sesini, bedenini ve doğaçlama yeteneğini kullanması önceliklidir. Burada hem öğretmen kendi yaratıcılığını ve otantik yönünü kaybetmeden üretken bir şekilde mesleğine devam

etmekte; hem de öğrencilerine daha eğlenceli, dinamik, kapsayıcı ve farklılıklarını yansıtabilecekleri bir ortamda çağın ihtiyaçlarına uygun ve etkili bir eğitim sunmaktadır.

Öğretmenle oyuncu arasında benzetme kuran yaklaşımlar, öğretmenin de bir sahne sanatçısı gibi performans icra ettiğini vurgular (Griggs, 2001). Bu bakış açısına göre her ders bir performanstır. Sınıftaki aktif seyircinin, yani öğrencilerin tepkilerine göre öğretmenin ders içindeki performansının niteliği de değişime uğrar. Öğretmen sınıfta veya ekranda, düzenli olarak sahnedeki oyuncu gibi sesini, bedenini, jest ve mimiklerini kullanır. Oyuncu seyirciyle ilişki kurarken bir oyun yazarı tarafından yazılmış yazılı bir senaryoyu kullanır. Öğretmen ise seyircisiyle (yani öğrencileriyle) iletişim kurarken, yazılı bir müfredatı yorumlayan, aktaran ve sunan oyuncu-öğretmendir aslında.

Oyuncu-öğretmen için sınıf veya ekran bir performans alanıdır. Bu performans alanında, öğrencilerin nasıl konumlanacağı, performansın biçimsel niteliği, performans alanının «ışıklandırılması», alandaki «dekorlar» ve performansçının «kostümü», performansın süresi gibi faktörler bile oldukça önemlidir. Öğretmenlik sadece müfredattaki bilgileri aktarma işi değil, bu içeriği öğrencilerinin ilgisini çekebilecek şekilde farklı üsluplarla aktarabilme becerisidir. Çünkü aslında sınıfta öğrenmenin gerçekleşebilmesi için, öğretmenin anlattığı konunun öğrenciler tarafından algılanması, kabul edilmesi ve anlamlandırılması gerekmektedir. İşte bu nedenle, müfredatta yazan içeriği, öğrencilerin de aktif katılımıyla eğlenceli ve çekici bir şekilde sunabilecek bir oyuncu-öğretmen kimliği geliştirmek çok önemlidir. Bu kimliği geliştirebilmek ve farklılaşan öğrenci kitlelerine öğrenmeyi mümkün kılacak yeni yöntemler yaratmak sanat etkinliklerinin müfredata entegrasyonu ile çok daha kolaylaşacaktır. Ayrıca, Bhukhanwala, Dean ve Troyer (2017) yaptıkları çalışmada, çağımızdaki bu karmaşıklaşan ortamda ve farklılaşan öğrenci gruplarına yönelik gerçekleştirilen eğitim faaliyetinin, öğretmenin duygusal yükünü çok daha artırdığından ve bu mesleği yıpratıcı hale getirdiğinden bahsetmek-

tedir. Öğretmenin sanat ile uğraşarak yaratıcılığını artırdığı ve yaptığı işe anlam kattığı oyuncu öğretmen kimliğinin ortaya çıkması, özellikle bu duygusal yorgunluk için de iyileştirici bir rol oynayacaktır.

Öğretmenin iletişim becerisini artırmak, öğretmenin sınıf hâkimiyetini güçlendirmek, müfredatın anlaşılır bir şekilde öğrencilere aktarımını sağlamak ve akademik başarıyı artırmak ve öğretmenin meslekten haz almasını sağlamak istiyorsak sanat temelli oyuncu öğretmenlik yaklaşımı konusunda teorik ve uygulamalı araştırmalar yapmalıyız. Bu konuda Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Konservatuvarlar arasında pedagoji ve sanatsal deneyim köprüsü kurulması oldukça önemli olacaktır. Cumhuriyetimizin 100. yılında estetik deneyimin zenginliğinden yararlanan nitelikli öğretmenlerin kalıcı öğrenme izleri bırakacağı bir yıl olması en büyük temennimizdir.

Kaynaklar:

Bhukhanwala, F., Dean, K. & Troyer, M. (2017). *Beyond the student teaching seminar: examining transformative learning through arts-based approaches*. *Teachers and Teaching*, 23(5), 611-630.

Ertürk Kılıç, B. (2021). *Program development for leaders in the Post-Truth Era: Arts-based creative leadership communication program (Basılmamış Doktora Tezi)*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.

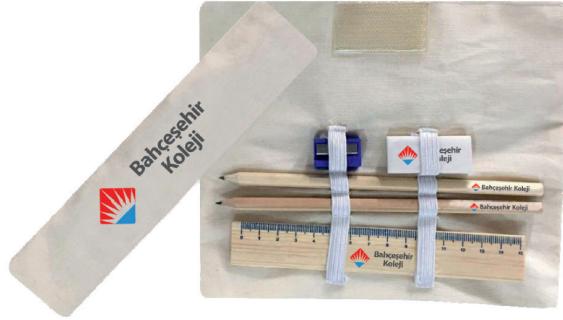
Griggs, T. (2001). *Teaching as acting: Considering Acting as Epistemology and its use in Teaching and Teacher Preparation*. *Teacher Education Quarterly*, 28(2), 23-37.

Paudel, P. (2021). "Online education: Benefits, challenges and strategies during and after COVID-19 in higher education", *International Journal on Studies in Education (IJonSE)*, 3(2), 70-85.

Siemens, G. (2005). *Connectivism: a theory of learning for the digital age*. *International journal of instructional technology and distance learning*, 2(1), 1-15.

HEDİYELİK SETLER

İstoç 29. Ada No: 81-83 Bağcılar / İSTANBUL

Tel : +90 212 659 52 23

+90 552 851 24 34

@beyazpromosyon

Beyaz Tanıtım Promosyon

info@beyazpromosyon.com

www.beyazpromosyon.com

Otizmli Çocukların İhtiyacı: Nitelikli ve Kapsamlı Özel Eğitim

Gül Hayal KORKMAZ

Tohum Otizm Vakfı Eğitim Kurumları
Eğitim Direktörü

Otizm spektrum bozukluğu, doğuştan gelen ya da yaşamın ilk yıllarında ortaya çıkan karmaşık bir nöro-gelişimsel farklılıktır. Bu yazımda kısa adıyla otizm terimine yer vermekteyim. Otizmin, beyin yapısını ya da işleyişini etkileyen bazı sinir sistemi sorunlarından kaynaklandığı düşünülüyor. Günümüzde otizme tam olarak neyin sebep olduğu bilinmemekle birlikte genetik temelli olduğuna ilişkin bulgular bulunmaktadır. Bu konuda hem genetik hem de çevresel faktörlerin etkileri üzerine çalışmaların devam ettiğini görmekteyiz. Henüz sebebi bilinmeyen ve çocukları yaşamın ilk yıllarından itibaren bir çok gelişim alanını olumsuz etkileyen bu durum günümüzde 44 çocukta 1'inden görülüyor (Maenner vd., 2021). Otizm görülme sıklığı bu durumda iken, erken tanı ve nitelikli eğitimin önemi daha da kritik bir hal alıyor. Otizmin bilinen tek çaresi erken tanı ile yoğun, sürekli, özel eğitimidir. Erken yaşta otizm tanısı almalarının ya da otizm riski ile eğitime yönlendirilmelerinin ardından erken çocukluk döneminde (0-8 yaş) alınan eğitimin niteliği oldukça önemli. Nitelikli, kapsamlı özel eğitim hizmetleri ile – her birinde farklı düzeyde etkili olmakla birlikte- çocuklarda otizm belirtileri kontrol alınabilmekte, davranış sorunları azaltılabilmekte ve farklı gelişim alanlarına yönelik beceriler kazandırılabilir. Yoğun ve sürekli özel eğitim alabilen çocuklar topluma ve sosyal hayata bağımsız bireyler olarak katılabilmekte ve üretken yurttaşlar olarak hayatın içinde yer alabilmektedir. Bu noktadan hareketle, yazımın geri kalan kısmında otizmli çocuk ve bireyler için nitelikli ve kapsamlı özel eğitim hizmetleri nasıl olmalı bu konuda söz etmek isterim.

Otizm tanısı alan çocukların ebeveynlerinin uzmanlara sorduğu en zor ve en kritik soru "Otizm ne zaman geçecek?" oluyor. Otizmi yaşam boyu sürebilen bir durum, bir farklılık olarak görmeli ve çocuk ve bireylerin ihtiyacı olan eğitim, sosyal yaşam, istihdam olanaklarına ulaşmaları için çocuklara ve ailelerine yol gösterilmelidir. Özellikle tanı alınmasının ardından ailelerin çocuklarının özel eğitimi için bilimsel araştırmalarla etkililiği desteklenen kapsamlı uygulamalar yönelmesi oldukça önemlidir. Günümüzde otizmde bilinen en etkili eğitim uygulamaları başta Amerika Birleşik Devletleri (ABD) olmak üzere pek çok ülkede 50 yılı aşkın süreli geçmişli olan yaklaşım "Uygulamalı Davranış Analizi" (ABA-Applied Behavior Analysis) çatısı altında yer almaktadır. Bireyle-

rin davranışlarını anlamaya ve iyileştirmeye çalışan yaklaşım olarak tanımlanan uygulamalı davranış analizi, otizmli bireylerin sosyal açıdan önemli olan davranışlarına odaklanır (Tekin-İftar, 2019). Sosyal açıdan önemli davranışlar öğrenme ilkelerinin sistematik bir şekilde uygulanması ile geliştirilmektedir (Çakıroğlu, 2019).

Ev ya da merkez ortamında sistematik bir süreç dahilinde çeşitli gelişim alanlarına yönelik hedefler belirlenerek bireyin öğrenme fırsatlarını en üst düzeye çıkarmak amaçlanır. Hedef davranışlara yönelik etkili uygulamalar bireyin öğrenme özelliklerine uygun şekilde bireyselleştirilir. Uygulamaların etkililiğini belirlemek için değerlendirmeler yapılarak veriler kayıt altına alınır. Elde edilen veriler analiz edilerek sürekli gelişim takibi yapılır. Uygulamaların genel akışı bu şekilde iken, uygulamaları etkili kılan özellikler şu şekilde sıralanabilir.

- Otizmli bireylerin, en az kısıtlayıcı eğitim ortamlarında eğitim alması amaçlanmalı.
- Tanının ardından eğitime mümkün olduğunca erken başlanarak, öncelikle birebir eşzamanlı ve/veya sonrasında küçük grup, büyük grup eğitimler şeklinde düzenlenmeli.
- Eğitim çocuk ve yetişkinlerin bireysel özelliklerine, gereksinimlerine, ilgi ve isteklerine uygun şekilde desenlenmeli.
- Eğitim tüm gelişim alanlarına yönelik kapsamlı bir müfredatı temel alarak planlanmalı.
- Eğitim programlarında ağırlıklı olarak iletişim ve sosyal beceri yetersizliklerinin yarattığı sınırlılıkları geliştirmeye yönelik hedefler belirlenmeli.
- Öğretmenlere verilen teorik eğitimlerin yanı sıra iş başında eğitim ve süpervizyon desteği verilmeli. Belirli aralıklarla öğretmenlerin uygulama becerileri değerlendirilmeli, gerekli ek eğitimler planlanmalı.
- Aile merkezli uygulamalara yer verilerek ailelere uygulama ve sorunlu davranışlarla başa çıkma stratejileri kazandırılmalı.

- Kazandırılmak istenen hedeflerin öğretimi veriye dayalı olarak sürdürülmeli.
- Veriler düzenli aralıklarla analiz edilip gelişim takibi yapılmalı.
- Kapsayıcı eğitim hizmetlerinden faydalanabilmeleri ve tipik gelişen akranları ile birlikte sosyalleşebilmeleri için destek sağlanmalı

Ülkemizde yaklaşık 16 yıldır, otizmlili çocuk ve yetişkinler için Uygulamalı Davranış Analizi'ne dayalı özel eğitim hizmetleri Tohum Otizm Vakfı Eğitim Kurumları'nda uygulanmaktadır. Tohum Otizm Vakfı Eğitim Kurumları erken müdahale, okul öncesi, okul çağı, ergenlik ve yetişkinlik dönemlerine ilişkin kapsamlı ve nitelikli uygulamalar ile ülkemizde otizmlili bireyler için model bir eğitim kurumu olma noktasında öncü rol üstlenmektedir.

Otizmlili çocukların özelliklerine, evde erken müdahale çalışmalarına, davranış sorunları ile başa çıkmaya ve otizmlili çocukları yaşamın diğer aşamalarına hazırlamaya yönelik ücretsiz eğitimlerin sunulduğu eğitim portalına Tohum Otizm Vakfı'nın www.tohumotizmportali.org adresinden ulaşılabilir. Otizm hakkında danışmak istenilen her türlü konular için ise Tohum Otizm Vakfı Eğitim Kurumları Rehberlik Birimi'ne rehberlik@tohumotizm.org.tr e-posta adresinden veya 02122489430 no'lu telefondan ulaşılabilir.

Kaynakça

Çakıroğlu, O. (2019). Uygulamalı Davranış Analizi: Tanımı ve Tarihsel Gelişimi. D. Erbaş ve Ş. Yücesoy Özkan (Ed.), *Uygulamalı Davranış Analizi* içinde (s.1-33). Pegem Akademi.

Maenner, M. J., Shaw, K. A., Bakian, A. V., Bilder, D. A., Durkin, M. S., Esler, A., Furnier, S. M., Hallas, L., Hall-Lande, J., Hudson, A., Hughes, M. M., Patrick M., Pierce, K., Poynter, J. N., Salinas, A., Shenouda, J., Vehorn, A., Warren, Z., Constantino, J. N., ...

Cogswell, M. E. (2021). Prevalence of autism spectrum disorder among children aged 8 years-Autism and developmental disabilities monitoring network, 11 sites, United States, 2018. *MMWR Surveillance Summaries*, 70(11), 1-16. <http://dx.doi.org/10.15585/mmwr.ss7011a1>

Tekin- İftar, E. (2019). Uygulamalı Davranış Analizi: Tanım, Tarihçe ve Özellikleri. E. Tekin-İftar (Ed.), *Uygulamalı davranış analizi içinde* (s.3-40). Vize Akademik.

Elvan TONGAL
Eğitim Yöneticisi

Aydınlığa Açılan Yol: Cumhuriyet

Cumhuriyetimizin 100. yılını kutlamaya hazırlandığımız şu günlerde bir Tarih öğretmeni olarak yazıma bir soru ile başlamak istiyorum;

Düşündünüz mü? Mustafa Kemal Cumhuriyeti neden 29 Ekim'de ilan etti? 9 Eylül'de İzmir'e giren süvari kordusu olan Fahrettin Altay Paşa, anılarında Mustafa Kemal'in bu tarihte ilan etmesinin nedenini şöyle anlatır;

1925 yılında Cumhuriyet Bayramı kutlamaları sırasında, Çankaya Köşkünde yemek sonrası Atatürk'ün yanına gittim. *"Paşam Cumhuriyetimizin ilanının 29 Ekim gecesine denk gelmesi acaba bir tesadüf müdür? Üç gün evvel, beş gün sonra da olabilirdi".*

Bunun üzerine Atatürk şunları söyledi; *"Mütarekenin ilk günlerini hatırlarsın. Saray ve hükümet teslimiyeti kabul etmişti. Hükümet sarayın, saray da itilaf devletlerinin elinin altına girmişti. Saray bu halden memnundu. Fakat ben bunu kabul edemezdim. Buna karşı koymakla bir çıkış yolunu temin ederek, bu mazlum milleti tarih sahnesinden silmek, ortadan kaldırmak isteyenlere karşı harekete geçmek için kendimi vazifeli saymıştım. Dünyada tek başımıza idik, fakat benim inandığım ideale benimle beraber olanlar da bağlandılar ve netice hâsıl oldu. Mütareke 30 Ekim 1918'de imzalanmıştı. Vatan parçalanmış, istilaya uğramıştı.*

Peki, 30 Ekim 1918'den bizim İzmir'e girdiğimiz tarih olan 9 Eylül 1922'ye kadar kaç yıl geçti?

Dört yıl. 29 Ekim 1923'te Cumhuriyeti ilan ettik.

Sen benim 30 Ekim 1918 sonrası günlerdeki çektiğim azabı bilirsin.

Yanımdaydın. Mondros 30 Ekim'dir, Cumhuriyet 29 Ekim...

Atatürk bir an durdu, gözlerini bana çevirdi ve sonra elini masanın üzerine vurarak:

Deyiniz ki, bu tarihten silinmek istenilen bir milletin öcüdür...

Paşam; *"Ama bundan hiç bahsetmediniz"* dedim.

Bunun üzerine, Atatürk *"Övünmek olur, övünmek benimle beraber mefkureye inananların, milletin, ordunun hakkıdır"* dedi.

Bu mazlum millet kendisinin hakkı olan yere ulaşmıştır, çektiğimiz acıların, sıkıntıların en büyük mükâfatı işte budur. Bütün dünya bunu görmüştür. Daha da görecekları vardır. Beni en çok mesut eden hadise, bu mazlum milletin hak ettiği bu yere gelmesidir.

30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Müzakeresi her anlamda ülkenin teslimi ve esaretinin belgesiydi. Atatürk, Türk milletinin esaret altında kalma süresinin 5 yıl olmasını kabul etmez.

O nedenle 4 yıl 364 gün sonra cumhuriyeti ilan eder.

Mustafa Kemal Atatürk, itilaf devletlerine;

30 Ekim'i tanımiyorum.

Sizden bir gün önde olmak kaydıyla,

Siz 29 Ekim'i tanıyacaksınız mesajını net şekilde vermiş ve benimsetmiştir.

Cumhuriyet yalnızca tek kişinin değil, bir ulusun inancı, adanmışlık hikayesidir. Atatürk'ün önderliğinde, ulusun gücüyle kurulan Cumhuriyetin önemi Atatürk için önemi onun şu sözünde saklıdır;

" Benim en büyük eserim Türkiye Cumhuriyeti'dir "

1924 Samsun gezisinde bu büyük eseri için 'nerden ilham aldığını, kimlerden kuvvet aldığını ' soran gazetecilere

"Bizler dünyaya geldiğimiz zaman, bu toprakla üzerinde yaşayan herkesle birlikte, yok edici bir zorbalığın pençesindeydik. Ağızlar kilitlenmişti. Öğretmenler yalnızca bir noktayı dimağlara yerleştirmek zorunluluğunda tutuluyorlardı: Benliğini, herşeyini unutarak, bir korkunç hayale boyun eğmek, onun kulu kölesi olmak... Bununla birlikte, hatırlamak gerekir ki, o baskı altında bile bizi bugünler için yetiştirmeye çalışan gerçek ve fedakar öğretmenler eksik değildi. Şimdi burada bir büyük kişiye rastladım. Nakiyüddin Bey, askeri rüştiye birinci sınıfında öğretmemimdi. Bana henüz ilk bilgileri öğretirken gelecek için ilk düşüncelerimi de vermişti. Baylar açıklamak istiyorum ki ... ilk esin kaynağı ana baba kucağından sonra, okuldaki öğretmenin dilinden, vicdanından, eğitiminden alınır." diye yanıt verir.

İnanıyorum ki değerlerine sahip çıkan, öğrencilerin

ufuklarını genişleten, onları cesur, ilkeli gençler olmaları için cesaretlendiren ve tüm bunları yapabilmek için esin kaynağı olan öğretmenler olmak; Mustafa Kemal ve Cumhuriyete borcumuz ve dahi görevimizdir.

Peki bu görevimizi nasıl yapalım?

En büyük değerlerimizden olan Cumhuriyet'i nasıl anlatalım ?

Kitaplarda tek düze, anlaşma maddelerini, tarihlerini, isimleri ezberleten, o günün ruhunu, yaşanmışlıklarını hissettirmeyen, özden uzak, kalıplaşmış eğitim metodolojileri gençliğine hitap edemez.

O zaman öğrencilerimiz esin kaynağı olalım;

1919'un Mayıs'ında Bandırma vapurunun güvertesinde " geldikleri gibi giderler " sözünü söyleyebilen , Çanak-kale Cephesinde de "ben siz savaşmayı değil ölmeyi emrediyorum " diyen o genç adamın yüreğindeki ateşi nasıl anlatalım. O ateşin neden harladığını anlatalım.

1922'nin Mayıs'ında her şeyden vaz geçip "sine-i millete " sığınan inanmış bir adamı ve hayallerini anlatalım. Tüm o " ahval ve şerait içinde" kendisini annesinin sinesine yaslanır gibi milletine emanet edişini anlatalım.

Yaptığı devrimlerin her birini ilmek ilmek planladığını, hayal ettiğini ve hayaline kavuşmak için umutsuzluğa kapılmadan yılmadan inandığı yolda nasıl yürüdüğünü anlatalım.

Seçme Seçilme hakkı gibi siyasi hakların yanı sıra aydınlanmanın odağına "kadın"ı koymasını anlatalım; Toplu taşıma araçlarında, otobüs tramvay ve vapurlarda bir perde ile ayrılmış yerde arkada oturan Türk kalan kadını, perdenin önüne tiyatro sahnesine çıkartmasının önemini anlatalım.

Anlatalım ki şartlar ve koşullar ne olursa olsun o birinci vazife yüreğimizde kazılı kalsın.

Mustafa Kemal "Cumhuriyet bedava kazanılmış değil-dir. Bunu elde etmek için kan döktük ve benim naçiz vü-

cadum elbet bir gün toprak olacaktır ama Cumhuriyet ilelebet devam edecekti." Derken o tüm zamanlarda rehber olacak yol haritasını çizer ve gençliğe şöyle hitap eder;

"Ey Türk gençliği! Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir."

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve haricî bedhahların olacaktır.

Bir gün, istiklal ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin. Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler.

Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir.

Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar, gaflet ve dalalet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri, şahsi menfaatlerini müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakruzaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Cumhuriyetin ilanından tam yüzyıl sonra bile geçerliğini yitirmeyen bu hitabe kanaatimce bir Cumhuriyeti korumaya kılavuzu; ihtiyaç olmadan da okunması hatırlanması gereken ders ; içinde bulunduğu zamanı anlama sözlüğü ve sana yolu gösteren bir rehberdir.

Bana her zaman esin olan Baş Öğretmenim Mustafa Kemal ATATÜRK ve arkadaşlarına saygı, sevgi ve minnetle...

Biriz KUTOĞLU
Eğitim Yöneticisi

Öğretmenleri Desteklemenin Bir Yolu: “Empatik Liderlik”

Yöneticiler, öğretmenlerin yaşadıkları kişisel zorlukların üstesinden gelmelerine ve kariyerlerinde başarılı olmalarına yardımcı olacak kaynaklara erişmelerini sağlayabilir. Bir yöneticinin, öğretmenlerin hayatındaki zorlukları anlayan ve gerektiğinde devreye girip baskıyı, stresi hafifletmeye istekli biri olarak harekete geçmesi çok önemlidir.

Okul müdürleri, bütün bir okulu yönetmenin koşuşturmacasında, öğretmenlerin sorumluluklarına öncelik vermekte zorlandıkları bazı dönemlerde empati kurmayı unutabilirler. Kendini gerçekten bir başkasının yerine koyma kapasitesinin bu zamanlarda sınındığı da bir gerçektir.

Empati, “O öğretmen için gerçekten üzülüyorum” diye düşünmenin ötesine geçen daha derin ve daha kişisel olarak: “O öğretmenin yerinde olsaydım, nasıl hissederdim? İş yükümü nasıl yönetirim? Hayatımı yönetmek için yapmam gereken onca şeyi nasıl düzenleyebilirim?” sorularını kendine sormakla başlayan bir süreç olmalıdır.

Genellikle, bu soruları yanıtlamak önemli bir gerçeği ortaya çıkarmaktadır ki; o da: Öğretmenlerin neredeyse imkânsız durumlarda bile gerçekten ellerinden gelenin en iyisini yapmakta olduğudur...

Bir öğretmenin sorumluluklarını yerine getirmeyle ilgili “ne zaman ve nasıl” baş edebileceğini bilen müdürler, proaktif bir şekilde, o öğretmenleri her şey normale dönene kadar zor zamanlardan geçirmelerine yardımcı olacak şekilde değerlendirebilmeli, destek olabilmelidir.

Bu tür zamanlarda kullanılabilecek bir yaklaşımdan söz etmek istiyorum. Son dönemlerde, ekip arkadaşlarım bir sorunla bana geldiklerinde, onları bu sorun için en az iki farklı çözüm bulmaya yönlendiriyorum. Bunu bir meydan okuma haline de getirmeye çalışıyorum: “Bakalım ‘ikiye bir’ yapıp yapamayacağımızı görelim” diyoruz!

Bu yönlendirmeye iki farklı çözümden daha fazlasına ulaşıyoruz. Sürece yönelik bu tür bir yaklaşımla yeni fikirlerin üretilmesini tetiklemiş oluyoruz.

Örneğin; öğretmenin nöbet görevini değiştirme, ders programını değiştirme, erken çıkış olanağı sağlama vb. Bunların her biri, bir çözüm olabiliyor...

Geçmiş yıllarda, ekip arkadaşlarımdan bazılarının sağlık sorunları ya da ailevi nedenlerden ötürü yaşadıkları

onların okula düzenli olarak gelmesini engelleyen bir sürecin yaşanmasına neden olmuştu. Bu durumda, “Bu soruna iki çözüm düşünelim,” dedim. “Farklı ne yapabiliriz? Her bir seçeneği listeleyelim.”

Fikirlerimizin her birinin bir tür aksaması, sınırlılığı vardı ancak tamamen başka bir fikir bulmamıza yardımcı oldular. Öğretmenin çalışma saatlerini esnekliğe ve geç gelişe izin verecek şekilde geçici olarak ayarladığımız birkaç haftalık süreçten sonra, zor dönemi de geride bırakmış olduk.

Sonunda, tek sorunuza birden fazla çözüm düşünmek, bizi düzgün bir şekilde olumlu bir çözüme götürdü.

Genellikle zorlukların, sıkıntıların çoğu evde ortaya çıkıyor. Okul ortamı ise öğretmenlerin ev yaşamları üzerinde büyük bir etkiye sahip. Eğitimciler için iş ve ev genellikle iç içe geçmiştir.

Okulda kötü bir gün eve, evde kötü bir gece okula taşınır. Nasıl öğretmenlerin ev ve iş yaşamları sıklıkla örtüşüyorsa, “destek sistemleri” de aynı şekilde örtüşmelidir ki; bir okul, öğretmenler için harika bir destek sistemi olabilir!

Meslektaşlar, hayatın iniş çıkışlarını birlikte deneyimleyerek yakın arkadaş ve sırdaş olabilir. Düşünler, yeni bebekler ve mezuniyetler gibi olumlu şeyleri kutlayarak hastalık, kaza ve ölüm gibi zorlu dönemlerde taziye ziyaretleri ve yemek yaparak aslında birbirlerinin hayat ortağı olurlar.

Müdürler, kadrolarındaki öğretmenlerin hem iyi şeyleri kutlamak hem de işler iyi gitmediğinde birbirlerini desteklemek için bir araya geldiklerinde gurur duymalıdır. Ayrıca grup desteği, karşılıklı anlayış, şefkat ve “karşılıklılık kültürüne” öncülük ederek bu çabaların bir parçası olabilmelidirler. İşte o zaman bir okul gerçekten gelişmeye başlar!

Öğretmenlerin önceliklerinin kariyerleri boyunca inişli çıkışlı olacağını anlayan ve beklentilerini bir öğretmenin ihtiyaçlarına göre esneten müdürlerin, öğretmenlerinden saygı ve takdir görecekları bir gerçektir.

Bir öğretmen önceliklerle mücadele ederken müdürün desteği, rehberliği ve anlayışı, o öğretmenin sorunlarını çözüp çözmeyeceği ve her zamankinden daha iyi “geri dönüp dönmeyeceği” konusunda şüphesiz fark yaratacaktır.

Kaynak: *The Teacher’s Principal*/JEN SCHWANKE

Eğitim ve Öğretimde Hikayeleştirme

Ceren MOGHADDAM
Eğitim Uzmanı /Danışmanı

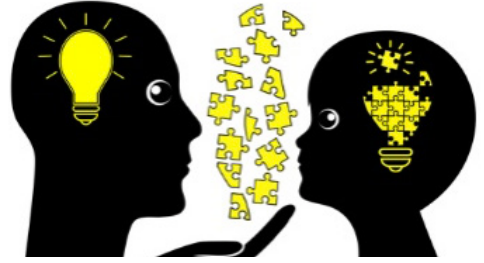
“Evren Atomlardan Değil, Hikayelerden Oluşur” – Muriel Rukeyser.

Yazıdan önce insanlar kültürlerini ve tecrübelerini birbirlerine nasıl aktarıyordu? Sözlü anlatım, yüzyıllar boyunca, insanlığın düşünsel birikimini aktarmasının en temel yolu olmuştur. Özellikle Türkler gibi yerleşik hayata geçişi geç olan ve uzun süre yazı dilini kullanmayan milletlerde sözlü geleneğin ürünleri ve buna ilişkin aktarım yöntemleri ile çok daha yaygın bir biçimde karşılaşmaktayız. Bu eserler yüzyıllar boyunca insanoğlunun ortaya koyduğu düşünsel ürünlerin taşıyıcıları olmuştur.

Yazının icadı henüz yeniyen de okuma yazma bilenlerin sayısı oldukça azdı. Bu nedenle yazı geleneğinin gelişimi ile paralel olarak varlığını devam ettiren sözlü anlatı geleneği gücünü daima korumuştur. Gücü dolaylı oluşundan ileri gelen sözlü anlatım, temel eğitimin başlıca aracı olarak yüzyıllarca kullanılmaya devam etmiştir. Kutsal kitaplar, destanlar, hikayeler, masallar, meseller ve diğer pek çok sözlü anlatım ürünü...Bilginin didaktik formatı dışında kurguya ve nedenselliğe dayalı bu anlatım türünü zihnimiz daha kolay algılamaktadır. Kişi ya da kitlelere uygun anlatım formları oluşturma yolları bu sözlü anlatı ürünlerinde gizlidir. Metaforlar aracılığıyla öğrenilenlerin daha akılda kalıcı olduğunu bilinen bir gerçektir. Zekâ düzeyi her ne olursa olsun, kişinin anlaşılabilir bir kurgu ile aktarılan hikâyeyi zihninde tutması ve bir başkasına aktarması çok daha kolay gerçekleşmektedir. Belli bir konu ve amaçlar doğrultusunda çeşitlendirilen hikayelerin çoğu zaman bu denli etkili olmasının en temel nedeni, bu hikayelerin mesajı doğrudan vermiyor olmasıdır.

İnsanlığın en kadim becerilerinden biri bizi diğer tüm canlılardan ve yapay zekalardan ayıran en büyük özelliğimiz sahip olduğumuz kişisel ve toplumsal hikayelerimiz ve tüm bunları geleceğe aktarma gücümüzdür. Anlatımı güçlendirmek, öğretici olmak ve dinleyenleri sıkmamak için en iyi yol, hikâyeler ya da hikaye araçlarıyla oluşturulmuş anlatımsal tasarımlardır. İlk çağlardan beri insanları bir araya getiren güçlü etkiye sahipti. Ateşin başında bir daire şeklinde toplanıp deneyimlerini anlatan ilk insanlardan, sosyal medya paylaşımlarına uzanan dijital çağa kadar anlatı geleneği değerini giderek arttırmaya ve varlığını

ni güçlendirmeye devam ettirmektedir. Storytelling (hikayeleştirme) denilen bu teknik özellikle son zamanlarda pazarlamada, iş dünyasında, politikada, reklamcılıkta, liderlikte, proje sunumlarında ve daha pek çok yerde adından sıkça söz edilen trend bir kavram haline gelmiştir. Aynı zamanda storytelling (hikayeleştirme) hedef kitleye ulaşmak, bağ kurmak, duygusal temas noktaları yaratmak için hikayeleştirme tekniklerinin kullanılması olarak bilinmektedir. Dünyanın en basit, sıkıcı, gündelik konusu bile; işin içine duyularımızı katınca renkli bir hikayeye dönüşebilmektedir. Kelimelerle resim çizme sanatı olan bu teknikte, karşı taraf konuyu dinlerken kendinden parçalar bulmaktadır, beyin bir hikaye algoritması ile karşılaştığında düz veya didaktik bir anlatıya karşı koyduğu defansı ortadan kaldırmakta ve anlatı ile bağ kurmaktadır.

Hikayeleştirmenin bir öğretim tekniği olarak okullarda kullanılmaya başlaması, ilk kez 1961 yılında İskoçya’da olmuştur. Bu öğrenme yöntemi, öğretim programında bulunan eksikliklerin giderilmesi sonucu yapılan çalışmalarla ortaya çıkmıştır. Klasik bir masal ya da hikaye anlatmak değil, öğrencilerin eski bilgi ve deneyimleriyle, yeni bilgiyi edinebildiği bir süreçtir. Öğrencilere sorumluluklar verilerek onların önemli ve anlamlı bireyler olarak görülüp, süreçte aktif olabilmeleri sağlanmaktadır. Öğrenciler hikayeye sorular sorabilmekte, hikayeyi tamamlayabilmekte veya doğrudan hikaye yaratma rolünde bulunabilmektedir. Hikaye anlatımı, çocuklara zengin, anlamlı, uzun süren ve canlı resimler sunan etkili bir araçtır (Goral and Gnadinger,2006). Son yarım yüzyılın en etkili eğitim düşünürlerinden biri Jerome Bruner, sözel anlatı teorisinin arkasında büyük bir ilham kaynağı olan eğitim psikolojisinde bilişsel psikoloji ve bilişsel öğrenme teorisine büyük katkılarda bulunmuş biridir. Bruner, kendinize bir hikaye anlatmanın paradigmatik mod (Mantıksal ve analitik bilimsel yol) olarak adlandırdığı iki ana düşünme biçiminden biri olduğunu

söylemektedir. Gerçekten de anlatı anlayışımızın aktif olarak "gerçekliği" inşaa ettiğini söylüyor. İki mod birbirini tamamlayıcı niteliktedir. "Bir modu azaltma veya değerini görmezden gelme çabaları, zengin düşünce çeşitliliğini yakalayamaz." (Bruner,1986) Amerikan Hikaye Anlatıcısı Hoven, deneyim, zihnin varsayımı, beklenti, çıkarım, örüntü eşleştirme, ön bilgi, metafor, harmanlama ve diğer çeşitli stratejilerin bir kombinasyonu yoluyla nasıl çalıştığını, dil ve hafızanın nasıl çalıştığını ve daha fazlasını içeren belirli hikaye yapıları kullanır (Hoven, 2007 :79) Şimdiye kadar yaptığım araştırmalarda hikayelerin öğretmek, ilham vermek, bilgilendirmek ve eğitmek için etkili araçlar olmadığını öne süren bir kaynağa bile rastlamadım. Öğrencinin de öğrenme süreçlerinin merkezinde olduğu bu şekilde geçirilen dersler, düz anlatıma kıyasla anlamlı bir şekilde öğrenilmesine hizmet etmekte üstelik akılda kalmaktadır. Düz bir anlatıyla hikayeleştirerek anlatının akılda kalma oranları karşılaştırıldığında hikayeleştirilerek öğrenilen konular 20 kat daha fazla akılda kalıcı olmaktadır. Hikayelerle öğretim, öğrencilere anlamlı öğrenmeler sağlamaktadır.

"İnsan zihni, hikaye duyduğunda adeta hipnoz olur. Hikayeler, insan zihnini ve hayal gücünü aktif hale getirir." Akash Karia

Hikayeleştirme tekniği dünyada sözel derslerin yanında, sayısal derslerde de oldukça sık kullanılmaktadır. Fen bilgisi öğretiminde ve matematik öğretiminde bu tekniğin etkililiğine dair sayısız makale ve tez bulunmaktadır. Hikayelerle matematik öğretiminde, öğrencilere, matematiksel dili kullanma fırsatı tanınmakta ve onların matematiksel konuşmalar, tartışmalar, görüş alış- verişleri yapmaları sağlanmaktadır. Bunun yanı sıra, bilgiyi yeniden yapılandırmaları sağlanmakta, problem çözme ve eleştirel düşünme becerileri de geliştirilmektedir. Morgan (2006), . Matematik öğretiminde içerdiği soyut bilginin çok ötesinde öğrencinin bağlam kurmasını kolaylaştıran anahtar rolü üstlendiğini söyleyebiliriz. Fen bilgisi öğretiminde de bu tekniğin etkililiğini kanıtlayan çok sayıda araştırma bulunmaktadır. Öğrencilerin bilim öyküleri ile işlenen dersten böyle bir işlem yapılmayan derse göre daha başarılı olması, öğrencilerin derse karşı ilgilerinin ve dersten beklentilerinin öyküleme yoluyla daha fazla artmasından kaynaklandığı düşünülmektedir (Şen-Gümüş, 2009) Dünyada yaygın

olan bu tekniğin ülkemizde hala yeterince iyi anlaşılammış olması ve kullanımının çok az olmasına ilişkin de önemli tespitlerde bulunan makaleler vardır. Neden kullanmadıklarına ilişkin sorulduğunda, alınan cevaplardan bazıları ; öğretmenin kendisini hikaye yazma veya kurma konusunda yeteri kadar geliştirmemiş olması, bu tekniği abartılı bulunması, tekniğin sınıf içerisindeki otoritesini sarsabileceği endişesi gibi sebepler olduğu görülmüştür.

"Zihnimizin dili öykü dilidir. Eğer bir kişi kendi düşüncelerini öykülerle sunmak isterse dinleyici, buna direnmez aksine anlatanı kucaklar." Robert McKee .

Günümüz müfredat ve programların oluşturulmasında öğrencide ilgi, istek beklenti oluşturabilecek amaç ve motivasyon araçlarının göz önünde bulundurulmadığı ve "nasıl?" dan daha çok "ne" olana yani bilginin kendisine odaklanıldığı ve programların bu şekilde şekillendiği bilinen bir gerçektir. Müfredatların ne sorusuyla meşgul olması, öğretmen ve eğitimcilerin payına "nasıl ?" sorusunu bırakmıştır. Yeni araştırmalarda da öğretim çeşitliliklerinin artmasına dönük sayısız örnek bulunmaktadır. Storytelling (hikayeleştirme) işte bu alternatif öğretim teknikleri arasında güçlü ve etkili bir yerde durmaktadır. Öğrenme ortamlarını bu teknikle renklendirmeye başladığınızda, en büyük motivasyonunuz heyecan dolu gözlerle bir sonraki hareketinizin ne olacağını bekleyen öğrencileriniz olacaktır.

Bruner, J. (1986). *Actual minds, possible worlds*. Harvard University Press.

Goral, M. B., & Gnadinger, C.M.(2006). *Using storytelling to teach mathematics*. Australian Primary Mathematics Classroom, 11,1, 4-8.

Hoven, D. L. (2007). *Preparing and developing technology-proficient L2 teachers*.

Morgan, A.S. (2006). *Alternative methodologies for teaching mathematics to elementary students: a pilot study using children's literature*. Doktora tezi, American Üniversitesi.

Şen-Gümüş, B. (2009). *Bilimsel öykülerle fen ve teknoloji eğitiminin öğrencilerin fen tutumlarına ve bilim insanı imajlarına etkisi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*, Ankara

Cumhuriyetin 100. Yılında Öğretmen Olmak

İpek AK
Eğitim Yöneticisi

Yıl 2023...

Cumhuriyetin 100. yılı...

Ve ben eğitimde 33 yılını geride bırakan bir öğretmenim... Cumhuriyet destanının 100. yılında bu destanı yazan büyük önderimize ve şanlı ulusumuza layık olmaya çalışan bir öğretmen... Bu satırları okuyan, mesleğini icra eden, atamasını bekleyen, çiçeği burnunda olan, kimisi köyde kimisi kentte çalışan, emeklisi, emektarı birçok öğretmen gibi...

"Biz, Cumhuriyetin 100. yılında öğretmeniz!" Defalarca tekrar ediyorum bu cümleyi...Gururla, onurla, iftiharla, inançla, sevgi ve sonsuz saygıyla...

"Cumhuriyet'in 100. yılında öğretmenim." diyebilmek için, önce tarihe bir yolculuk yaparak Millî Mücadele günlerine dönmek ve o günlerin ruhunu içimize çekmek, anlamak, içselleştirmek, tekrar anlamlandırmak gerek. Mustafa Kemal'in eğitimle ilgili görüşlerini, okul ve öğretmenler hakkındaki düşüncelerini, gayesini, gitmek istediği yönü, varmak istediği hedefi tekrar hatırlamak ve dahi hatırlatmak gerek... İşte, o zaman anlam bulacaktır bu gün ve bu yıl. Belki sadece hatırlamak, hatırlatmak da yetmeyecek; durup üzerinde düşünmek, düşünürken sormak ve kendimizi sorgulamak da gerekecek. Tekrar ve hiç bıkmadan tekrar...

O, eşsiz bir eğitim bilimciydi. Millî mücadele sürerken önceliği çağdaş eğitim olan bir önderdi. Asıl iki temel hedefi vardı: İlki eğitimin, kalkınma hareketindeki yerini inşa etmek, ikincisi de cumhuriyeti koruyacak yeni nesilleri yetiştirmek. Sakarya Meydan Muharebesi'nin en kritik günlerinde cepheden Ankara'ya gelerek 15 Temmuz 1921'de Birinci Maarif Kongresi'ni topladı. Bu kongrede "millî" ve "çağdaş" bir eğitimin temellerinin atılması için yaptığı konuşmasında:

"Yüzyıllarca süren derin idarî ihmallerin devlet bünyesinde açtığı yaraları iyileştirme yolunda harcanacak çabaların en büyüğünü, hiç şüphesiz, irfan (bilgi ve kültür) yolunda kullanmalıyız." dedi.

Kongrede Türk öğretmen temsilcilerini bir araya getirerek o güne kadar izlenen geleneksel eğitim yöntemlerinin ülkenin geri kalmasında önemli bir etken olduğunu savundu. Bundan böyle ulusun gelişmesini sağlayacak

millî eğitim politikalarının ve programlarının geliştirilmesinde Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin izleyeceği yeni eğitim politikasının ana hedeflerini belirledi ve bunun uygulanmasını istedi. Öğretmenleri de "gelecekteki kurtuluşumuzun saygıdeğer öncüleri" olarak tanımladı (Okur, 2005: 203-204; Akyüz, 2009; 321). Atatürk, öğretmenleri geleceğin toplum mimarları ve ülkenin yarınlarının belirleyicileri olarak gördü.

Cumhuriyet'in 100. yılında bir öğretmen olarak toplum mimarı ve ülkenin yarınlarının belirleyicisi olduğunun bilinciyle mi çalışıyorum?

O, ulusal kurtuluş savaşını 9 Eylül 1922'de başarıyla bitirince, İzmir'de kendisine "Çok yorulduunuz herhalde, çiftliğinize çekilir dinlenirsiniz." denmesi üzerine: "Hayır, asıl savaş şimdi başlayacak! Bu savaş, cahilliğe ve gericiğe karşı yapılacaktır. Bu savaş aslında, Orta Çağ'ın karanlığından bir türlü çıkmasına fırsat verilmeyen bir toplumun çağdaşlaşması için verilen, uzun zaman alan, ikinci bir kurtuluş savaşıdır." dedi (Burak, 2008: 625).

Cumhuriyet'in 100. yılında bir öğretmen olarak, cahilliğe ve gericiğe karşı ne yapıyorum?

Atatürk 3 Mart 1924 tarihinde "Tevhid-i Tedrisat Kanunu" nu çıkarttırarak dine dayalı okullara son vermiş ve okulların tamamının Millî Eğitim Bakanlığı çatısı altında toplanmasını sağlamıştır. Böylece eğitimde birlik sağlanmış ve ikilem ortadan kaldırılmıştır. Bu kanunun uygulanmasıyla ilk, orta ve yükseköğretimde bir amaç birliği sağlanmaya çalışılmıştır. Milli kültürün geliştirilmesi nesillerin farklı akım, görüş ve maksatlı yetiştirme ve şartlandırılmalarından kurtarılması, Cumhuriyet'in hedeflerinin gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Ayrıca eski eğitim kurumlarının tasfiyesi ve yabancı okulların denetlenmesi bu kanunla başarılmıştır. Bu açıdan bu kanun son derece radikal bir reformdur (Mumcu & Su, 2004:207; Okur, 2005: 209). Tevhid-i Tedrisat Kanunu'yla Osmanlı eğitimindeki çok başlılık ortadan kaldırılmış, ortak duygu ve düşünceleri paylaşan vatandaşların yetiştirilmesinin yolu açılmıştır.

Cumhuriyet'in 100. yılında bir öğretmen olarak, cumhuriyetin ortak duygu ve düşüncelerini paylaşan vatandaşlar yetiştirilmesi için ne yapıyorum?

O, 1 Kasım 1928'de Harf İnkılâbını yaparak eğitimde ikinci büyük adımı atmıştır. Buna göre Arap alfabesi kullanımı ortadan kalkmış ve çağdaş Latin alfabesi kabul edilmiştir. %90'ı okuma yazma bilmeyen halk için yurt çapında büyük bir "Yaygın Eğitim" kampanyası düzenlenmiş ve halk Latin alfabesi ile okuma yazmaya davet edilmiştir. Kendisi kara tahtanın önüne geçmiş, halka okuma yazmayı göstermiştir. "Başöğretmen" olarak 1929 yılında ise tüm yurttaki "Millet Mekteplerini" açarak 15-45 yaş arasındaki halka, bu okullara gitme zorunluluğu getirmiştir. Böylece Harf İnkılabıyla Türkçenin eğitim, bilim, sanat, kültür ve konuşma dili olarak yazıyla ifadesi daha kolay ve anlaşılır hale getirilmiştir (Akyüz, 2009: 344-345).

Cumhuriyet'in 100. yılında bir öğretmen olarak; Türkçenin eğitim, bilim, sanat, kültür ve konuşma dili olarak mükemmeliyeti için kendi dilimi yetkin ve doğru kullanıyor muyum?

O, Türk eğitim devriminin felsefi temellerini atarken düşünce sisteminde, merkeze insanı koymuş ve insanın aldığı eğitimi önemsemiştir. "Özgürlük ve bağımsızlık benim karakterimdir." diyerek hür ve bağımsız bir Türkiye'yi, "Yurtta barış, dünyada barış insanlığın ve uygarlığın refah ve ilerlemesinde en sağlam etken olsa gerektir." diyerek barışsever ve çalışkan bir ulusu, "Asla şüphem yoktur ki Türklüğün unutulmuş büyük medeni vasfı kabiliyeti, bundan sonraki inkişafı ile atının yüksek medeniyet ufkunda yeni bir güneş gibi doğacaktır." diyerek güçlü ve bağımsız bir ülkeyi hedeflemişti (Sönmez, 2002: 309-313).

Hedefleri doğrultusunda 25 Ağustos 1924 tarihinde Muallimler Birliği Kongresi'ni yaptığı şu konuşma ile tamamlamıştır: Yeni nesli, Cumhuriyet'in fedakâr muallim ve mürebbileri yetiştirecektir. Cumhuriyet bedenlen kuvvetli ve yüksek seviyeli muhafızlar ister. Öğretmenin başarısı, Cumhuriyet'in başarısıdır. Çünkü programları tatbik eden öğretmenlerdir. Cumhuriyet, öğretmenlerden "fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür" nesiller istiyor (Sönmez, 2002: 326).

Atatürk'ün Türk öğretmenlerine verdiği değer, Türk öğretmenine olan güveni yüksektir. Bu değer ve güven sebebiyle Türk öğretmeninin omuzlarına; Cumhuriyet'i, milleti ve devleti koruyacak nesiller yetiştirme görevini yüklemiştir. Hatta daha da ileri giderek asker ordusunun zaferinin devamını Türk öğretmenlerinden beklemiştir.

"Ben", "Biz", "Hepimiz", Cumhuriyet'in 100. yılının birer öğretmenini olarak böyle bir güvene, bu kadar yüksek ve ulvî bir görevi yüklenecek manevi güce elbette sahibiz.

Çünkü biz 1919 yılında, Türkiye'nin muhtelif bölgeleriyle İstanbul'un işgal altında bulunduğu o ümitsiz dönemde, henüz 19 yaşında olan Mülkiye Mektebi talebesi Cemal Ethem'in yazdığı ve daha sonra "MÜLKİYE MARŞI" adını alacak olan "VATAN MARŞI" ile yola çıktık ve dedik ki:

"Başka bir aşk istemez aşkınla çarpar kalbimiz
Ey vatan göz yaşların dinsin yetiştik çünkü biz
Gül ki sen neş'enle gülsün Ay, Güneş, toprak, deniz
Ey vatan göz yaşların dinsin yetiştik çünkü biz

O günün gençlerindeki bu sarsılmaz iman ve millete olan güven, vatan sevgisi ailedeki ve okuldaki eğitimin bir sonucuydu (Ethem Üngör, Türk Marşları, Sayfa 283).

Yıl 2023...

Bugün Cumhuriyet'in 100. yılında aynı sarsılmaz iman ve güvenle yetiştireceğimiz vatan sevgisiyle dolu genç nesiller için buradayız Atam.

Bil ki mesleğini icra eden, atamasını bekleyen, çiçeği burnunda olan, kimisi köyde kimisi kentte çalışan, emeklisi, emektarı Cumhuriyet'in 100. yılında öğretmen olan bizler için;

Başka bir aşk istemez, aşkınla çarpar kalbimiz...

Kaynakça:

- Akyüz, Y. (2009), *Türk eğitim tarihi (M. Ö 1000-M.S. 2009), Gözden geçirilmiş 14.Baskı*, Ankara: PEGEM Akademi.
- Okur, M. (2005), *Millî Mücadele ve cumhuriyetin ilk yıllarında millî ve modern bir eğitim sistemi oluşturma çabaları*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 203-209.
- Burak, D. M. (2008), *Atatürk'ün eğitim anlayışı ve Kıbrıslı Mehmet Efendi'nin eğitimine katkıları*, Kastamonu Eğitim Dergisi, 623-636.
- Mumcu, A. & Su, M. (2004), *Türkiye Cumhuriyeti Tarihi ve Atatürkçülük*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi
- Sönmez, S. (2002), *Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün eğitim felsefesi, amacı ve politikası*, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, 309-326.
- Üngör, Ethem, (1966), *Türk Marşları, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları*, 283.

Sosyal Ağ Olarak Okullar: Bağlantıda Kalarak Öğrenmeyi Bulaşıcı Hale Getirmek

Doç. Dr. Emre ER

Yıldız Teknik Üniversitesi
Eğitim Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi

Mutluluk, başarı ve sağlığa içinde yer aldığımız ağlar yoluyla sahip oluyoruz veya kaybediyoruz. Sosyal ağların üzerine yapılan birçok çalışmanın odağında bu gerçek yer almaktadır. Sosyal ağ teorisi herhangi bir ağda yer alan farklı aktörlerin etkileşimlerini incelemektedir. Söz konusu ağlar birbirleri ile bağlantılı bilgisayarlaran oluşan internet ağları, mal veya hizmetlerin piyasada transfer edilmesiyle oluşan finans ağları veya devletler arasındaki uluslararası ticaret ve siyaseti konu edinen uluslararası ilişki ağları olabilir. Bununla birlikte sosyal ağ teorisinin belki de daha heyecan verici ve karmaşık sayılabilecek uygulama alanı gerçek kişilerin kurdukları arkadaşlık ilişkilerinden oluşan ağlardır. Bu ilişkiler genellikle aynı fiziki mekanı paylaşan, etkileşime giren, birbirlerinden yeni şeyler öğrenen bir grup insanın bağlantılarından oluşmaktadır.

Yirminci yüzyılın ortalarında Stanley Milgram'ın gerçekleştirdiği küçük dünyalar deneyi günümüzde dahi ilgi çekmesinin yanı sıra sosyal ağ teorisinin gelişim sürecinde de önemli rol oynamıştır. Milgram, küçük dünya deneyi ile ABD'de yaşayan insanlar arasında rastgele seçilen iki kişi arasındaki ortalama sosyal mesafeyi belirlemeye çalışmıştır. Deney kapsamında rastgele seçilen bireylere, daha önce karşılaşmadıkları ve Boston'da yaşayan birine sadece tanıdıklarını kullanarak bir mektubu iletmeleri istenmiştir. Katılımcılar doğrudan tanıdıkları kişiler aracılığıyla herhangi bir formal iletişim kanalı kullanmaksızın mektupları belirtilen kişiye ulaştırmaya çalışmıştır. Deney neticesinde yapılan hesaplamalar sonucunda ortalama altı adımda mektupları kendilerinden istenen adrese ulaştırdıkları tespit edilmiştir. Çalışma, farklı örneklem gruplarında tekrarlandığında benzer şekilde ortalama altı adımda insanların tanımadıkları insanlarla bağlantı oluşturabildikleri görülmüştür. Bu durum rastgele seçilen ve birbirini tanımayan iki kişinin kaç adımda birbirlerinin hayatlarına doğrudan etki edebildiklerini göstermesi bakımından büyük ilgi uyandırmıştır. Aynı zamanda 1993 yapımı "Ayrılığın Altı Derecesi" (Six Degrees of Separation) filmi altı adım kuralından esinlenerek yazılan tiyatro oyunundan uyarlanarak bilim ve sanat arasında köprü kurmuştur.

Yapısal Boşluklar Teorisi

İçinde yer aldığınız aile, birlikte çalıştığınız meslektaşlarınız, aynı sınıfta eğitim gördüğünüz dönem arkadaşlarınız... Bütün bu sosyal gruplarda yer alan bütün bireylerin bütün bireylerle ilişki halinde olduğunu varsaydığımızda en ideal durumu ifade etmiş oluruz.

Oysa doğa ve sosyal hayatta ideal yerine ideale yaklaşma söz konusudur. Başka bir anlatımla hemen hemen hiçbir insan topluluğunda herkesin herkesle bağlantılı olması beklenmez. Eksik bağlantıların herbirini kayıp bir potansiyel olarak görmek mümkündür. Peki, bu eksik bağlantılar belirli bir grup insanın aynı grupta yer almalarına rağmen birbirleriyle doğrudan bağlantı kurmalarına engel olacak kadar büyürse ne olur? Grubun yapısında boşluklar oluşmaya başlar. Yapısal boşlukların olduğu bir sosyal ağda farklı aktörlerin bilgi ve iletişim akışı ideal durumdan sapmalar göstermektedir. Örneğin bir okulda birbiriyle görüşmeyen öğretmenler veya aynı sınıfta olup iletişim kurmayan öğrenciler kayıp sosyal sermaye olarak görülebilir.

Sosyal ağda yapısal boşlukların bulunması bazı tehdit ve fırsatları aynı anda barındırmaktadır. Aktörlerin birbirlerinden doğrudan bilgi ve deneyim akışının sağlanamaması ağın sosyal sermayesini olumsuz etkilemektedir. Ayrıca öğretmenlik gibi işbirliği gerektiren ve meslektaşların birbirleriyle olumlu ilişkiler geliştirmelerinin beklendiği alanlarda yapısal boşluklar önemli tehdit olarak görülebilir. Öte yandan yapısal boşluğa yakın olanların iki açıdan avantajlı oldukları söylenebilir. Birincisi söz konusu bireylerin değişim ve gelişim için ihtiyaç duyulan farklı bilgi ve karşıt düşüncelerle temas etme olanaklarının daha yüksek olduğu bilinmektedir. Ayrıca yapısal boşluğun iki yakasındaki aktörlerin gelecekte muhtemel temas kurma durumlarının diğer aktörlere göre yüksek olması da avantaj olarak görülmektedir. Bununla birlikte okul gibi açık ve sosyal sistemlerinde yapısal boşlukların azaltılması ve olumsuz etkilerinin zayıflatılması için birey-grup uyumuna önem verilmesi ve bütüncül bakış açısıyla ilişkilerin yönetilmesi önem kazanmaktadır.

Zayıf Bağların Gücü Teorisi

İnsanlar genellikle kendilerine benzeyen kişilerle yakın olma eğilimindedirler. Benzerlerimizle daha iyi anlaşırız, ortak ilgi alanlarına sahip oluruz ve bu sayede onaylanmış oluruz. Bu durum yakın arkadaşlık, evlilik, iş arkadaşlığı gibi birçok ilişki türünde benzerlerin benzerlerle bağlantılı olması sonucunu doğurmaktadır. Tahmin edileceği üzere benzer kişi ve görüşlerden farklı ve orijinal görüş, yenilik ve yaratıcılığın çıkması ge-

nellikle mümkün olmaz. Benzer görüşlere sahip olanlar zamanla statükoyu savunma ve mevcudu koruma üzerine işbirliği kurma eğilimindedir. Bunun sonucunda bireylerin sosyal sermayeleri sınırlanmaktadır. Örneğin öğretmenlerin yakın arkadaşlarının genellikle öğretmen olması ya da doktorların genellikle doktorlarla arkadaşlık etmeleri bir anlamda düşünsel körlük oluşturmaktadır. Bu durum bir süre sonra yaratıcılık, inovasyon ve farklılaşma bakımından olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Granovetter, bireylerin kendilerine benzemeyen ve kendi sosyal çevrelerinde yer almayan kimselerle de tanıştığını, arkadaş olduğunu belirterek söz konusu zayıf etkileşimlerin bireyin sosyal ağını önemli ölçüde değiştirme potansiyeli taşıdığından bahsetmektedir.

Bireyler arasında sosyal ilişkileri etkileyen birçok etmen olduğu bilinmektedir. Sosyal etkileşimlerin dinamik doğası gereği bireysel ilişkiler farklı zaman ve bağlamlarda farklı yoğunlukta seyretmektedir. İki insan arasındaki ilişkinin niteliği, görüşme sıklığı, süresi veya duygusal yoğunluğu açısından değerlendirilebilir. Kuvvetli ilişki içerisinde olan bireyler genellikle arkadaşlarının arkadaşlarıyla da ilişki kurmaktadır. Bu durumda bireylerin ağda yer alan diğer bireyler arasındaki sosyal uzaklıklar düşüktür. Başka bir ifadeyle bireyler doğrudan ya da dolaylı yollarla birbirlerine kısa adımlarla ulaşmaktadırlar. Ancak birbiriyle zayıf ilişkiye sahip aktörlerin oluşturduğu ağlarda genellikle bu zayıf ilişki aynı zamanda iki farklı grubu birbirine bağlayan az sayıda alternatiften biri olarak görülmektedir. Birbiriyle zayıf etkileşim içerisinde olan bireyler bir bakıma ait oldukları sosyal çevreler arasında köprü konumu görmektedirler.

Mark S. Granovetter tarafından ortaya konulan “zayıf bağların gücü” yaklaşımı sosyal bilimlerde üzerinde uzun süre konuşulan popüler bir tartışma alanına dönüşmüştür. Söz konusu çalışmada dezavantajlı bölgeler arasında sayılan bölgelerde yaşayan bireylerin iş sahibi olma süreçleri ele alınmıştır. İşe giren katılımcılara bu süreçte yardımcı olan kişilerin isimleri sorulmuştur. Ortaya çıkan sosyal ağlar incelendiğinde iş bulan katılımcıların benzer özelliklere sahip olmadıkları “zayıf bağlantıları” aracılığıyla iş buldukları görülmüştür. Başka bir ifadeyle araştırmaya katılan bireylerin iş bul-

masına yardımcı olan kişiler yakın arkadaşları değildir. Bu durum iş bulma gibi, yakın tanıdıklar ile kolaylaştığı düşünülen bir sosyal sürecin aslında yakın ama uzak aktörler tarafından daha etkili bir şekilde desteklendiği sonucunu doğurmuştur.

Eğitimde Sosyal Ağlar

Sosyal ağ teorisi ile okul içerisindeki ilişki ağlarını ele alarak örgütsel yapı, davranış, kültür, iklim, güç ve politika gibi boyutlarda aktörler arasındaki iletişim, bilgi akışı, olumlu ve olumsuz ilişkilerin incelenmesi mümkündür. Sosyal örgütler olarak okullarda karşılıklı etkileşim ve ilişkilerin yoğun ve belirleyici olduğundan sosyal ağ teorisi ile araştırma yapılma potansiyeli yüksektir. Bununla birlikte söz konusu yaklaşım okul içerisinde lider olma potansiyeline sahip veya izole edilmiş çalışanların belirlenmesi ve farklı birey ya da grupların örgütlerde karar alma, değişim, planlama gibi önemli örgütsel boyutları etkileme güçlerinin incelenmesi gibi konularda özgün çalışma alanları sunmaktadır. Daha açık bir ifadeyle okulları ağ yaklaşımıyla ele alan bir araştırmacı geleneksel analiz yöntemlerinde olduğu gibi bireylerin yalnızca örgüte veya çalışanlara ilişkin algılarını incelemek yerine bireylerin çalışma arkadaşlarına yönelik karşılıklı algılarını inceleyerek örgütün bütününe ilişkin çıkarımlar yapmaya çalışmaktadır.

Okullarda yönetici, öğretmen ve öğrenciler arasındaki ilişkilerin anlaşılması, sınıf içinde ve sınıflar arasında öğrenciler arasındaki ilişkilerin incelenmesi, okul içinde ve okul dışında arkadaşlık ilişkilerinin incelenmesi gibi konularda sosyal ağ teorisi önemli bir bakış açısı sağlamaktadır. Bununla birlikte yeni bilgi ve becerilerin bireyler arasında yaygınlaştırılması, reform uygulamalarının etkililiğinin incelenmesi ve olumlu-olumsuz davranışların öğrenciler arasında yaygınlaşma pratiklerinin akasında yatan nedenlerin incelenmesi amacıyla sosyal ağ teorisi ile gerçekleştirilecek çalışmalar eğitim sistemlerine gerçekçi ve uygulanabilir öneriler içeren katkılar sağlayacaktır.

Cumhuriyet ve Okul Öncesi Eğitim: Bir Asırlık Gelişim

Yiğit Kubilay ÇENDİK
Eğitim Yöneticisi

Okul Öncesi Eğitim

Okul öncesi dönem; çocuğun zihinsel, bedensel, sosyal ve duygusal gelişimi açısından oldukça önem arz eden bir dönem olarak kabul edilmektedir. Duffy (1998) yapmış olduğu çalışmada, birey gelişimlerinin yüzde sekseninin okul öncesi dönemde gerçekleştiğini ifade etmiştir. Bu çalışma ile, okul öncesi dönemde sunulacak eğitimin çocuklar üzerindeki etkisinin yadsınamayacak düzeyde olduğu gösterilmiştir.

Erken çocukluk dönemi olarak da adlandırılan bu dönem üzerine yapılan araştırmalar, İlk Çağ döneminde görülmeye başlanmıştır. Milattan önce 375 yılında Plato tarafından yazılan Republic adlı yapıtta, erken çocukluk yıllarında alınan eğitimin, bireyin yetişkinlik dönemi üzerindeki önemi vurgulanmıştır. Ayrıca, çocukların 3 yaş itibariyle öğretmenler tarafından eğitilmesi gerektiğini ifade etmiştir (Oğuzkan & Oral, 1987). Plato'nun ardından Comenius, Montaigne, J.J.Rousseau, Madame Montessori, Piaget gibi eğitimciler de okul öncesi dönemi eğitimi üzerine çalışmalarda bulunmuştur (Çetinkaya, 2006).

Cumhuriyet Öncesi Okul Öncesi Eğitim

Osmanlı Döneminde yaygın olarak bulunan sıbyan mekteplerinde, 5-6 yaşındaki çocuklara din ve ahlak eğitimi verilmekteydi. Ancak bu mekteplerin vermiş olduğu eğitim, günümüzdeki erken çocukluk eğitim anlayışından bir hayli uzaktı. 1900'lü yıllara gelindiğinde ise, birçok eğitimli erkek savaşa katılmıştır. Savaşa katılan erkeklerden dolayı oluşan iş gücü açığı kadınlar tarafından doldurulmaya başlanmıştır. Dolayısıyla, çalışan kadınların çocukları için bir eğitim kurumunun oluşturulması zaruri bir ihtiyaç haline gelmiştir. Bu gelişmeler sonucunda, Osmanlı Devleti'nde 1908 yılı II. Meşrutiyet zamanlarında özel okul öncesi eğitim kurumları açılışlarına rastlanmaya başlanmıştır. Ancak resmi anaokullarının açılması 1913'lü yılları bulmaktadır (Oktay, 2005). Resmi anaokullarının açılış süreçleri sırasında Türk öğretmen bulmakta güçlük yaşandığı için, azınlık gruplarına mensup öğretmen istihdamı gerçekleştirilmiştir. Bir diğer deyişle, yeterli hazırlıklar yapılmadan resmi anaokulları açılmaya başlanmıştır. Devlet, öğretmen bulma problemini çözmek üzere 1915 yılında Darülmuallimat programını yayınlamıştır. Bu program ile Ana Muallime Mektebi açılmış ve Osmanlı Devleti'n-

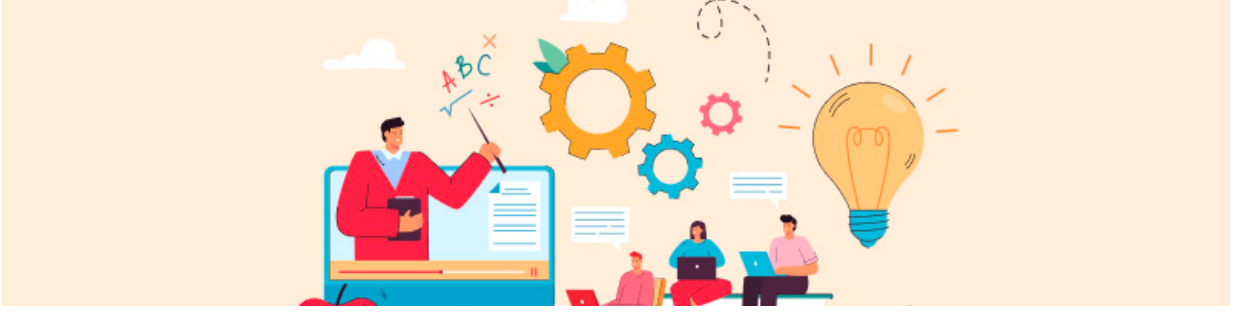
deki ilk anaokulu öğretmeni yetiştirme çalışmaları başlamış oldu (Öztürk, 2005). Mektep dersleri içerisinde Çocuk Psikolojisi, Doğa Bilimleri, El İşi, Terbiye, Sağlık Bilgisi, Matematik, Müzik, Tarih, Coğrafya, Beden Eğitimi ve Ders Uygulamaları bulunmaktaydı. Ancak, 1. Dünya Savaşı sonuçları ve sonucunda doğan ülke genelindeki problemler kaynaklı, 1919 yılında Ana Muallime Mektepleri kapatılmıştır. Özetleyecek olursak, Osmanlı Devleti okul öncesi eğitim çalışmaları açısından gelecek dönemlere pek bir miras bırakamamıştır.

Cumhuriyet Dönemi Okul Öncesi Eğitim

Cumhuriyetin ilk yıllarındaki okuma yazma seferberliği nedeniyle ilkokul çalışmalarına odaklanılmış, ekonomik kaynaklar ilköğretime aktarılmış, okul öncesi eğitime yeteri kadar ilgi gösterilmemiştir. 1923 yılındaki okul öncesi eğitim kurumlarında 80 anaokulu bulunmakta ve 136 öğretmen görev almaktaydı. Bu okulların toplamında ise 5.880 öğrenci eğitim görmekteydi. Bu sayılar, tam 40 yıl geçmesine rağmen 1963 yılında 146 anaokulu, 180 öğretmen ve 4.767 öğrenci ile sınırlı kalmıştır (MEB, 2005). Cumhuriyetin ilanından 1960'lı yılların başına kadar okul öncesi eğitimi geliştirmek adına çalışmalarda bulunulmuştur. Köylerde yaşayan kadınlara anne çocuk sağlığı, çocuk gelişimi ve eğitimi dersleri vermek adına "Köy Kadınları Gezici Kursları" düzenlenmiştir. IV ve V. Milli Eğitim Şura'larında okul öncesi eğitim kurumlarının çalışmaları yönündeki görüşler bildirilmiştir. Ancak kayda değer bir gelişme olmamıştır (Oktay, 2005).

05 Ocak 1961 tarihinde yayımlanan 222 sayılı ilköğretim ve eğitim kanununun 6. maddesiyle, okul öncesi eğitim kurumlarının isteğe bağlı ilköğretim kurumları arasına alındığı ve 13. maddesiyle zorunlu eğitim çağına gelmemiş çocukların eğitim alabilecekleri ifade edilmiştir. Bu kanunun açıklanmasından sonra, okul öncesi eğitim alanındaki gelişmelerin ardı arkası kesilmemiştir. 16 Haziran 1962 yılında Anaokulları ve Anasınıfları Yönetmeliği yayımlanarak yeni açılacak olan okul öncesi eğitim kurumlarına kılavuz olunmuş ve akabinde yurt genelinde resmi ve özel anaokulları sayılarında artış gözlenmiştir (Oğuzkan & Oral, 2003).

Okul öncesi eğitim kurumlarında gerçekleşen öğrenci ve okullaşma oranlarındaki artış ile birlikte, anaokulu öğretmeni yetiştirme çalışmalarına başlanılmıştır.

1963 yılında kız meslek liselerinde Çocuk Gelişimi ve Eğitimi bölümü açılmıştır. Ayrıca 1964 yılında Talim ve Terbiye Kurulunun 120 sayılı kararı ile çocuk gelişimi bölümü öğretmenlik formasyonu verilen dersler arasında eklenmiştir (Gündoğdu, 2007).

Milli Eğitim Şuraları ve alınan kararlar özellikle 1960'lı yıllardan günümüze kadar gerçekleşen okul öncesi eğitim gelişmelerinde önemli bir pay sahibidir. Gül (2022), Milli Eğitim Şuraları ve alınan bazı kararları aşağıdaki gibi belirtmiştir:

Şura	Yıl	Kararlar
5. Milli Eğitim Şurası	1953	Okul öncesi eğitim için hazırlanan program ve yönetmeliğin incelenmesi şura gündeminde yer almıştır.
7. Milli Eğitim Şurası	1962	1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim Kanunun yürürlüğe girmişti. Kanuna göre 13 yönetmelikten biri olan "anaokulları ve ana sınıfları yönetmeliği" yeniden düzenlenerek Talim Terbiye Kurulunun incelemesine sunulmuştur.
9. Milli Eğitim Şurası	1974	"Okul öncesi eğitimin amaç, kapsamı ve kuruluşu" ile ilgili hükümlere yer verilmiştir.
10. Milli Eğitim Şurası	1981	Okul öncesi eğitimin 0-5 yaş (0-60 ay) çocukların eğitimini kapsamı, ileriki zamanlarda zorunlu bir eğitim seviyesi olması, okul öncesi eğitim programı geliştirilmesi, çocukların gelişimini izlemek için "öğrenci gelişim dosyası" ve "izleme araçları" geliştirilmesine karar verilmiştir.
12. Milli Eğitim Şurası	1988	Çocukların ilköğretime başlama yaşı 72 ay olarak belirlenmiş, alt sınır 66 ay (velinin isteği üzerine) olmak üzere "okul olgunluğu"na gelen çocukların da okula kaydının yapılmasına karar verilmiştir.
14. Milli Eğitim Şurası	1993	Okul öncesi eğitimin geliştirilerek yaygınlaştırılması, Kalkınma Planlarındaki hedeflere ulaşılmasını sağlanması hedeflenmiştir.
15. Milli Eğitim Şurası	1996	Okul öncesi eğitimin (5-6 yaş) ilköğretim bünyesine alınması planlanmıştır.
17. Milli Eğitim Şurası	2006	60-72 aylık çocukluk çağına kapsayan okul öncesi eğitim döneminin zorunlu hale getirilmesi için çalışmalara başlanmasına karar verilmiştir.
18. Milli Eğitim Şurası	2010	Bağımsız anaokullarının sayısının artırılarak anaokullarının kaldırılması veya ilköğretim okullarında anaokulların kullanılması ve diğer bölümlerin bu yaş grubu özelliklerine göre düzenlenmesine karar verilmiştir.
19. Milli Eğitim Şurası	2014	Okul öncesi eğitim programının oyun temelli olması, değerler eğitimiye yer verilmesi; Okul öncesi eğitimden itibaren yetenek gelişiminin izlenmesi; Okul öncesi ve ilkökullarda kullanılan eğitim araçları metinlerinde kendi kültürümüze ait literatüre (masal, hikaye, fable, şiir vb.) yer verilmesi; Okul öncesi eğitimde, eğitim programlarının çocukların özgüven becerilerini ve birey olma bilincini geliştirmeye dönük olması; Öğretim programlarında yaratıcı düşünme becerilerinin geliştirilmesine yönelik kazanımlara yer verilmesi; Okul öncesi eğitimde uygun enstrümanlarla Türk müziği çalışmalarına yer verilmesi; Türkçenin doğru bir şekilde kazandırılması ve okul öncesi eğitimde tekli öğretime geçilmesi planlanmıştır.

Tabloda görüldüğü üzere alınan kararların ortak noktası, okullaşma oranının artırılma çalışmaları ile eğitim programlarının içeriklerinin zenginleştirilmesi üzerine olmuştur. Aralık 2021 tarihinde gerçekleşen 20. Milli Eğitim Şurası'nda alınan kararlar ise bu uygulamaların devamı niteliğinde olmuştur (MEB, 2022).

Güncel veriler, pandemi dönemi etkilerine rağmen, 2021-2022 eğitim öğretim yılında okul öncesi eğitim kurumlarındaki öğrenci sayısının 1.885.004, öğretmen sayısının 63.142 ve okul sayısının 14.124 olduğunu göstermektedir (MEB, 2022).

Cumhuriyetimizin İkinci Yüz Yılında Okul Öncesi Eğitimin Önemi

Ülkemize ve dünyaya fayda sağlayan, birbirinden kıymetli değerler yetiştirdiğimiz bir asırlık Cumhuriyet tarihimizde ikinci yüz yıla geçiş yapıyoruz. Yeni yüz yılımızda da birçok bilim insanı, öğretmen, sanatçı, doktor, işinin ehli kişiler yetiştirmeyi hedeflemeliyiz. Bu hedef doğrultusunda ilerlerken, erken çocukluk döneminin etkisini kesinlikle göz ardı edemeyiz. İzafeyet Teorisi, Işığın Kuantum Teorisi, Kütle ve Enerji arasındaki bağlantı çalışmalarıyla bilinen Albert Einstein'ın bilime olan bu merakı, 4 yaşındayken tanıştığı manyetik pusula ile başlamıştır. Güneş sistemi keşfi için çalışmalar yapan, insansız uzay görevini yöneten gökbilimci Carl Sagan'ın güneş sistemine olan bu ilgisi, 5 yaşındayken New York'ta gittiği Futurama Sergisi'nde güneşin bir yıldız olduğunu öğrenmesiyle başlamıştır. Matematik ve bilim dünyasına önemli konularda katkıları bulunan milli değerimiz Cahit Arf'ın çocukluk yıllarında oyuncaklar icat ettiği bilinmekteydi. Bizim de görevimiz, okul öncesi eğitim kurumlarında yeni yetenekleri keşfetmek olacaktır. Bunun için zengin öğrenme ortamı, nitelikli eğitim ve eğitimciler gereklidir. Aynı zamanda, okul öncesi eğitimde okullaşma oranımızı da arttırmamız gerekmektedir. 2021-2022 eğitim öğretim döneminde 3-5 yaş grubu okullaşma oranı %44,71 olduğu gözükmemektedir (MEB, 2022). Cumhuriyetimizin ikinci asrında bu oranın %100'lere yaklaşmasını, zorunlu eğitimin daha erken yaşlara inmesini ve nihayetinde nice değerler keşfedip ülkemize ve dünyaya faydalı bireyler yetiştirmemizi temenni ederim.

Kaynakça

- Çetinkaya, C. (2006). *Türkiye'de Okul Öncesi Eğitiminin Tarihsel Gelişimi ve Bugünkü Durumu*, İSTANBUL.
- Duffy, B. (1998). *Supporting Creativity And Imagination in The Early Years*. Buckingham: Open University Press.
- Gül, E. (2022). *Cumhuriyetin ilanından günümüze Türkiye'de okul öncesi eğitimdeki değişimler, Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi*.
- Gündoğdu, K. (2007). *Türkiye'de Okul Öncesi Eğitimin Tarihsel Gelişimi*, Aydın.
- Oğuzkan, Ş., Oral, G. (1987). *Okulöncesi Eğitimi, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul*.
- Oğuzkan, Ş., Oral, G. (2003). *Okulöncesi Eğitimi, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul*.
- Oktay, A. (2005). *Cumhuriyet Döneminde Okul Öncesi Eğitimin Gelişimi: Tarihsel Gelişim ve Günümüzdeki Durum*, İstanbul.
- Öztürk, C. (2005). *Türkiye'de Düünden Bugüne Öğretmen Yetiştiren Kurumlar*, İstanbul.
- Türk, İ. (2011). *Osmanlı Devleti'nde Okul Öncesi Eğitim*, Erzurum.

Tasarım Odaklı Düşünme

Dilara VARDAR

Bilişim Stratejileri Koordinatörü

“Gelecekle ilgili düşüncelerimizin çoğu doğrusaldır ve mevcut eğilimleri genişletmeye dayanmaktadır ancak trendler yavaşlar, hızlanır, değişir ve kırılır. Öngörülemeyen olaylar, uzun süredir devam eden eğilimleri bile bozabilir. Dahası, hangi eğilimlerin devam edeceğini ve hangilerinin seyrini değiştireceğini veya hangi bağlamda gerçekleşeceğini önceden bilmiyoruz. Bazen tamamen yanılıyor da olabiliriz”.

(Back To The Future Of Education: Four OECD Scenarios For Schooling, OECD)

Sürekli ve öngörülemez bir şekilde değişen bir dünyada öğrenmenin esnek, kişiselleştirilmiş ve iletişime dayalı olarak yapılandırılması gerekliliği giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Bu kapsamda, eğitime dair pratiklerimizi ve yaklaşımlarımızı da yeniden düşünmeliyiz.

Tüm dünyada okullar ve eğitimciler, öğrenme deneyimlerini iyileştirecek süreçler oluşturmak, yenilikçi ölçme değerlendirme yöntemleri kullanmak, günlük programları ve akışı planlamak, müfredat ve içerik geliştirmek, esnek öğrenme ortamları tasarlamak ve hepsinden önemlisi öğrencilere değişimi yönetebilecek bir düşünce yapısı kazandırabilmek gibi çok bilinmeyenli ve dinamik pek çok sorunla karşı karşıya kalmaktadır. Bu noktada, okullar ve eğitim sektörü günümüzün değişen ihtiyaçlarını karşılamak, kişilerin içindeki yaratıcı özgüveni ortaya çıkarmak ve problemlere bakış açılarını değiştirmek için kullanabileceğimiz yaklaşımlardan biri olan Tasarım Odaklı Düşünme’nin hızla yayıldığı alanlardan biri olarak öne çıkmaktadır.

Odağına insanı alan ve gelişime açık bir düşünce yapısı geliştirmeyi hedefleyen Tasarım Odaklı Düşünme genel olarak döngüsel ve yinelenebilir olarak takip edilen 5 farklı fazdan oluşmaktadır.

1. Empati Yap

Tasarım Odaklı Düşünme, “Bir zorlukla karşı karşıyayım, buna nasıl yaklaşabilirim?” sorusu ile başlar. Anlamak, sürecin en önemli parçasıdır. Bu faz bir anlamda araştırma ve keşif sürecidir, varsayımları bir kenara bırakıp problemin gerçek pay-

daşlarını anlamaya, ihtiyaçları keşfetmeye ve içgörülerini bulmaya odaklanır.

Sorunları ve ihtiyaçları anlamak için yapılacak röportajlar, gözlemler, araştırmalar ve benzeri yollarla içinde bulunulan durum tüm yönleri ile ele alınır. Bu aşamada, çocuksu bir merakla sorular sormak ve bu sorulara yalın cevaplar aramak önemlidir.

2. Yorumla

Öğrendiklerimi nasıl yorumlayabilirim? Öğrenilenlerin anlamlandırıldığı ve analiz edildiği bu fazda; araştırılanlar, gözlemlenenler, söylenenler ve hissedilenler yorumlanır. Bir anlamda ilk fazın devamı

niteliğindedir. Problemin bağlamı, paydaşların hangi sorun ya da sorunlarla karşı karşıya oldukları, beklenti, zorluk ve içgörülerini tam olarak anlaşılmalıdır. Sürecin sonunda ulaşılmak istenilen hedef net bir şekilde belirlenmeli, başarı kriterleri ortaya konmalıdır. Böylece probleme dair tüm gerçekler ve çözüm bulmak istediğimiz proje sorusu netlik kazanır.

3. Fikir Üret

Sürecinin üçüncü aşaması, “Bir imkan var, ne ortaya çıkarmalıyım?” sorusundan hareketle bir önceki aşamada belirlendiğimiz proje sorusuna karşı fikir oluşturma ve olası çözümleri düşünme fazını ifade

eder.

Fikir oluşturma ve çözüm üretme aşaması, problemi çözmeye çalışan kişileri alışılmışın dışında ve yaratıcı bir şekilde düşünmeye teşvik eder. Bu aşama sınırlamalardan arındırılmış bir oyun alanı olarak da değerlendirilebilir. Beyin fırtınası ve yaratıcılığı hareket geçiren stratejilerden yararlanılarak mümkün olduğu kadar çok fikir üretmek asıl amaçtır. Sürecin sonunda, her fikrin getireceği olumlu ve olumsuz sonuçlar göz önünde bulundurularak hayata geçirilecek bir veya birkaç fikre ulaşılır.

4. Prototiple

Bu aşamada, “Fikri nasıl görünür kılabilirim?” sorusu üzerinden, bir önceki aşamada belirlenen fikirlerin test edilebilecek somut ve görünür bir hale dönüştürülmesi hedeflenir. “Anlatma, göster”

prensibine sadık kalınarak ilk taslaklar, akışlar ve planlamalar görünür hale getirilir. Bir prototip, ister bir çizim ister bir kağıt model isterse etkileşimli bir dijital ürün olsun, aslında çözümün ilk versiyonudur. Prototip, probleme bağlı olarak bir süreç, bir ürün ya da bir sistem olabilir. Böylece fikir ya da çözüm önerisi hakkında kullanıcılardan ilk görüş ve geri bildirimleri almaya imkan veren bir aşamaya ulaşılır.

5. Test Et

Test aşaması, fikrin işe yarayıp yaramadığını anlamaya yönelik bir fazdır. “Çözümü ya da fikri nasıl geliştirebilirim?” sorusu ile birlikte yeniden düşünülmesi, geri bildirimler alınarak gerekli iyileştirmeler yapılmalıdır. Bu aşamada, Tasarım Odaklı Düşünme yaklaşımının doğrusal değil yinelenebilir ve döngüsel bir süreç olduğu hatırlanmalıdır. Empati aşamasına kadar geri dönülüp çözümün ihtiyaçları karşılayıp karşılamadığına bakılmalı ve gereken güncelleme ve değişiklikler yapılmalıdır.

Tasarım Odaklı Düşünme yaklaşımının başarıya ulaşması için bahsedilen tüm fazların belirli stratejiler takip edilerek, ekip çalışması içinde, açık bir düşünce yapısı ile gerçekleştirilmesi gerekir. Bu anlamda bazı prensipler sürecin yürütülebilmesi adına oldukça önemlidir. Bu prensiplerden bazıları ;

İnsan Odaklı Yaklaşım “Empati”

Tasarım Odaklı Düşünme, empatiye ve anlamaya dayanır. İnsanların hayatlarının bağlamını ve karmaşıklıklarını gerçekten kavramanın en iyi yolu empatidir. Böylece, önyargılı fikirler ve düşünme biçimleri geride bırakılabilir. “Yaptığım tek şey kendi hayatımda var olmaksızın, yeni fikirler bulamam.”
(Emi Kolawole, Editor-in-Residence, Stanford University d.school)

Belirsizliği Kucaklamak

Belirsizliği benimsemek ve sürecin bizi yenilikçi bir cevaba yönlendireceğine güvenmek yaratıcı olma fırsatını da beraberinde getirecektir. Cevabı bilmiyoruz hatta doğru soruların hangileri olduğunu da bilmiyoruz. Bu durum yaratıcı çözümlerin peşine düşmemizi mümkün kılar. “Cevabın ne olduğunu bilmiyor olabiliriz ancak kendimizi keşfetmek için izin vermemiz gerektiğini biliyoruz.”
(Patrice Martin, Creative Director and Co-Lead, IDEO.org)

Probleme Odaklanmak

Problemi her yönü ile anlamaya çalışmak, bildiğimizi düşündüğümüz her şeyi yeniden düşünmek, merakla soru sormak ve her gün baktığınız yerde, farklı şeyler görmeyi denemek bir anlamda çözüme değil probleme aşık olmayı gerektirir.

Takım Çalışması ve İş Birliği

Karşılaştığımız problemlerin çoğunun dinamik, çok yönlü ve doğası gereği insani olduğu, düşünülürse birbiri ile iç içe geçmiş olduğunu fark ederiz. Bu karmaşık sistemler içinde bireyleri etkin bir şekilde nasıl destekleyebiliriz? Teknoloji ve küreselleşme de dahil olmak üzere hızlı bir şekilde devrim geçiren dünyaya uyum sağlamaya çalışırken sorunlarımıza nasıl çözüm bulabiliriz? Buradaki anahtar, çözüm sürecine farklı paydaşları dahil etmek ve kolektif zekayı hareket geçirmektir.

Yaratıcı Özgüven

Herkes yaratıcıdır, yaratıcılık insan doğasının bir parçasıdır. Yaratıcı özgüven ise dünyada bir şeyleri değiştirebileceğimize dair inancımızdır. Yaratıcı özgüven, dünyaya yaklaşmanın bir yolu, inovasyon yaratma, sezgilerine gü-

venme ve fikirlerin peşinden tutku ile gitme söz konusu olduğunda güvenilen bir iç güdüdür.

Tasarımcı Gibi Düşünmek

Tasarım Odaklı Düşünme, tasarımcı olmakla ilgili değildir ancak tasarımcı gibi düşünebilmekle ilgilidir. Tasarım düşüncesi olarak da bilinen bu yaklaşım, insan bakış açısıyla arzu edileni, teknolojik olarak mümkün ve ekonomik olarak uygulanabilir olanla bir araya getirir. “Tasarım sadece nasıl görüldüğü ve hissettirdiği değildir, nasıl çalıştığıdır.” (Steve Jobs)

Harekete Geçmek

Tasarım Odaklı Düşünme, fikirleri gerçeğe dönüştürme konusunda teoriden eyleme geçmeyi teşvik eden bir bakış açısına sahip olmayı gerektirir. Süreçte inisiyatif almak, harekete geçmek ve üretmek esastır. “Sonucun ne olduğu o kadar da önemli değil, amaç her zaman bir fikri ortaya koymak, paylaşmak ve onu nasıl daha iyi bir hale getireceğinizi öğrenmektir.”
(Krista Donaldson, CEO, D-Rev)

Hatalardan Öğrenmek

Deneyler, prototipler ve etkileşimler tasarlamak ve bunları test etmek, insan odaklı tasarım sürecinin kalbidir. Başarısızlık, sürecin doğal parçasıdır ve öğrenme için inanılmaz derecede güçlü bir araçtır. “Hatalarınızı başarısızlık olarak düşünmeyin, öğrenme yolunda deneyimler olarak düşünün.” (Tim Brown, CEO, IDEO)

Tasarım Odaklı Düşünme, bahsedilen fazları takip eden stratejik bir problem çözme metodolojisinden daha fazlasıdır, bir düşünme biçimidir. Böylece bu yaklaşım karmaşık ve büyük görünen problemler karşısında basit ve yaratıcı çözümlerin yollarını açar. Tasarım Odaklı Düşünme, problemleri çözmeye yönelik bakış açımızı ve düşünme biçimimizi değiştiren uzun soluklu bir egzersizdir. Çözümün bir parçası olmakla, düşünme şeklimizi değiştirmekle, insanları ve birbirimizi anlamakla ilgilidir.

Kaynakça

Stanford d.school, <https://dschool.stanford.edu/>. Accessed 14 December 2022.
IDEO Design Thinking, <https://designthinking.ideo.com/>. Accessed 14 December 2022.
“Design Thinking in the Classroom & Education.” David Lee EdTech, <https://www.davidleedtech.org/designthinkingintheclassroom>. Accessed 14 December 2022.
“Fark Yaratan Sınıflar & Fark Yaratan Ebeveynlik.” Sabancı Vakfı, <https://www.sabancivakfi.org/tr/sosyal-degisim/fark-yaratan-siniflar-fark-yaratan-ebeveynlik>. Accessed 14 December 2022.
“IDEO U: A School for Unlocking Creative Potential | ideo.com.” IDEO, <https://www.ideo.com/post/ideo-u>. Accessed 14 December 2022.
“Tasarım Odaklı Düşünme: Öğretmenler için Öğretmenler Tarafından.” Öğretmen Ağı, 6 November 2020, <https://www.ogretmenagi.org/civircrm/event/info?reset=1&id=1473>. Accessed 14 December 2022.

Bürge AKBULUT
Hümanist Büro

Seda AKÇO
Hümanist Büro

Okul Çocuğu Korur

Bir çocuğu yetiştirmek için bir köye ihtiyaç vardır...

Bir çocuğun geliştirilmesi ve yetiştirilmesi sorumlu luğu anne babasına aittir. Devletin de anne babayı bu görevi yerine getirmesi için desteklemesi gerekir. Aynı zamanda da devletin aile içerisinde çocuğun güvende olmasını sağlama yükümlülüğü bulunmaktadır. Anne baba çocuğun gelişimi ve yetiştirilmesinden sorumludur ama bunu yaparken çocuğu ihmal etmemeli, istismarda bulunmamalıdır. Devletin bunları önleme yükümlülüğü, aile hayatına çocuğun güvende olmasını sağlayacak nitelikte müdahalelerde bulunma yetkisini içerir.

Bir anne baba, çok çalıştıkları için çocuklarını günlerce hiç görme imkanına sahip olamıyor, çocuğu bir bakıcı ile yalnız bırakıyorlarsa çocuk duygusal gelişimi için gerekli desteği alamıyordur ve bu durum çocuk ihmali olarak kabul edilir. Anne baba çocuktan yaşı, ilgi alanları, yetenekleri ile uyumlu olmayan beklentiler içerisinde ise ve bu konuda çocuktan ısrarlı taleplerde bulunuyorlarsa, örneği yüksek notlar, bir yetenek sınavını kazanmak gibi, çocuk duygusal olarak zorlanıyor, bir başka deyişle duygusal istismara maruz kalıyor olabilir. Bazen anne babalar, çocuğun ancak bağırarak veya vurmak ile söz dinlediğini düşünebilirler. Fiziksel şiddet bir iki tokattan bir alet kullanarak yaralayacak biçimde dövme kadar farklı düzeylerde uygulanabilir. Ancak hepsi de çocuk için yaralayıcıdır.

Okul bir çocuk için sadece eğitim kurumu değil aynı zamanda onu koruyacak koruma sisteminin önemli bir parçasıdır...

Devletin evin içinde gerçekleşen çocuklara yönelik ihmal veya istismar niteliğindeki olayları fark edebilmesi ancak çocuğun düzenli hizmet aldığı kamu görevlilerinin bu konuda yüksek bir farkındalığa sahip olması ile mümkündür. Elbette çocuğun çevresindeki bütün diğer yetişkinlerin de ihmal ve istismar olgularını fark edebilmesi ve bunlara kayıtsız kalmaması, bu gibi durumları çocuğun korunmasından sorumlu makama bildirmesi gerekir. Kamu görevlilerinin diğer insanlardan farkı, devletin çocuk ihmal

ve istismarını önleme yükümlülüğü nedeniyle, çocuk ihmal ve istismarını fark etme ve çocuğun korunmasından sorumlu kurumlara bildirmenin görevlerinin bir gereği olmasıdır.

Çocuğun düzenli hizmet aldığı kurumlar deyince ilk basamakta, hamilelikten itibaren anne ve bebeğin sağlık durumunu takip edecek olan sağlık hizmetleri ve doktorlar yer alır. Dolayısıyla sağlık hizmetlerinde çocuğun psikososyal gelişiminin ve güvenliğinin takibi gerekir. Bir çok ülkede de buna özgü programlar bulunmaktadır. Türkiye’de çocuğun psikososyal gelişimini destekleme programı (ÇPGD) bu amaca hizmet eder.

Sağlık hizmetlerinin düzenli takibinin bittiği yaşlarda çocuklar düzenli olarak eğitim hizmetlerinden yararlanı hale gelirler. Bu nedenle de riskleri erken fark etme ve çocuğun güvende olmasını sağlayacak desteklerin sunulmasını ve çocuğun korunmasını sağlayıcı müdahalenin yapılması için ilgili kurumlarla işbirliği yapma, onları harekete geçirme sorumluluğu eğitim kurumlarına ve bu kurumlarda görev yapan öğretmenler, idareciler, psikolojik danışman ve rehberlik uzmanlarına geçer.

Öğretmenler, öğrencilerinin aile içerisinde risk altında olduklarını gösteren ipuçlarını gözlemleyebilirler. Öğretmenlerin öğrenciler için güvenilir kişi olmaları, çocukların kendilerini tehdit eden riskler karşısında yalnız kalmamalarını sağlayacak en güvenceli yoldur. Çünkü çocuğun yardım istemek için erişmesi en kolay kişi öğretmeni veya okuldaki psikolojik danışman ve rehberlik uzmanıdır.

Ancak, çocuklara yönelik risklerin çeşitliliği, bu riskleri fark etme biçimi, müdahale seçenekleri gibi konular, izlenecek yöntemi belirlemede öğretmenler ve diğer okul çalışanlarını tereddütte bırakabilmektedir. Okulun hangi durumları riskli durum olarak gördüğü, hangi yöntemler ile riskli durumlara müdahale edileceği, anne babanın bilgilendirilmesi gibi konularda nasıl bir yol izleneceği, resmi kurumlara bildirimin hangi yol ile yapılacağı, bilgi güvenliğinin nasıl sağlanacağı gibi bir çok konunun açıkça düzenlenmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

Okul Özelinde Çocuk Koruma Politika Belgesi

Her okulun kuralları ve felsefesi göz önünde bulundurularak hazırlanmış bir çocuk koruma politikasına ihtiyacı vardır.

Okul özelinde bir çocuk koruma politika belgesine sahip olmak;

- Çocukla çalışanların çocuk koruma kapasitelerini artırır,
- Çocuktan sorumlu kimselerin birbirlerine güvenlerini ve iş birliği olanağını artırır,
- Uygulamaların standartlaşmasını sağlar ve bu suretle gecikmeleri ve çatışmaları önler,
- Çocukların ihmal ve/veya istismar mağduru olma riskini en aza indirir,
- İhmal ve/veya istismara maruz kalan çocuklara en güvenli ve etkili müdahalenin en uygun biçimde yapılmasını sağlar,
- Çocuk koruma alanında bireysel ve kurumsal sorumluluklar ile ilgili olarak toplumsal farkındalığı artırır.

Okulun çocuk için güvenli bir yer olması her ayrıntının düzenlenmesi ile mümkündür...

Öte yandan okulun kendisinin de çocuklar açısından güvenli bir yer olması gerekir. Okulda çocuk güvenliğini tehdit edici alanların belirlenmesi ve burada risklerin bertaraf edilmesi için de izlenmesi gereken yöntemlerin net ve herkesçe bilinir olmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Örneğin öğretmenlerin çocuklarla kişisel iletişimleri, çocukların giyinme alanları, gezilerde kalınacak yerler, kaza riski olan fiziksel ortamlar gibi bir çok alan için kuralların net olmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Okulların kendi çalışanları için kuralları belirlemiş olması da yeterli olmaz, hizmet alımı sırasında, çocuklara hizmet verecek kurumların da bu kurallara uymasını sağlayacak sözleşmeler yapılması gerekir.

Yeterliliğinden şüphe duyarak devamlı yenilenmeye açık olmak iyi bir çocuk koruma sisteminin en temel özelliğidir. Bu nedenle, kuralların yazılı olması kadar, bu kuralların uygulanmasını sağlayacak bir planın bulunması, herkesin bu kuralları öğrenmesini sağlayacak eğitim ve tanıtım çalışmalarının yapılması ve uygulamaların da düzenli izlenmesi gerekir.

Okulun çocuk koruma rolü, okul içini güvenli kılmaktan, okul dışındaki riskleri fark etmek ve okulun yapacağı yönlendirmeler ile önlenebilecek olanları önlemek, diğerleri için de çocuk koruma sistemini harekete geçirmeye kadar uzanan geniş bir sorumluluk alanında faaliyette bulunmasını gerektirir.

- Çocuk koruma alanındaki rolünü yerine getirmek isteyen bir okulun üzerinde çalışması gereken temel alanları şöyle sıralayabiliriz:
- Okul içerisinde veya okul ile ilgili faaliyetlerde düzenleme yapılması gereken çocuk güvenliğini ilgilendiren alanların ve bu alanlarda alınacak önlemlerin belirlenmesi
- Çocukların okul dışında karşılaşılabilecekleri risklerin ve bunları fark etme ve müdahale etmeye ilişkin yöntemlerin belirlenmesi,
- Fark edilen riskler ile ilgili okul içinde izlenecek yolun belirlenmesi ve bu işlemleri yürütecek organların oluşturulması,

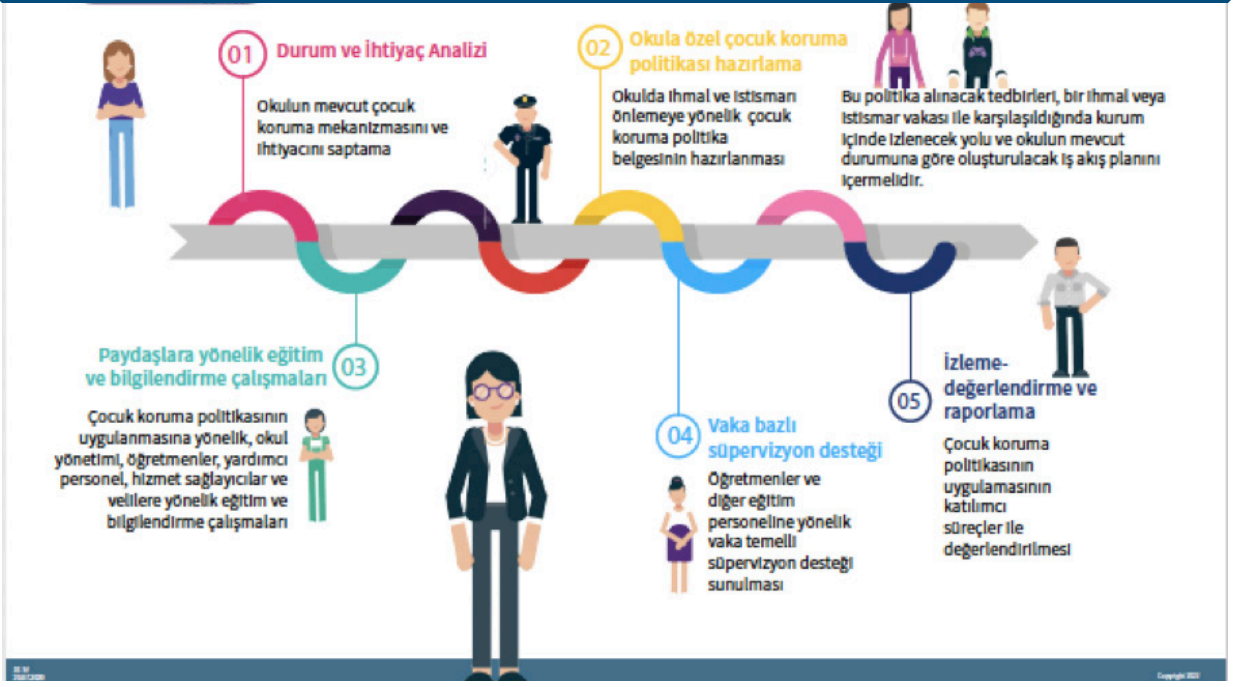
Okulun Çocuk Koruma Rolünün Kapsamı

Okulu tam güvenli hal getirme

Riskleri fark edebilme

Destekleyici hizmetlere yönlendirme

Çocuğun korunmasından sorumlu makamlara veya adli makamlara bildirme

- Okul çalışanlarının ve okul için çalışanların eğitimleri için program oluşturulması, uygulamaların izlenmesinde kullanılacak yöntemlerin belirlenmesi,
- İşe alımlarda ve hizmet alım sözleşmelerinde yer alacak kuralların belirlenmesi.

Belirlenecek kurallar kadar bunların yapılmasının yöntemi de amaca ulaşmak bakımından önem ifade eder. Bu çalışma yapılırken, okul çalışanlarının, velilerin, çocukların görüşlerinin alınması gibi katılımcı mekanizmaların kullanılması, aynı zamanda da bütün bu alandaki çalışmalarda şeffaflığın sağlanması gibi yöntemler amaca ulaşmanın güvencesini oluşturur.

Okulun çocuk koruma politikasına sahip olması, çocuk ihmal ve istismarına dair bireysel ve toplumsal farkındalığı arttırmanın önemli bir aracıdır...

Katılımcı yöntem ile hazırlanmış ve okulun çocuk koruma rolüne ilişkin bütün alanları kapsayan bir çocuk koruma politikası, okul çevresindeki yetişkinlerin çocuk ihmal ve istismarı konusunda bilgilенmesini sağlayarak; aynı zamanda da okulun çocuğun gelişim ve güvenliğini takip edeceği konusunda çocuğun çevresindeki yetişkinleri uyarak, önleme konusunda da önemli bir işlevi yerine getirir.

Çocuklara yönelik riskleri fark etme konusunda yaygın bir uygulama önleyici hizmetlerin hem nitelik hem de nicelik olarak arttırılması konusunda etkili bir talep yaratarak çocuk koruma sisteminin düzenli olarak güncellenmesini de mümkün kılar.

Bu nedenle bir okulun kendi öğrencilerinin güvende olmasını sağlamak üzere atacağı bir adım ülkedeki her çocuk için güçlü bir çocuğu koruyucu çevre oluşmasına yönelik önemli etki yaratma gücüne sahiptir.

ÖĞRENMEYİ ÖĞRENMEK... Farkında mıyız? Ölçebiliyor muyuz?

Dr. Öğr. Üyesi Gürsu AŞIK
Bahçeşehir Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Fakültesi

Her şey tanımdan başlar diye düşünürsek “öğrenmeyi öğrenme”yi farklı alan ve bağlamlarda yeni bilgi ve becerilerin öğrenilmesini, edinilen bu kazanımların ihtiyaç halinde kullanılmasını ve farklı alanlara transfer edilmesini kolaylaştıran her türlü düşünce, davranış ve inanç olarak tanımlayabiliriz (Rawson, 2000; Wingate, 2007). Bireylerin öğrenmeyi öğrenmelerini destekleyecek stratejileri kazanmalarında ise öğretmen olarak bizlerin önemli bir rolü bulunmaktadır. Bu stratejileri bazen açık bir şekilde öğrencilerimize gösteririz, bazen de kendi davranışlarımızı rol model olma yoluyla öğrencilerimize aktarmaya çalışırız. Bu süreçte ise kısa ve kolay bir şekilde her zaman sonuca ulaşamayabiliriz.

Türk eğitim sistemi geçmişten günümüze konu bilgisinin ağırlıklı olduğu bir sistemdir. Öğretim programlarında yapılan değişiklikler ile konu bilgisini azaltmaya yönelik adımlar atılmış olsa da, bu değişikliklere bazı öğretmenler olumlu yaklaşırken bazı öğretmenler ise içeriğin çok hafif kaldığı yönünde kuşkuyla görüş bildirmektedir (Koşar ve Akkaymak, 2012). 2017 yılında öğretim programlarında yapılan en son değişiklikler ile müfredat yükü daha da azaltılarak; eleştirel düşünme, yaratıcılık ve iletişim gibi 21. yüzyıl yeterliliklerinin önemi ve okul müfredatının işgücü piyasasına uygunluğunu arttırılmaya çalışılmıştır (Hannah ve diğerleri, 2019). Yine de, sınıf içi öğretim uygulamalarında ve hatta yapılan ulusal değerlendirme sınavlarında konu bilgisinin eğitim sisteminde hâlâ etkin bir rolü olduğunu görebiliriz.

Öğretim programında yapılan son değişikliklerde 21.yüzyıl yeterliliklerinin önem kazanmasıyla ortaya çıkan bir başka durum ise, öğrencilerde üst düzey düşünme becerilerinin geliştirilmesi olmuştur. Üst düzey düşünme becerileri ile birlikte popüler ismiyle yeni nesil sorular olarak bilinen, daha doğru bir ifadeyle bağlam temelli problemler her derste karşımıza çıkmaktadır. Bu süreçte üst düzey düşünme becerilerine yönelik olarak, öğrencilerin analitik düşünme, eleştirel düşünme ve bilgiyi transfer etme gibi becerilerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi çalışmaları yapılmaktadır. Bu noktada en kritik soru ise, biz eğitimciler olarak söylemesi havalı olan bu becerileri kendimiz nasıl tanımlıyoruz? Tanımlayabiliyor muyuz? Ve nasıl birbirinden ayırt ediyoruz? Bu konuda öğretim sistemimizde genel bir problem olduğunu düşünebiliriz. En başta söylediğimiz gibi her şey tanımdan başlarsa, kendi ifadelerimiz ile net bir şekilde tanımlayamadığımız becerileri öğretmek de zor olacaktır.

Öğrenilen konu bilgisini karşımıza çıkan problem durumlarında kullanma ve de üst düzey düşünme becerileri edinme seviyesine ulaşabilmek için ise, bireylerin çok daha temel becerilere sahip olması gerekir. Okuduğunu anlamlandırma, çözüm için plan yapma, var olan planı uygulama, çözüme yönelik atıldığı adımlarda kontrollü ve bilinçli olma, hatanın farkına varma ve de neyi ne kadar bildiğinin farkında olma gibi beceriler bireylerin hem derslerde hem de yaşam boyu öğrenme süreçlerinde başarılı olmaları için gerekli en temel becerilerdir (Aşık, 2015). Sınıf içi öğretmen-öğrenci iletişimini biraz daha dikkatli incelediğimizde, öğrencilerde bu becerilerin eksikliğinin ne kadar ön planda olduğunu görebiliriz.

Sınıf içi uygulamalarımızda öğrencilerimize bir görev veya ödev verdiğimizde, bazı öğrencilerimizden serzenişler duyarız. “Anlamadım”, “Yaparamıyordum ama yapamadım”, “Nereden başlayacağımı bilemiyorum”, “Nerede hata yaptığımı göremiyorum”, “Biz bu tip soruları görmedik” gibi söylemler belki de öğrencilerden en sık duyduğumuz yakınmalardır. Benzer ifadeleri öğretmenler olarak kendi deneyimlerimizi düşünerek çoğaltabiliriz. Bu ve benzeri ifadeler sadece öğrencilerin kendilerini sesli ifade ettikleri anlarda ortaya çıkıyor olsa da, bazı anlarda bu tip ifadeleri duyamayız bile. Öğrenci tepkisi olarak sözler ifadelerin yerini sessizlik ve boş bir bakış alabilir.

Yukarıda verilen serzenişleri genel olarak incelediğimizde bu ifadeler konu bilgisi eksikliğinden ziyade, daha çok ilgili becerilerin etkin bir şekilde kullanılmadığının göstergeleridir. Örneğin; “Anlamadım” tepkisi veren bir öğrenciye, çoğu zaman bir daha okumasını söyleriz. Öğrenci bir daha okur ve genellikle yine aynı tepkiyi verir: “Anlamadım öğretmenim”. Aynı metni veya problemi öğretmen okuduğunda ise, “Anlamadım.” diyen öğrencilerin bir kısmının anladığına tanıklık ederiz. Peki değişen nedir? Öğrenci kendi okuduğunda anlamadığı metni, bir başkası okuduğunda anlıyorsa, sorun nerede? Bu durum, esasında öğrencinin verilen soruyu veya metni nasıl okuyacağını bilmediğinin bir göstergesidir.

Bu tip serzenişler karşısında öğretmen olarak genelde sadece duyabildiklerimizden yola çıkarız. Öğrencinin bilişsel sürecine “ne yapıyorduk” ve “nasıl yapıyorduk” gibi küçük ipuçları ile müdahale etmeye çalışır ve bir sonraki problemde aynı boş bakışları ve durgunluğu görmemeyi ümit ederiz. Fakat genellikle öngörülebilir ki, bir sonraki problemde benzer sözler

söylenmiyor olsa bile, çoğu öğrenci verilen problemi çözmede yine sorun yaşayacaktır. Öğrenciler yalnız başına problemi çözme yetisini başaramayacak, düşünmesini toparlayamayacak ve yine dışarıdan müdahaleye, bir düzenleyici olarak öğretmenin yönlendirmesine ihtiyaç duyacaktır.

Yukarıda bahsettiğimiz temel düşünme becerilerin gelişimi sadece bir ders özelinde bireylerin akademik gelişimine katkı sağlamaz. Bu beceriler geliştiğinde, bireyler öğrendikleri teknik ve stratejileri diğer derslerde de kullanmaya başlar. Matematik özelinde yaptığımız bir beceri gelişim programı uygulamasına katılan öğrenciler fizik, biyoloji ve tarih derslerinde de bu becerileri kullandıklarını belirtmiştir (Aşık, 2015). Bireylerin temel düşünme becerileri herhangi bir ders içeriği özelinde geliştirilse de, sonuçları daha geniş bir yelpazeyi kapsar. Sonuç olarak, öğrencilerin derse daha aktif katılım sağlayabilmesi ve biz öğretmenlerin sınıf içinde daha keyifli bir öğretim süreci yaşayabilmesi için, bu becerilerin geliştirilmesinin okul kültürü olarak sahiplenilmesi gerekir.

Öğretmenler öğrencilerin temel düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmıyor demek, gerçeklikten uzak bir söylem olur. Her öğretmen bu becerileri öğrencilerine kazandırmak için farklı sınıf içi uygulamalar yapar. Bu tip uygulamalar genel olarak soru-cevap seansları, rol model olma ve gözlemlere bağlı olarak öğrencilere uyarılarda bulunma şeklindedir. Eksik olan ise, öğretmeye yönelik teknik ve stratejilerin önceden kurgulanmış ve planlı bir yapı içerisinde sistemik bir şekilde yapılmamasıdır. Ölçmenin birincil önceliği, karşılaştırma yapabilmek için sayısallaştırmadır. İkincil önceliği ise, izlenebilirlik için doküman etme, yani kayıt altına almaktır. Yaşam boyu öğrenme için en temel kabul edilebilecek bu düşünme becerilerini, eğitim sistemi içinde hem sayısallaştırmada hem de kayıt altına almakta problemler vardır. Öğretmenlerin öğrencinin gelişimini değerlendirmesi ve desteklemesinde en önemli

engel bu sistemik yapının eksikliğidir. Her okulun ve her sınıfın, öğrencilerin temel düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik sistemik bir değerlendirme ve öğretim yapısına ihtiyacı vardır. Belki de bu eksiklik, daha iyi bir eğitim için karşımıza çıkmış en önemli engeldir.

Kaynakça:

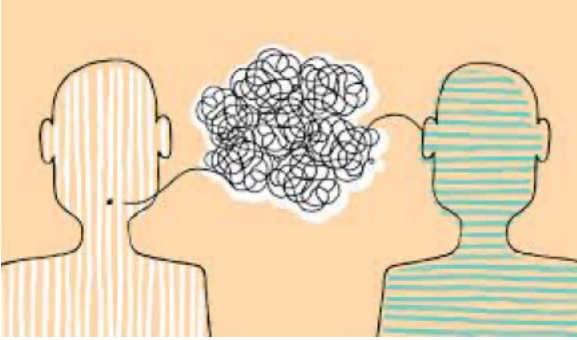
- Aşık, G. (2015). *Üstbiliş odaklı problem çözme destek programı tasarım çalışması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Hannah, K., George, B., Elizabeth, F., Kirsteen, H., & Ruochen, L. R. (2019). *OECD reviews of evaluation and assessment in education: Student assessment in Turkey*. OECD Publishing.
- Koşar-Altınyelken, H., & Akkaymak, G. (2012). *Curriculum change in Turkey: some critical reflections. In Neoliberal transformation of education in Turkey* (pp. 59-70). Palgrave Macmillan, New York.
- Rawson, M. (2000). *Learning to learn: more than a skill set*. *Studies in Higher Education*, 25(2), 225-238.
- Wingate, U. (2007). *A framework for transition: Supporting 'learning to learn' in higher education*. *Higher Education Quarterly*, 61(3), 391-405.

Nilay KILINÇ MACİT
Eğitmen

Sınıfta Şiddetsiz İletişim ve Anlaşmazlık Çözümü

Sınıftaki ilişkiler temel olarak ihtiyaçların -öğrenciler ve öğretmenlerin ihtiyaçlarının- etkileşimidir. William Glasser'a göre temel insan ihtiyaçları ; hayatta kalma, güç, aidiyet, yetkinlik/öğrenme ve özerklik veya kendini geliştirmedir. İlişki temelli bir sınıfta öğrenciler, öğretmenlerinin onların ortak ihtiyaçlarını desteklediklerini fark ettiklerinde güven seviyesi gözle görülür biçimde yükselir. Ancak kendini güvende hisseden bir çocuk, sağlıklı gelişim göstermeye cesaret eder. (Maslow,2001)

Virginia Satir, "İletişimi insanların arasında olup biten her şeyi kaplayan bir şemsiye olarak görüyorum" demiştir. Eğer söylediği doğruysa bu şemsiye neden bu kadar az dikkat çekmektedir? İlişki temelli bir sınıf, bireylerin birbiriyle nasıl iletişim kuracağına dair ilkeleri kullanır. İlişki temelli bir sınıfın üyeleri "ilişkisel zeka" çerçevesindeki becerilerin pratiğini yaparlar : Sözlü veya sözsüz ipuçlarından başkalarının duygularını tahmin etmek, kendinin ve başkalarının değerlerini anlamak, yargıları duygu ve ihtiyaç ifadelerine veya ihtiyaçları karşılayacak stratejilere dönüştürmek, kendi düşüncelerinin ve duygularının sorumluluğunu almak. (Şefkatli Sınıf,2019) Böylece aralarındaki iletişim şemsiyesi 'görünür' olur.

Marshall Rosenberg'in geliştirmiş olduğu "Şiddetsiz İletişim" tam da duygu ve ihtiyaçların insan doğasındaki şefkati ortaya çıkarmasına hizmet ediyor. Dr. Rosenberg, barışçıl bir dünya yaratmak için şefkati engelleyen; yani suçlayan, utandıran, eleştiren ve talep eden dilden arınılması gerektiği sonucuna varmıştır. Şiddetsiz iletişimi ilk olarak okullarda ABD'de projelerde, etnik entegrasyon ara buluculuk ve iletişim becerileri eğitiminde kullanmıştır. (Hart ve Kind- le,2019)

Şiddetsiz İletişim süreci temel olarak dört adımdan oluşmaktadır.

I.Adım: Gözlemler

- Değerlendirme ve yorum karıştırmadan ne gördüğümüzü, ne duyduğumuzu, ne hatırladığımızı net olarak ifade ederiz.
 - Gözlem: İç barışımı etkileyen olgunun nesnel tarifini yapıyorum. (anlaşmazlık durumunda ne oldu da kuvvetli duygular doğdu?)
 - Gözlem ahlaki yargı, tahlil, teşhis ya da suçlama içermez.
- "..... gördüğümde, duyduğumda, fark ettiğimde, hatırladığımda..." (Vivet Alevi, 2020)

Aşağıdaki her bir ifadeyi okuduğunuzda nasıl hissedeceğinizi hayal edin.

Dağınık iş çıkarıyorsun.(Değerlendirme)
Sayfanın kenarlarında pek çok not görüyorum.(Net gözlem)

II.Adım: Duygular

Duygular, ihtiyaçlarla bağlantılı olan içsel deneyimler veya hisleri işaret ederler.

- O "davranışı" gördüğümde, duyduğumda hatırladığımda, algıladığımda; karşıdakini suçlamadan bedenimde canlanan duyguları söylüyorum. (Vivet Alevi, 2020)
- " hissediyorum ,"
- Duyguların ihtiyaçlardan kaynaklandığını fark ettiğimizde güçleniriz.
- Genellikle 'hissediyorum' ifadesiyle kullanılan birçok söz aslında başkasının bize yaptığı için değerlendirme veya yorumdur. (Terk edilm-iş, değersizleştirilmiş, ihmal edilmiş, zorlanmış, hissetmek)

Değersizleştirilmiş hissediyorum. (Düşünce)
İncinmiş hissediyorum. (Duygu)

III. Adım: İhtiyaçlar

İhtiyaçlarımızı belirlediğimizde ve ifade ettiğimizde onları karşılama ihtimalimiz yükselir.

- Hayatta kalma ihtiyaçlarımızın yanında iyiliğimize ve gelişmemize katkıda bulunan farklı ihtiyaçlarımız da vardır. Destek, sevgi, takdir, anlayış, özerklik, dostluk, öğrenme ve eğlence bu ihtiyaçlardan bazılarıdır.

- Duygularımın kaynağında yatan ve karşılanan ya da karşılanmayan ihtiyaçlarımı dile getiriyorum.

“..... ihtiyacım olduğu için.”

“ Benim için..... önemli olduğundan ,
.....(duygu) hissediyorum.” (Vivet Alevi, 2020)

- Bir ihtiyaç belirlediğimizde stratejiler bulmak ve bulduklarımız arasında ihtiyacımıza en yakın olanını belirlemek kolaylaşır.

İhtiyaç: Dürüstlüğe değer veriyorum.

Strateji: Öğrencime sınıfta ilgili hoşuna gitmeyen şeyi bana anlatmak ister mi, diye sorarım.

IV. Adım: Ricalar

Bir ihtiyacı karşılamak için zihnimizde bir strateji olduğunda başkalarından yardım isteyebiliriz.

- İhtiyacınızı karşılayacak somut, şimdi yapılabilir, olumlu dilde ifade edeceğiniz bir istekte bulunun.

Karşımdaki insandan ne yapmasını istiyorum?

“.....yapmaya razı mısınız?

“.....mümkün mü?”

“.....olur mu? (Vivet Alevi, 2020)

“Şiddetsiz İletişim’in amacı istediklerimizi yaptırmak için insanları ve davranışlarını değiştirmek değildir; er ya da geç herkesin ihtiyacı olan dürüstlüğe ve empatiye dayalı ilişkiler kurmaktır” diyor Marshall Rosenberg. Bir öğretmen olarak benim de ilham aldığım Şiddetsiz İletişim , öğrencilerimle aramda şefkatli bağlantıya hizmet ediyor.

SINIFTA ANLAŞMAZLIK ÇÖZÜMÜ

Anlaşmazlıklar insan ilişkilerinde ortaya çıkan doğal süreçlerdir. Anlaşmazlık durumunda sıklıkla başvurulacak yol, hatanın kimde olduğunu tespit etmeye çalışmaktır. Bu tespit sonucunda da ayrıştırıcı söylemlerin ortaya çıkması kaçınılmazdır. “Haksızlığa uğrayan” diye adlandırılan tarafın ihtiyaçlarına bakılırken karşı tarafta olan bitenden habersiz olmaz çoğunlukla.

Peki çatışmanın her iki taraf için de çözümü mümkün müdür? Hatanın kimde olduğunu tespit etmeye çalışıp tarafların bağlantısını koparmak yerine bireyleri ve topluluğu güçlendiren onarıcı yaklaşımlarla ilerlemek çoğu zaman daha makul bir sonuca ulaştırır bizi.

Aşağıdaki olayda Şiddetsiz İletişim adımları kullanılarak sınıf içinde onarıcı bağlantının nasıl işlediğine dair bir süreç anlatılmaktadır.

Durum:7. Sınıf öğrencisi olan Engin ve Hakan aynı sınıftadır. Teneffüs esnasında Hakan, Engin’in çantasını çekerek düşürmüş ve Engin de ona incitici cümleler söylemiştir. Olaydan sonra her iki çocuk da bağlantı kurmaya davet edilip aşağıdaki adımlarla bir buluşma gerçekleştirilmiştir.

Özgüvenli Rahat Sabırsız Şefkatli Tedirgin

Umutlu Utanç İçinde Uykulu Üzgün Yorgun

Çaresiz Hayal Kırıklığı Hevesli İsteksiz Korkuk

1. Lütfen bu olayla ilgili gözlemlerinizi aktarır mısınız?

Hakan: “Birkaç haftadır Engin benimle konuşmuyordu zaten, yanından geçerken şaka olsun diye çantasını çektim. O da bana kötü sözler söyledi.”

Engin: “Onunla konuşmuyorum, görmek de istemiyorum. Sıramda otururken birden gelip çantamı çekti, öfkelendim.”

2. Duygularınızdan bahseder misiniz?

Öğretmen: Engin seninle konuşmadığında neler hissettin ?

Hakan: Gergin, huzursuz, yalnız.

Öğretmen: Hakan senin çantayı çektiğinde neler hissettin?

Engin: Bıkmış, kızgın, incinmiş.

3. İhtiyaçlarınıza bakalım mı?

Öğretmen: Gergin ,huzursuz ve yalnız hissettiğinde ihtiyaçların nelerdi?

Hakan: “Görülmek, barış ve yakınlık ihtiyacım vardı.”

Öğretmen: Bıkmış, kızgın ve incinmiş hissettiğinde ihtiyaçların nelerdi?

Engin: “Değer görmek, ciddiye alınmak ve güven ihtiyacım vardı.”

5. Birbirinizin duygularını ve ihtiyaçlarını duyduğunuzda birbirinize ve kendinize dair ricalarınız var mı?

Hakan: “Engin’le olan arkadaşılığımı özleyorum, yeniden benimle diyalog kurmasını diliyorum. İletişim kurmak istediğimde buna uygun bir yöntemle iletişim kurmayı deneyeceğim.”

Engin: “Beni önemseydiğini görüyorum, yeniden arkadaş olmamız için sabırlı olmasını rica ediyorum. Hakan’la olan arkadaşılığımı yeniden kurmak için gayret göstereceğim.”

Anlayış Bağlantı Barış | Huzur Destek Dinlenme

Duyma | Duyulma Dürüstlük Düzen Güven Güvenlik

Hareket İfade İletişim İş Birliği Oyun

Bu olayda, anlaşmazlığı ortaya çıkaran duygu ve ihtiyaçlar açığa çıktığında Engin ve Hakan’ın eski davranışlarına saplanıp kalma olasılığının azaldığı gözlemlenmiştir. Dolayısıyla Hakan kendisini sürekli gergin hissetmeyeceği gibi Engin de sürekli kızgın olmayacaktır. Bu süreçte haklı/haksız, suçlu/suçsuz kavramlarının yerine odaklanılan şey “buluşma”dır. Bu sebeple tarafların buluşmaya dair istekli olmaları ve yöntemin detayına dair bilgilendirilmeleri önem taşımaktadır. (Sınıfta Barış El Kitabı, www.sabancivakfi.org)

Nasıl konuştuğumuzla ilgili daima bir seçimimiz vardır. Konuşmak, başkalarıyla bağlantı ve iletişim kurmanın -bilgi ve deneyim paylaşmanın, problem çözmenin, fikirler geliştirmenin- bir yoludur. Yaptığımız analiz, yargı ve suçlama ;gerçekte söylenen kalp şarkısını duymamızı zorlaştırır.

Bunun yerine insan kalbini ifade edecek şekilde konuşmayı seçebilir. Dünyayı duygular ve ihtiyaçlar açısından nasıl deneyimlediğimiz ve bizim için hayatı nelerin daha iyi yapacağı bilgisini paylaşabiliriz. (Hart ve Kindle, 2019)

KAYNAKLAR

Sura Hart/ Victoria Kindle Hodson ,Şefkatli Sınıf- İlişki Temelli Öğretmenlik ve Öğrenme, BBOM Yayınları 2019

Marshall Rosenberg, Şiddetsiz İletişim, Remzi Kitabevi, 2015

Sınıfta Barış El Kitabı https://www.sabancivakfi.org/i/content/Sinifta_Baris_El_Kitabi.pdf

Abraham Maslow, İnsan Olmanın Psikolojisi, Kuraldışı Yayınları,2001

William Glasser, Okulda Kaliteli Eğitim, Beyaz Yayınları, 1999

Virginia Satir, İnsan Yaratmak, Beyaz Yayınları, 2017

Vivet Alevi, Can Kulağı ile Dinlemek, CNVC Sertifikalı Eğitimci, www.siddetsiz-iletisim.com

Görseller: Duygu ve İhtiyaç Posterleri, BBOM Yayınları

Göçmen Öğrenciler İçin Öğretimi Erişilebilir Kılmanın Yolları

Reşit Yalın GÜÇKIRAN
Akademik ve İdari Koordinatör

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Göç ve Acil Durumlarda Eğitim Daire Başkanlığının Ocak 2022'de yayınladığı rapora göre, ülkemizde 1 milyon 365 bin 884 yabancı uyruklu öğrenci bulunuyor. Bu çocukların yüzde 31.5'i okula devam edemezken 935.731 tanesi anaokulundan lise son sınıfa kadar eğitim öğretim sistemimizin çeşitli düzeylerinde öğrenim görüyor.

Yaşadıkları yerlerden beklenmedik bir ayrılık süreci, henüz bilmedikleri bir dilde eğitim hayatını sürdürme gibi deneyimler göçmen çocukların gelecek yaşamlarında risk taşıyan belirleyiciler olarak rol oynuyor. Aynı zamanda ev sahibi ülkenin öğretmenleri için farklı kültürlerden gelen ve dil yetkinliği kısıtlı öğrencileri destekleyecek kapsayıcı ders tasarımları oluşturmak kolay bir süreç değil.

Peki, sınıflarımızda bu öğrenciler için öğretimi daha erişilebilir kılmak amacıyla neler yapabiliriz? Kapsayıcı öğretim yaklaşımlarından biri olan UDL (Öğrenmede Evrensel Tasarım) çerçevesi bize hangi stratejileri öneriyor?

1. Sınıfta kapsayıcı, farklılıkların kabul edildiği bir ortam sağlayın.

- a. Duvarlara farklı dillerde hoş geldin yazıları, farklı şehirlerden fotoğraflar / nesneler asın. (Böylece öğrencinin güvenli hissetme ve aidiyet duygusu pekiştirilmiş olur.)
- b. Öğrencilerin sorularını rahat sormalarını sağlayacak bir ortam sunun. Derste kaçırdığı bir nokta olduğunda önceden bir yönerge verin. (Dersten sonra her zaman masama gelebilirsin ve benimle konuşabilirsin.)
- c. Türkçe konuşurken hata yaptıklarında onları nazikçe düzeltin. (O anda bir cümlenin neden bu şekilde kurulduğunu açıklamak zorunda değilsiniz, ancak doğru ifadesini söylemek yardımcı olacaktır. Dil oldukça sezgiseldir. Onlara sürekli kurallar vererseniz, kurallar hakkında çok fazla düşünürler ve konuşmak için onları takip etmekle meşgul olurlar.)

2. Konu anlatımını yapılandırın.

- a. Uzun anlatımlardan kaçının.

- b. Cümleler arasında ara ara duraklayın.

- c. Anahtar sözcüklerden ve önemli noktalardan sonra ara vererek normalden biraz daha yavaş ve yüksek sesle konuşun.

- d. Önemli fikirlerin tonlamasını biraz abartılı bile olsa net bir şekilde ifade edin.

- e. PowerPoint slaytlarındaki metni sınırlayın.

- f. Videolarda altyazı seçeneği sunun.

- g. Dersin başında konu başlıklarını açık bir şekilde tahtaya yazın.

- h. Görevleri açıklarken yönergeleri yazılı olarak da sunun.

3. Temel kavramları ve kavramsal anlayışları açıklığa kavuşturun.

- a. Mümkün ise kritik bilgileri sınırlı Türkçe yeterliliği olan öğrenciler için birinci dillerinde de (örneğin Arapça) sağlayın.

- b. Anahtar kelimelerin hem Türkçe hem de evde konuşulan dildeki tanımlarını ve telaffuzlarını ilişkilendirin.

- c. Ders sırasında tahtaya anahtar terimleri yazın veya bu tür kelimelerin yazılı bir listesini verin.

- d. Öğrenciler için yeni olabilecek kelimeleri önceden tanımlayın, öğretin.

- e. Alana özgü kelimeleri (örneğin zamir) hem alana özgü hem de genel terimleri kullanarak tanımlayın. Alana özgü kelime dağarcığından kaçınmayın ancak sıra dışı kelimelerin eş anlamlılarını veya açıklamalarını sağlayın.

- f. Elektronik çeviri araçları kullanmalarını sağlayın veya internette bulunan çok dilli sözlüklere bağlantılar verin.

- g. Kelimeleri açıklığa kavuşturmak için dokümanlara görseller, resimler, videolar vb. yerleştirin. Kavramları kelimelerle ilişkilendirmek için ne kadar çok resim, di-

yagram, PowerPoint slayt gösterileri ve video kullanırsanız öğrenciler o kadar başarılı olur.

h. Deyimsel bir ifade kullandıktan sonra anlatmaya devam etmeden önce onu kısaca yeniden ifade edin. (Örneğin “ağzında bakla ıslanmıyor” dedikten sonra “birine sırrını söyledi” açıklamasını yapın)

i. Önemli veya karmaşık fikirleri başka sözcüklerle ifade ederek tekrarlayın.

j. Dinlediklerini not alabilmeleri için not alma şablonları kullanmaya yönlendirin. (Yapı iskelesi kurmak.)

4. Soru sorma süreçlerini belirleyin.

a. Bir soru sorduktan sonra tekrar edin ve cevap için birine söz vermeden önce bir süre bekleyin.

b. Tüm sınıfa bir soru sorun ve öğrencilere yanıtlarını yanlarındaki kişiyle paylaşmalarını söyleyin. Öğrenciler yanıtlarını arkadaşlarıyla paylaştıktan sonra sınıftan rastgele yanıtlar alın. (Bu strateji, tüm öğrencilerin ilgisini daha fazla çeker ve anadili Türkçe olmayan öğrencilere soru üzerine düşünme ve cevabı prova etme şansı verir.)

c. Soru sorma sürecinizi çeşitlendirin. Bazen gönüllü bir öğrenciye sorun, bazen öğrencilere isimleriyle direk hitap ederek sorun. (Farklı bir ana dil konuşan öğrenciler, bireysel olarak çağrıldıklarında cevap vermeyi gönüllü olmaya göre daha kolay buluyorlar.)

d. “Sorunuz var mı?” yerine konuya ve içeriğe dair sorular sorun: “Bana (veya arkadaşına) ... konusunda ne anladığınızı söyler misiniz?” veya “Bir dakika içinde bu derste öğrendiğiniz en önemli şeyi yazınız.”

e. Cevapları hazırlamaya zaman tanımak için bir sonraki dersin tartışma sorularını ev ödevi olarak atayın.

5. İşbirliği fırsatları yaratın.

a. Aynı kültürden bir grup öğrenciyi yan yana getirmek yerine, öğrencileri farklı kültürden bir öğrencinin yanında oturmaya teşvik edin. Etkinliğin amacına bağlı olarak ana dili Türkçe olmayanları ana dili Türkçe olan gruplara dağıtın.

b. Ana dili Türkçe olmayan öğrencilerin konuyu anlamalarını ve katılmalarını sağlamak için grupları izleyin

ve gerekirse öğrencilere koçluk yapın.

c. Her grup üyesinin aktif katılımını ve katkısını gerektiren küçük grup görevleri tasarlayın. Öğrencileri sınıf dışında birlikte çalışmaya teşvik edin.

6. Beklentileri netleştirin ve iletişimini sağlayın.

a. Ödevleri ve sınavları sınıfta görünür kılın. Okunaklı bir şekilde defterlere yazıldığından emin olun.

b. Sınavlar öncesinde kısa ve odaklı özetler sağlayın.

c. Bir sınav sorusunu sözlü olarak vererseniz, yazılı halini de paylaşın.

d. Öğrencileri sınavdaki kelimeleri veya soruları anlamadıklarında soru sormaya teşvik edin.

e. Anlamı etkilemeyen dilbilgisi hatalarını görmezden gelmeye çalışın. Hataların altını çizip ama düzeltmeyin. Detaylı geri bildirimde bulunun.

f. İyi yapılmış bir ödevin, projenin hangi kriterlere sahip olduğunu tartışın ve açıklayın. Bu kriterleri içeren değerlendirme anahtarları ve kontrol listesi paylaşın.

g. Dönem başında gerekli okumaları belirleyin. Bunları olabildiğince erken paylaşarak öğrencilerin okumaları tamamlamaları için yeterli zaman sağlayın.

h. Farklı ifade seçenekleri sağlayarak, kendilerini çeşitli araçlarla güçlü yetenek alanlarında ifade etmelerinde esneklik sunun. (drama, çizim, video, ppt vb.)

Fark etmişsinizdir ki yukarıdaki stratejiler, göçmen öğrencilerin yanında diğer öğrencilerimizin de faydalana-
bileceği yönler içermektedir. UDL çerçevesi bu noktada farklılaştırmanın bir adım ötesine geçerek bir grup için sunduğumuz seçeneklerin diğer öğrenenler için de yararlı olabileceğinin ve aynı seçeneklerin tüm öğrenenlere sunulması gerekliliğinin altını çizer:

“Bazıları için gerekli olan, herkes için yararlıdır.”

Bu doğrultuda öğretmenler olarak hem ev sahibi hem de misafir öğrencilerin hayatlarına dokunabilmeyi ve onları kaybetmemeyi ülkemizin aydınlık geleceğini inşa etmekte ve korumakta hayati çabalar olarak görmek yanlış olmayacaktır.

Dün, Bugün ve Yarın: Türkiye Cumhuriyeti'nin 100.Yılında Eğitimde Yüzünü Geleceğe Dönmek

Mona AYKUL

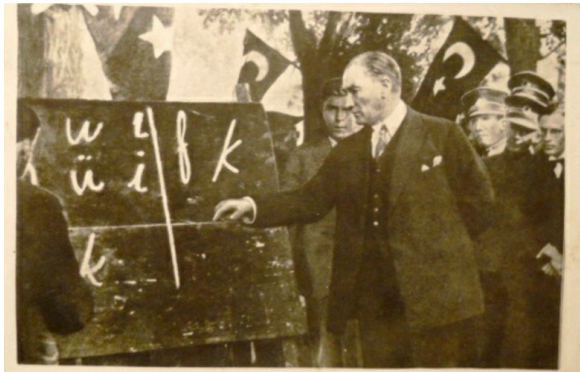
Eğitim ve İş Geliştirme Direktörü

"Öğretmenler!

Yeni nesli, Cumhuriyet'in özverili öğretmen ve eğitimcileri, sizler yetiştireceksiniz; yeni nesil, sizin eseriniz olacaktır."

26 Ağustos 1924 yılında Mualimler Birliği Kongresi üyelerine seslenen ulu önder Atatürk bizlere bu sözleriyle Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Yılıni kutladığımız şu günlerde halen ışık olmaktadır. Eğitimin bugününü ve yarınını doğru anlamak ve bize emanet edilen bu görevi hakkıyla yerine getirebilmek için eğitimin dününü dikkatli incelemek gerekiyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş döneminde her alanda olduğu gibi eğitim alanında da çok önemli atılımlar olmuştur. Henüz ulusal bağımsızlık savaşı sürerken 1921'de toplanan Maarif Kongresinde Mustafa Kemal, kongre açılışında savaşın kazanılmasından sonra, Türkiye'nin ulusal bir devlet olacağını ve ancak, çağdaş ve ulusal eğitim ile yetişmiş bir ulus tarafından birliğin sağlanabileceğini vurgulamıştır. Yine 1 Mart 1922'de Mustafa Kemal Atatürk, TBMM'deki konuşmasında medeni bir millet olmanın yolunun bilimden geçtiğini ve laik, eşitlikçi ve bilime dayalı bir Millî eğitim sistemi kurulması hususunun üzerinde durmuş ve 1928'de Türk harflerinin kabulü için bizzat Anadolu'yu gezmiş ve hepimizin aşına olduğu meşhur fotoğrafındaki gibi meydanlarda kurulan kara tahtalarda halka harfleri öğretmiştir. Başöğretmenimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün izinde yüksek hedeflerle ömrünü eğitime adanmış nice eğitimci büyük özverileri ve emekleri ile bugünün Türk eğitim sistemini oluşturmuştur. Bugün sayılara baktığımızda, 2021- 2022 eğitim-öğretim yılında 1 milyon 139 bin 673 öğretmenimiz, 19 milyon 155 bin 571 öğrenciye ilim ve bilim aktarmak için çalıştığını, eğitim kurumlarının, STK'ların ve diğer paydaşların da eğitime sunduğunu görebiliriz. Geçmişinde önemli inkılaplar ve eğitim reformlarıyla gelişen Türk eğitim sistemi büyük değişimlere ve yeniliklere

açık bir yapı olarak bugünümüzde de aynı amaç ve hedeflerle gelecek nesilleri yetiştirmek için tüm paydaşların çabaları ile gelişmeye devam etmektedir. Dünyanın baş döndürücü hızdaki değişimleri ve özellikle çağımızdaki teknolojik gelişmeler eğitimde dijital dönüşümü de beraberinde getirmiştir. Özellikle bu noktada eğitimdeki dijital dönüşümü doğru yönetmek, dijitalleşme ile teknolojinin sunduğu fırsatlara odaklanmak, eğitimde yüksek kalite hedeflerine ulaşmamızda önemli bir rol oynamaktadır.

Eğitimde Dijital Dönüşümü yönetmek

Eğitimde özellikle e-öğrenme ile başlayan dijital dönüşüm bağlamındaki bu değişimlerin yakın gelecekte eğitim ve öğretim hayatımızın vazgeçilmez unsurları haline gelmesi çok uzun sürmeyecektir. Dolayısıyla günümüzden itibaren eğitimde "yüzümüzü geleceğe dönerek" bu alandaki gelişmeleri yakından takip etmek ve eğitim-öğretim sistemlerimize dahil etmemiz elzem bir görevimiz haline gelmiştir. Gelecek nesilleri yetiştirirken, öğrencilerimizin büyüdüğü çağı ve bu neslin ihtiyaçlarını doğru anlamak, ihtiyaçlarına ve gelecekteki mesleklerine yönelik eğitim programları ile onları hayata hazırlamamız gerekmektedir.

Web 2.0 döneminden Web 3.0 dönemine hızlı bir geçişin yaşandığı dünyada artık yıkıcı teknolojiler olarak adlandırılan Yapay Zekâ, Sanal/Artırılmış Gerçeklik, Nesnelerin İnterneti, Endüstri 4.0 teknolojileri ve Metaverse gibi teknolojiler geleceğin okullarını da yakından ilgilendiren konular haline gelmiş ve tartışılmaya başlanmıştır. Bu değişimlere ayak uydurabilmek için eğitim kurumlarının ve eğitimcilerin dijital yetkinliklerini sistemli ve etkili programlarla geliştirmek gerekmektedir. Eğitimde dijital dönüşümü tüm yönleriyle ele alarak bütünsel bir bakış açısıyla yaklaşmak gerekir. Bu noktada sadece teknolojileri değil, yenilikçi eğitim yöntemlerini de örn. Harmanlanmış Öğrenme (Blended Learning), Tersyüz öğrenme (Flipped Learning), Hibrit-Esnek Öğrenme Modeli (HyFlex Learning) gibi modelleri de doğru bir öğretim tasarımı ile eğitim programlarımıza dahil etmeliyiz. Bugün öğrencilerimizi geleceğe hazırlarken ve bilgilerimizi aktarırken var olan öğretim yöntemlerimize yenilikçi yaklaşımları dahil ederken, ancak öğrencilerimizin Gelecek Becerilerini (Future Skills) de geliştirmelerine fırsat tanıyacak modellere ihtiyaç duymaktayız.

Gelecek Becerileri (Future Skills) nedir ve neden gerekli olacaktır?

Dijital çağda başarı için Gelecek Becerileri iş hayatına atıl-

madan önce yeni becerilerin gerekli olduğu, mevcut işlerin artık var olmadığı ve yeni işlerin hızla geliştiği dijital çağı sürekli değişen istihdam ortamına uyum sağlamasını yardımcı olan beceriler olarak tanımlanabilir.

Bu becerileri Dünya Ekonomi Forumu 2020'de yayınladığı "Geleceğin Meslekleri Raporu"nda 2025 yılının 10 temel becerisi olarak dört türde (Problem çözme, öz düzenleme, başkalarıyla çalışma, teknoloji ve AR-GE) açıklamıştır:

1. Analitik düşünme ve inovasyon
2. Aktif öğrenme ve öğrenme stratejileri
3. Karmaşık problem çözme becerisi
4. Eleştirel Düşünme ve analiz becerisi
5. Yaratıcılık, özgünlük ve girişimcilik
6. Liderlik ve sosyal etki
7. Teknoloji kullanımı, izleme ve kontrolü
8. Teknoloji tasarımı ve programlama
9. Dayanıklılık, strese tolerans ve esneklik
10. Muhakeme, problem çözme ve fikir oluşturma

Bu becerileri incelediğimiz zaman özellikle yaşadığımız dünyada ve yakın zamanda COVID19 salgını ile değişen yaşam biçimlerinde değişimin çok hızlı ilerlediğini ve bu becerilerin ne denli önemli olduğunu anlayabiliriz. Eğitim programlarımızda artık çağımızın bir zorunluluğu haline gelen bu Gelecek becerileri eğitim programlarımızda ve sistemlerimizde yer almalıdır. Bu becerilerin edinilmesi ve geliştirilmesi sonucunda Metaverse veya yapay zekâ gibi

teknolojilerin yaygınlaştığı bir dünyada uyum sağlamak mümkün olacaktır. Ancak bu süreçte hem eğitim kurumlarının hem eğitimcilerin hem de öğrencilerin dijital ve teknolojik anlamda sağlam bir temel üzerine inşa edilen sistemlerde ilerlemesi gerekmektedir. Bunun gerçekleşebilmesi için de eğitim programlarında bütünsel olarak e-öğrenme ele alınmalı ve yeni teknolojiler sistemlere dahil edilirken tüm paydaşların dijital okuryazarlığı, yeni medya okuryazarlığı ve dijital yetkinlikleri de analiz edilerek desteklenmelidir. Teknoloji ve dijital uygulamalar bu noktada süreci olumlu yönde destekleyecek faktörler olabilir, ancak önce dijital öğrenme stratejisinin belirlenmesi ve bu doğrultuda ihtiyaçları/hedefleri analiz etmek gereklidir. Belirlenen ihtiyaçlara ve hedef kitleye uygun asıl odağın ve amacın "öğretim ve öğrenme" olduğunu unutmadan platform ve uygulamaların tercih edilmesi, eğitimde dijital dönüşüm sürecine anlamlı katkılar sunacaktır. Bir bütün olarak eğitimin ihtiyaçlarına cevap veren dijital sistem tasarımları dijital dönüşüm boyutunda yönetimi ve gelişimi olumlu yönde destekleyecektir. Elbette öğrencilerimizi geleceğe ve geleceğin mesleklerine hazırlarken, yapay zekâ ile, robotlarla, sanal gerçeklik gibi unsurlarla dolu bir dünyada üreten, geliştiren ve yaşayan "insan ve bireyler" olmaya yönlendirmek için eğitimciler olarak onlara bu yolculukta aynı özveri ile eşlik etmeye devam etmeliyiz.

Cumhuriyetin 100.yılıni kutlarken kendi ülkesine, yaşadığı topluma ve dünyaya fayda sağlayan, icatlar çıkaran ve çağa uyum sağlayacak nitelikte bilgi ve becerilere sahip bir nesil geleceğe hazırlamak bugün bizim en önemli görevimiz. Öğrencilerimize geleceğe giden yolculuklarında en iyi şekilde rehberlik etmeliyiz ki, dünyada fark yaratan işlere imza atan bir nesle sahip olalım. Bir ülkenin kalkınması için en temel unsurun eğitim olduğunu daha Cumhuriyeti kurarken vurgulayan ulu önder Mustafa Kemal Atatürk ve bizden önceki eğitim neferlerinin bizlere emanet ettiği öğrenciler ise Türkiye Cumhuriyeti'nin bir sonraki yüzyılını şekillendirecek olan nesil olarak Türkiye Cumhuriyeti'ni daha uzun yıllar bambaşka ve büyük zaferlerle kutlayacaktır. „Cumhuriyet sizden fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller ister.“ (Mustafa Kemal Atatürk)

Top 10 skills of 2025

Eğitimin Geleceği, Geleceğin Eğitiminde

Sema TEKDOĞAN
Eğitim Yöneticisi

“ Bir çocuğu kendi öğrenim tarzıyla sınırlama çünkü o başka bir zamanda doğdu.”

- TAGORE

Var olduğu günden beri gezegenimiz sürekli değişim, gelişim ve dönüşüm içindedir. Bu değişimlere ayak uydurmak hem günümüze hem de geleceğe adapte olabilmek adına önem taşımaktadır. Değişime ve gelişime uyum sağlamada en önemli görev de eğitim kurumlarına aittir. Zira eğitim, yaşadığımız dünyaya ayak uydurma yolunda bizleri hazırlayan bir süreçtir.

Bu sürece yatırım yapılması gerektiğini çok iyi bilenlerden biri, kuşkusuz Büyük Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'tü. Atatürk daha Kurtuluş Savaşı sürerken ileride kendisini başka sorunların da beklediğini biliyordu. Bu sorunlardan en önemlisi eğitimdeki zorluklardı. 16 Temmuz 1921'deki Eğitim Kongresi'nde yaptığı konuşmada, “Silahıyla olduğu gibi dimağıyla da mücadele mecburiyetinde olan milletimizin, birincisinde gösterdiği kudreti ikincisinde de göstereceğine asla şüphem yoktur.” diyerek, bu zorluğa dikkat çekmek istemişti.

Nitekim bu dikkat sonucunda 1923'ten 1938'e kadar eğitim sistemimizde nitelik yönünden görülen önemli gelişme ve düzenlemeler, bugünkü eğitim sistemimizin temelini oluşturmuştur. Harf Devrimi ile başlayan eğitim reformları okuma yazma oranını artırmış, 1926 yılından itibaren yeni öğretim programları uygulamaya konulmuştur.

Cumhuriyetimizin 100. yılını idrak etmek üzereyiz. Ulu Önderimizin Dolmabahçe Sarayı'nda kara tahta önüne geçip yeni alfabeyi tanıttığı günden beri hem ülkemiz hem dünya pek çok değişime ve gelişime tanıklık etti. Her şeyin hızla değiştiği bir çağdayız.

Peki, bu hız eğitimi nasıl etkileyecek?

Yadsınamaz bir gerçek var ki gelecek yıllar teknolojinin daha da öne çıkacağı yıllar olacak. Şu an bile teknolojik gelişmeler, nasıl yaşayacağımızı, nasıl düşünüp davranacağımızı belirliyor. Bir önceki gün sahip olduğumuz aletler, bir sonraki gün modası geçmiş hâle gelebiliyor. Toplum 1.0'dan başlayan serüvenimiz toplum 5.0'a evrildi. Toplum 5.0'ın ne tür bir toplum yaratacağını kesin olarak öngöremesek de insanın temel alındığı, çözüm odaklı, yeni ve akıllı bir toplum olacağı neredeyse kesin. Yapay zekânın insanın önüne geçeceği konuşuluyor. Mesela insana ihtiyaç duymadan evlerdeki buzdolaplarının malzeme listesini tutacağı ve malzeme miktarı azaldığında internet yardımıyla marketten sipariş verebileceği gibi

uygulamalar öngörülüyor. Peki, makineler her şeyi yaptığında insanlar ne yapacak?

1.0'dan bugünlere gelen ve ayakta kalan insanoğlu elbette kendi aklıyla yarattığı makinelerle de yaşayacak güçte. Yeter ki çağa uygun eğitilsin. Bilim insanlarının görüşü, böyle bir toplum düzeninde insanın iki özelliğinin önem kazanacağı yönünde: empati ve yaratıcı düşünce.

Bu görüşlerden yola çıktığımızda gelecek yüzyılın insanlarında aranan yetkinlikler; 21. yüzyıl becerileri ortaklığı dediğimiz, İngilizce karşılığı 4C olan iş birliği (collaboration), iletişim (communication), eleştirel düşünme (critical Thinking) ve yaratıcılık (creativity) olacaktır. Yaşam boyu öğrenen bireyler değişen dünyaya uyum sağlamakta bir adım öne çıkacaktır. Ayrıca öz yönetim, zaman yönetimi, sistematik düşünme becerisi, bilgi, medya ve teknoloji okuryazarlığı vazgeçilmezleri olmak durumunda kalacaktır.

Bu becerileri kazanmada; sorgulayan, aktif düşünen bireyleri hayata hazırlayan eğitim anlayışları kalıcı olacaktır. Öğrenciyi ve kalıcı öğrenmeyi merkeze alan, transfer süreçlerini önemseyen PYP, MYP, IB süreçleri, UbD eğitim anlayışı, çok katmanlı ders modelleri bir adım öne çıkacaktır. Tasarlanmış ders planları sayesinde öğrenci, bilgiyi yeni bağlamlara transfer edebilecek, büyük resmi görebilecektir. Bir soruna çözüm geliştirirken yenilikçi yollar deneyen düşünme modelleri benimsenecektir. Bilgi, öğrenci için doğrudan başkası tarafından aktarılan olmaktan çıkacak, kendisinin deneyimlediği bir süreç dönüşecektir. Böylelikle öğrencinin gerçek performansı da anlam kazanacaktır. Ezberlenecek bilgiler değil, öğrenciye çözüm bulması gereken görevler verilecek, anlamı derinleştirme çalışmaları odak noktası olacaktır. Öğrencilerin zamanlarını en verimli ve etkin biçimde kullanarak kendilerine en uygun çalışma yöntem ve tekniklerini geliştirmelerine yardımcı olmak, araştırma yapma becerilerini geliştirmek olmazsa olmaz olacaktır.

Eğitim ve öğretim kişiye özel hâle gelecektir. Eğitim müfredata değil, birey temelli öğrenme üzerine kurgulanacaktır. Uzmanlar programların kişilerin bireysel ihtiyaçlarına göre düzenleneceği ve bu süreçte farklı öğrenci profillerinin ortaya çıkacağını öngörmektedirler. Bu sebeple öğrenciler; farklı öğrenme yöntemleri, farklı istasyon sistemleri ile projeler üstünde çalışacaktır. Öğretmenler istasyonlarda sorular sorarak onları farklı fikirlerle yönlendirmeye uğraşacaklar. Her etkileşimden sonra istasyonlar değişecek, öğrenme çeşitlenecek. Her öğrencinin bireysel öğrenme planları olacak, gelişmiş yazılımlar sayesinde planların ne derece uygulandığı takip edilecek.

rol oynayacaktır.

Tabii ki şimdikinden daha gelişmiş bir dünya düzeninde yaşayacak insanların da elbette eğitim araçları, alıştığımız düzenlerden ve sistemlerden farklı olacaktır. Gelecekte kesinlikle eğitim okulla sınırlı kalmayacaktır. Öncelikle pandemi ile birlikte hayatımıza giren hibrit ve uzaktan eğitim vazgeçilmezlerden olacaktır. Zaten kara tahta yerini çoktan akıllı tahtalara ve sanal gerçeklik uygulamalarına bıraktı. Zira tüm dünya gördü ki okul dört duvardan ibaret olmayabiliyor. Bu cümleden geleceğin dünyasında okulun tümünden ortadan kalkacağı anlaşılmalıdır. Okullar sadece şekil değiştirecek ama hangi dönemde olursa olsun varlığını hep sürdürecektir.

Kullanılacak giyilebilir kamera sistemleri bireylerin zaman ve mekân sınırlamalarına girmeden doğrudan öğrenmelerini sağlayabilecektir. Belki el yazısı önemini kaybedecek, belki yazım kurallarını öğrenmek tarih olacak, belki yabancı dil bilmek iş alımlarında bir kriter olmayacaktır. Belki güçlü hafıza yerine hızlı parmak uçları revaçta olacaktır. Artırılmış gerçeklik uygulamalarıyla coğrafya dersinde harita üzerindeki bir çalışmayı o alanda yapmanızı mümkün olacaktır. Sanal gerçeklikle belki de tarihteki bir savaşın parçası olmak öğrenmeyi kolaylaştıracaktır.

Zaman, para ve enerjiyi tasarruf etme adına uzaktan eğitim çokça tercih edilebilecektir. Okullar, bireyler istedikleri yerden istedikleri bilgiyi almak isteyebilecekleri için sürekli çalışan kurumlara dönebilecektir. Belki de tek öğreticilikten çıkılacak bilenden bilmeyene doğru bir etkileşimin merkezleri olacaktır. Hibrit öğrenme sayesinde geleceğin okulları açık bir kütüphane anlayışında hizmet verebilecektir. Global bilgi merkezleri adını alacak, tek disiplinli kurum olma özelliğini geride bırakacaklardır. Nitekim öğrencisi olmak için çoğumuzun hayalini kurduğu Harvard, Oxford vb. üniversiteler bu adımları atmaya başladılar.

Yine aktif öğrenme sınıfları, bireylerin kendi başlarına öğrenme becerilerini kullandığı alanlar olacaktır. Burada amaç dersin konusuna uygun etkinlikleri hayata geçirmek temeline dayanacaktır. BYOD (bring your on device) uygulamaları öğrencilerin kendi teknolojik araçlarıyla öğrenmesini mümkün kılacaktır. Hyflex öğrenme eğitim deneyimlerinin özelleştirilmesini gerçekleştirmede önemli

Bütün bunlara bağlı olarak geleceğin öğretmenleri de bugünkünden farklı olmak durumunda kalacaktır. Her şeyden önce iyi bir teknoloji okuryazarı olacaktır. Kodlama bilmesi gerekecektir. Öğrenciler yönlendirmeye ihtiyaç duyacakları için alışageldiğimiz 40 dakika ders anlatan öğretmen modeli de tarihte yerini alacaktır. Bilgiyi aktaran değil mentör rolüne bürünecektir. Öğrencilerini tüketici değil üretici olmaya sevk etmesi beklenecektir. Olumlu dijital ayak izleri bırakmaları değer kazanacaktır. Hayat boyu öğrenen olacaktır. Esnek olması önem taşıyacaktır. Duygusal farkındalığının gelişmiş olması beklenecektir. İletişime ve iş birliğine açık olması gerekecektir. Eleştirel düşüncesi ve yaratıcı olması beklenecek, bunu öğütleyecek, rol modelliği "yol gösteren lider" olarak karşımıza çıkacaktır.

Yarın nasıl bir dünyaya uyanacağımızı bilmiyoruz. Yapay zekâ insan yaşamının içine yerleşirken, sınıflarda robot öğretmenler mi olacak soruları kafaları meşgul edecekken insanın anlam arayışı ve bir öğretmenin öğrenci üzerindeki etkisi belki de toplum 5.0'da yeniden keşfedileceklerin başında gelecek. Çünkü hangi modeli uygularsak uygulayalım, hangi akıllı sistem gelirse gelsin öğretmenin öğrenci üzerindeki etkisinin yeri asla yok olmayacaktır.

KAYNAKÇA:

<https://www.tedbatman.k12.tr/wp-content/uploads/2020/05/Toplum-5.0-%C4%B0nsan-Merkezli-Toplum.pdf>

<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/921636>

Akdağ B, Geleceğin Okul Modelleri. Felsefeci Dergisi, sayı 5

Hergüner, G, 21. Yüzyılda eğitimcilerin eğitimi ve okul düzeni, Kuram Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi

<https://www.alanyazin.com/cresjournal/2022/05/ogretmenlik-meslegi-ve-21-yuzyil-becerileri/>

Yeşilay

Yeşilay, bağımlılıklarla mücadele etmek amacıyla bundan bir asır önce 1920 yılında İstanbul'da kuruldu. Ord. Prof. Dr. Mazhar Osman önderliğinde bağımlılık tehdidini öngören değerli aydınlarımız, sağlıklı bir toplumun ve yaşamın temelini oluşturmayı hedeflediler.

Yeşilay'ın alkol ile başlayan mücadelesine zaman içerisinde tütün, madde, kumar ve yakın tarihte teknoloji bağımlılığını ekledik. 2014 yılında ise koruyucu ve önleyici çalışmalarımızın yanına rehabilitasyon hizmetlerini dahil ettik.

Türkiye genelinde ve KKTC'de olmak üzere 105 noktada hizmet veren Yeşilay Danışmanlık Merkezlerimiz ile alkol, tütün, madde, kumar, teknoloji bağımlılığı ile ilgili sorunlar yaşayan kişilere ücretsiz psikolojik ve sosyal destek hizmeti veriyoruz. Aynı zamanda bağımlı bireylerin ailelerini ve yakınlarını da sürece dâhil ederek bozulan yaşam düzenlerinin onarılmasına destek veriyoruz.

T.C. Millî Eğitim Bakanlığı ile Türkiye'nin en büyük ve yaygın bağımlılık eğitim programı olan Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı'nı yürütüyor ve öğrenci ile yetişkinlerin bağımlılıklar konusunda bilinçlenmesini sağlamaya çalışıyoruz. Bu doğrultuda her yıl yaklaşık 10 milyon öğrenci ve 3 milyon yetişkine ulaşıyoruz. Bunun dışında okullarda sigara, alkol ve madde denemiş ya da kullanan öğrencilere Okulda Bağımlılığa Müdahale Programı ile henüz bağımlılık oluşmadan engellemeye çalışıyoruz. Yeşilay Yaşam Becerileri Programı ile de öğrencilerin bağımlılık riskinden uzak bir yaşam sürmesini, olumlu alışkanlıklar kazanmasını, kendini riskli ortam ve durumlardan korumasını sağlayacak beceriler elde etmesini amaçlıyoruz. Sağlıklı Nesil Sağlıklı Gelecek Yarışması ve Benim Kulübüm Yeşilay Projesi ile okullarda en değerli varlığımız çocukları bağımlılıklardan uzak tutmak için birçok çalışma yürütüyoruz.

103 yıllık bilgi ve tecrübelerimizi 95 Ülke Yeşilayı ile dünyaya aktarırken ülkemizde de bağımlılıkla mücadelemizi daha geniş kitlelere yaymaya ve teşkilatımızı güçlendirmeye devam ediyoruz. Bağımlılıklar sadece kullanan bireyi değil, ailesini ve çevresini de etkileyen çok boyutlu bir sorundur. Biz de çalışmalarımızı; yürüttüğümüz bölge insanının yaşam şartlarını, kültürel değerlerini ve inançlarını göz önünde bulundurarak hassasiyetle yürütüyoruz.

Bağımlılıkla mücadelede başarı elde etmek için planlı ve sistematik çalışmanın gerekliliğine inanarak 2013 yılında Avrupa Kalite Yönetim Vakfı (EFQM) modelini benimsedik. EFQM tarafından geliştirilen mükemmellik modeli

ile birlikte tüm faaliyetlerimizi hazırladığımız stratejik planlar çerçevesinde yürüterek ulusal ve uluslararası arenada söz sahibi bir sivil toplum kuruluşu haline geldik. Gerçekleştirdiğimiz iyileştirme ve geliştirme çalışmaları sonucunda 2019 yılında EFQM Mükemmellikte Yetkinlik Beş Yıldız Belgesi alan Türkiye'nin ilk sivil toplum kuruluşu olduk. 2020 yılında Türkiye Mükemmellik Ödülü ile 100. yılımızı taçlandırdık.

Tüm faaliyetlerimizde bilimsel ve kanıta dayalı yöntemleri önceliyoruz. Yeşilay Bilim Kurulumuz ile bilimsel çalışmaların ve içeriklerin sayısının artırılmasını hedefliyoruz. Bağımlılık ile ilgili akademik camiaya ve uygulayıcılara yönelik bilimsel yayınlar hazırlıyor, bağımlılıkların önlenmesi konusunda topluma doğru ve güvenilir bilgilerin verilmesinin kaynağını oluşturuyoruz. Bu amaç doğrultusunda çeşitli dergiler, kitaplar ve raporlar yayımlıyoruz. Yakın zamanda Yeşilay Danışmanlık Merkezimize başvurarak bağımlılıktan kurtulan danışanların kurgulanmış öykülerini içeren Renklerini Yeniden Kazananlar kitabımızı hazırladık. 1920 yılından bu yana okuyucusuyla buluşan, 1067. sayısına ulaşan Yeşilay Dergisi, Türkiye'nin en köklü sağlık ve yaşam dergisidir. 1969 yılından itibaren her ay çocuklarla buluşan, 274. sayısına ulaşan Mavi Kırangıç çocuk dergisi, geleceğimiz olan çocuklarımızın sağlıklı bir şekilde yetişmesine katkı sağlamaktadır. Yavru Kırangıç çocuk dergisi ise Mavi Kırangıç çocuk dergisinin eki olarak verilmektedir. Yeşilay'ın süreli yayını Addicta: The Turkish Journal on Addictions hakemli akademik dergisinde ise; bağımlılık konusunu kuramsal açıdan ele alan ve bu konuda pratik açılımlar sağlayan, bilimsel çalışmalara yer verilmektedir.

Uluslararası Yeşilay Karikatür Yarışmamız, Yeşilay Sağlıklı Fikirler Kısa Film Yarışmamız, kulüplerimiz, eğitimlerimiz, kampanyalarımız ile iyi ve sağlıklı nesiller hedefimize her geçen gün yaklaşıyoruz. Türkiye'nin bağımlılıkla mücadelede öncü rol almasında, örnek ülke konumuna yükselmesinde; gönüllülerimiz ve profesyonel gönüllülerimizle belirleyici bir unsur olmaya devam ediyoruz. Faaliyet ve hizmetlerimizin hedef kitlelere ulaştırılması için güçlü iş birlikleri geliştirmek, sivil toplum ağını genişletmek ve fikir önderi olmayı sürdürmek için çalışıyoruz. Kurulduğumuz günden bugüne amacımız hiç değişmedi. Gelecek nesillere iyi ve sağlıklı bir dünya bırakabilmek istiyoruz. Bağımlı bireylerin hayatlarına dokunabilmek amacıyla çalışan gönüllü profesyonellik yaklaşımı ile bağımsız bir dünya, bağımsız bir gelecek için var gücümüzle mücadele ediyoruz.

Nice sağlıklı nesillere.

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ 01 EYLÜL 2022 – 30 ARALIK 2022 FAALİYETLERİ

EYLÜL 2022

- ✓ 20 Eylül 2022 tarihinde İstanbul Ticaret Odası'nın 20.Dönem Meslek Komiteleri 9.Müşterek Toplantısına Yönetim Kurulu Başkanımız Zafer Öztürk katılarak, sektör sorunlarını dile getirdi.
- ✓ Klinik Psikolog & Psikanalist Dr. Neslihan Zabcı'nın konuşmacı olduğu **"Yeni Başlangıçlara Uyum ve Okula Alışma Süreçleri"** konulu eğitim, TÖZOK Ortaokul Komisyonu Başkanı Metin Yoleri'nin moderatörlüğünde 27 Eylül 2022 tarihinde youtube kanalımız üzerinden canlı yayınla gerçekleştirildi.
- ✓ Derneğimize üyelik başvurusunda bulunan Antalya Özel Akant Koleji adına kurucusu Ayşegül Dermut'un üyeliği kabul edildi.

EKİM 2022

- ✓ 6 Ekim 2022 tarihinde MEF Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekan Yardımcısı (Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü) ve Derneğimizin Akademik Danışmanı Doç. Dr. Rukiye Didem Taylan'ın konuşmacı olduğu **"Zenginleştirilmiş Matematik Problemlerinin Özellikleri ve Sınıf İçi Uygulama Örnekleri"** konulu eğitim, Yönetim Kurulu Üyemiz Bünyamin Çelikten'in moderatörlüğünde youtube kanalımız üzerinden gerçekleştirildi.
- ✓ 6 Ekim 2022 tarihinde Medipol Eğitim ve Sağlık Grubu ile Derneğimiz arasında üye okullarımızın kurucu, yönetici, öğretmen ve çalışanlarına yönelik özel bir sağlık protokolü imzalandı.
- ✓ TÖZOK üyesi okullara yönelik düzenlediğimiz **Bulut & Güvenlik** webinarımız 13 Ekim'de gerçekleşti. TÖZOK IT Komisyonu Başkanı Sayın Süha Hayal'in moderatörlüğünde Firuze İlköz ve Eren Kır'ın sunumlarıyla Bulut ve Güvenlik temasında gerçekleşen webinara okullarımızın IT yöneticileri katıldı.
- ✓ Özel okullarımızla ilgili gelişmeler ve mevzuat düzenlemeleri hakkında kurucuları bilgilendirmek ve özel okulların sorunlarını yerinde görüşmek amacıyla düzenlediğimiz Bölge Toplantılarına bu yıl da devam etme kararı alınmış olup, bu kapsamda 2022-2023 öğretim yılının ilk toplantısı Mersin ilinde üyemiz Özel Çağ Koleji'nin ev sahipliğinde 22 Ekim 2022 tarihinde MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Sayın Ömer İnan'ın teşrifleri ile gerçekleştirildi.
- ✓ Mersin ve çevre illerdeki öğretmenlerimize yönelik düzenlenen, ODTÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Soner Yıldırım'ın konuşmacı olduğu **"Her Çocuk Öğrenir: Ama Nasıl?"** temalı seminer 500'e yakın öğretmen ve velinin katılımıyla üyemiz Özel Çağ Koleji'nin ev sahipliğinde gerçekleştirildi.
- ✓ 22 Ekim 2022 tarihinde Hazine ve Maliye Bakanı Yardımcısı Sayın Mahmut Gürcan'ın başkanlığında özel öğretim kurumları temsilcileri ile gerçekleştirilen toplantıya Derneğimizi temsilen Yönetim Kurulu Üyelerimiz Fuat Erez ve Bünyamin Çelikten katıldı.

- ✓ 25 Ekim 2022 tarihinde Derneğimiz ve Hava-İş Sendikası arasında Odakule'deki merkezimizde protokol imza töreni yapıldı. Protokole katılmak isteyen Türkiye Özel Okullar Derneği üyesi olan okullar, Hava İş Sendikası çalışanlarının ve üyelerinin çocuklarına kayıt sürecinde kendi burs yönetmeliklerine göre burs ve indirim imkanı sağlayacaktır. Süreç, Hava İş Sendikası ve protokole katılmak isteyen okullar ile veliler arasında gerçekleştirilecektir.
- ✓ 26 Ekim 2022 tarihinde Derneğimizin Odakule'deki merkezinde basın toplantısı düzenlenerek bu öğretim yılında gerçekleştireceğimiz Türkiye Özel Okullar Deneme Sınavı (LGS ve YKS) hakkında bilgilendirme yapıldı.
- ✓ TÖZOK Akademi tarafından veli ve öğretmenlerimize yönelik olarak 26 Ekim 2022 tarihinde youtube kanalımız üzerinden canlı yayınla gerçekleştirilen, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı Öğretim Üyesi **Prof. Dr. Mehmet SENGUR**'un konuşmacı olduğu **"Belirsizlikle Barışmak: Kaygı ve Endişeyi Yönetmek"** konulu eğitimin veli ve öğretmenlerimizin katılımıyla, TÖZOK Ortaokul Komisyonu Başkanımız Metin Yoleri'nin moderatörlüğünde düzenlendi.
- ✓ Derneğimize üyelik başvurusunda bulunan Özel Çiğli Final Okulları adına Osman Oğuz'un, Beylikdüzü Aydınlar Koleji adına Nur Özlem Aydın Kesici'nin, Ankara Özel Beytepe Mor Anaokulu adına Burcu Haboğlu Baba'nın, Bursa Özel Bil-Fen Okulları adına Sami Bayrav'ın ve Antalya Koleji adına İbrahim Sezgin Koca'nın üyelikleri kabul edildi.

KASIM 2022

- ✓ Derneğimize üyelik için başvuruda bulunan: Mersin Oyun Koleji adına kurucusu Ufuk Akbıyık'ın, Ted Üsküdar Koleji adına kurucusu Bahadır Çetinsaya'nın, Mersin Özel Gelecek Koleji adına kurucusu Ufuk Özgür Öztürk'ün, Özel Yalova Güçlü Okulları adına kurucusu Oktay Çolak'ın, Özel Denizli İstek Okulları adına kurucusu Nihan Özel'in, Ankara Özel Tema Okulları adına kurucusu Nurbanu Erdoğan'ın, Yıldız Teknik İlkokulu adına kurucu temsilcisi Orhan Tanışman'ın üyelik başvuruları kabul edildi.
- ✓ 9 Kasım 2022 tarihinde gerçekleştirilen İstanbul Ticaret Odası meslek komitesi ve meclis üyeliği seçimlerinde Yönetim Kurulu Başkanımız Zafer Öztürk meclis üyeliği ile 15 nolu eğitim komite üyeliğine, Yönetim Kurulu üyemiz Fuat Erez ise İTO eğitim komitesi üyeliğine seçilmişlerdir.
- ✓ Derneğimizce öğretmen, veli ve öğrencilerimize yönelik olarak youtube kanalımız üzerinden canlı yayınla 22 Kasım 2022 tarihinde Mustafa Balkaş'ın konuşmacı olduğu **"Okul Öncesi Sınıflarında Öğretimi Farklılaştırarak Öğrenci Motivasyonu Nasıl Artırılabilir?"** konulu webinar Okul Öncesi Eğitimi Komisyonu Üyemiz Nesrin Civan'ın moderatörlüğünde gerçekleştirildi.
- ✓ 29 Kasım 2022 tarihinde Prof. Dr. Aslı Tunç'un konuşmacı olacağı **"Çocukların Dijital Medya Dünyasına Hazır mıyız?"** konulu webinar Ortaokul Komisyonu üyemiz Burcu Aybat'ın moderatörlüğünde gerçekleştirildi.
- ✓ 29 Kasım 2022 tarihinde Ankara'da düzenlenen ve sektör sorunlarının görüşüldüğü TOBB Türkiye Eğitim Meclisi toplantısına YK Başkanımız Zafer Öztürk ile YİK Başkan vekili Yusuf Tavukçuoğlu katıldı.
- ✓ 25 Şubat 2023 tarihinde gerçekleştirilecek ECNAIS Türkiye Münazara Ligi turnuvasının, okullarımızdan gelen talepler arasında yapılan kura çekimi sonucu üyemiz Özel Mürüvvet Evyap Okulları'nda düzenlenmesine karar verildi.

ARALIK 2022

- ✓ 01 Aralık 2022 tarihinde Derneğimizin youtube kanalı üzerinden Sosyal Medya Komisyonu Başkanı Tolga Özdemir'in moderatörlüğünde, Girişimci & Eğitimci Tolga BARE'nin konuşmacı olduğu **"Dil Dikeni"** konulu eğitim veli ve öğretmenlerimize yönelik olarak düzenlendi.
- ✓ Yönetim Kurulu Başkanımız Zafer Öztürk 01 Aralık 2022 tarihinde Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Tamer Yılmaz'ı ziyaret etti. Yapılan görüşmede YTÜ ve TÖZOK arasında yapılacak işbirliği konuları ele alındı. Ayrıca görüşmede; Derneğimizin IT Komisyonu üyelerinin desteğiyle 11 Mart 2023 tarihinde düzenlenecek olan 9. Eğitim Teknolojileri Konferansı'nın Yıldız Teknik Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirilmesine karar verildi.
- ✓ 08 Aralık 2022 tarihinde youtube kanalımız üzerinden canlı yayınla gerçekleştirilen ve üyemiz özel okulların yurt dışı eğitim danışmanlarının Irmak Otaç, Aylin Şevyo ve Ece Öyken'in konuşmacı olduğu **"Yurtdışı Üniversitelere Hazırlık Süreçleri"** konulu eğitim IB Komisyonu Üyemiz Esra Öztermiyeci'nin moderatörlüğünde gerçekleştirildi.
- ✓ 8-9 Aralık 2022 tarihlerinde Türkiye genelinde LGS Deneme Sınavı gerçekleştirildi.

- ✓ Türkiye Özel Okullar Derneği Ortaokul ve Lise Komisyonu üyelerinin desteğiyle düzenlenen **“ÖĞRENEN OKUL – GÜÇLENEN ÖĞRETMEN”** temalı IX. Ortaöğretim Çalıştayı 10 Aralık 2022 tarihinde üyemiz Özel Irmak Okulları’nın ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Çalıştay’a MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Sayın Ömer İnan, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürü Sayın Levent Yazıcı, İstanbul İl Milli Eğitim Şube Müdürleri, özel öğretim kurumlarını temsil eden dernek başkanları, akademisyenler, eğitim uzmanları, basın mensupları, özel okul kurucu, yönetici ve öğretmenlerinden oluşan 650’in üzerinde eğitimci katıldı.
- ✓ 14 Aralık 2022 tarihinde Derneğimiz ve Çöpüne Sahip Çık (ÇSQ) Vakfı arasında, Çöpüne Sahip Çıkıyorum Eğitim Programı’nın özel okullar arasında yaygınlaştırılması ve öğretmenlerce uygulanması amacıyla bir protokol imzalandı.
- ✓ Derneğimizin Yönetim Kurulu Başkanı Zafer Öztürk, YK üyeleri ve Yüksek İstişare Konseyi Üyeleriyle birlikte 14 Aralık 2022 tarihinde İstanbul Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Şekip Avdagiç ziyaret edilerek, hayırlı olsun dileğinde bulundu.
- ✓ 15 Aralık 2022 tarihinde Nöroloji Uzmanı Dr. Bülent MADİ’nin konuşmacı olduğu **“Özel Gereksinimli Çocuklarımızda Öğrenme ile Beyin Gelişimi Nasıl Gerçekleşmeli?”** konulu eğitim, Özel Eğitim Komisyonu üyemiz Şenol Demirkan’ın moderatörlüğünde youtube kanalımız üzerinden canlı yayımla gerçekleştirildi.
- ✓ 16-19 Aralık 2022 tarihlerinde Türkiye genelinde YKS Deneme Sınavı gerçekleştirildi.
- ✓ 27 Aralık 2022 tarihinde youtube kanalımız üzerinden Psikolog Fatma Nihal Ada’nın konuşmacı olduğu **“Sınıf İçi Çatışma ve Stres Yönetimi”** konulu eğitim İlkokul Komisyonu Üyemiz Derya Kargılı’nın moderatörlüğünde gerçekleştirildi.
- ✓ Derneğimize üyelik için başvuruda bulunan Evre Koleji adına Alican Menteş ile Radikal Okulları adına Erdal Avcı’nın üyelikleri kabul edildi.

Muhtemelen derginin tüm sayfalarında
karşılaşacağınız terim:

Eğitimin Geleceği

Okulunuzu bu geleceğin neresinde
hayal ediyorsunuz?

Peki,
hayalleri için çalışan gençlerimiz,
onların en iyi eğitimi almasını isteyen
velilerimiz,
bu geleceği nasıl hayal ediyorlar?
Nesiller değiştikçe, dünya dönüştükçe
eğitim de değişiyor.
Üstelik, her öğrencinin hayal ve hedefi
farklıyken,
her birine farklı şekilde yaklaşmak
gerekıyor.

Peki bu nasıl mümkün olabilir?

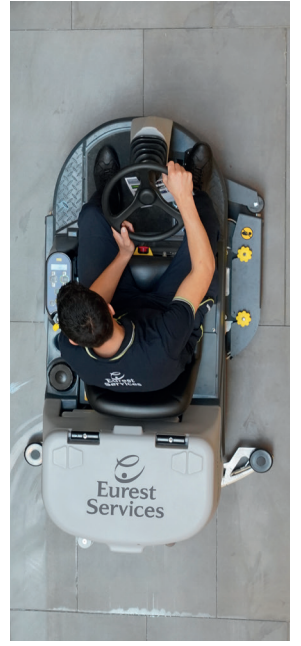
Kunduz'da biz, her gencin dünyayı
değiştirebilecek bir amacı olduğuna ve bu
amacı gerçekleştirecek potansiyellerinin,
ancak ve ancak kişiselleştirilmiş eğitimle
harekete geçeceğine inanıyoruz.

2016 yılından beri, gençlerimizin sorularına
100 milyon kez yanıt, hayallerine 100 milyon
kez ortak olduk. Şimdi ise yeni ürünlerimizle,
onları yetiştiren okullarımız ve velilerimizin
yanında, eğitimin geleceği için buradayız.

KUNDUZ
değişim için kişiselleştirilmiş eğitim

Eğitimin geleceğine yolculuk için
okul@kunduz.com

HIZLI GÜVENİLİR TİTİZ SAMİMİ MODERN ETKİN

Sofra Compass Group Türkiye olarak, yaklaşık 30.000 çalışanımızla, Türkiye'nin her köşesinde yiyecek, içecek ve destek hizmetler sektörüne liderlik ediyoruz. Yüksek standartlarımız, global bilgi birikimimiz ve alanında uzman kadromuz ile hizmet anlayışını yeniden tanımlıyoruz.

www.sofragrup.com

sofracompassgroupturkiye

Sofra_Grup

sofra_grup

sofra-compass-group-turkiye